
FIETSGIDS WEST-VLAANDEREN

Fietsroutes langs knooppunten in West-Vlaanderen

18 fietsroutes in deze fietsgids

Een overzichtskaart kan je op de volgende bladzijde vinden.

Langs de kust en het hinterland:

- Knokke: 47 km blz. 4
- De Haan – Blankenberge: 38 km blz. 10
- De Panne – Koksijde: 35 km blz. 16
- Oostende: 32 km blz. 22
- Nieuwpoort – Gistel: 48 km blz. 30

Het binnenland ontdekken:

- De Westhoek vanuit Beauvoorde: 37 km blz. 35
- Diksmuide en de IJzervallei: 24 of 34 km blz. 40
- Torhout en Gistel: 39 km blz. 45
- Beernem, landelijk fietsen: 41 km blz. 50
- Roeselare en Rumbeke: 41 km blz. 54
- Kortrijk en het hinterland: 40 km blz. 58
- Brugs Ommeland: 37 of 47 km blz. 61
- Tielt, fietsen in het Molenland: 44 km blz. 65
- Houthulst, natuur en soldaten: 46 km blz. 72
- Wervik en Ploegsteert: 45 km blz. 77

E-bike aanbevolen:

- Waregem en Stijn Streuvels: 48 km blz. 81
- Ieper en het Heuvelland: 46 km blz. 90
- Popering: 38 km blz. 95

Disclaimer van deze fietsgids

AT-Europe bvba haalt zijn informatie uit betrouwbare en zorgvuldig geselecteerde bronnen. Doch kan AT-Europe bvba niet verantwoordelijk gesteld worden voor eventuele foutieve informatie noch voor het gebruik van deze informatie en zijn eventuele nadelige gevolgen. Wij zouden het ten zeerste op prijs stellen indien je eventuele opmerkingen, aanvullingen of foutieve gegevens zou doorgeven via geert@at-europe.be

Fotoverantwoording: © Images AT-Europe bvba, tenzij anders vermeld.

Dit is een uitgave van AT-EUROPE BVBA. Redactie: Geert Van de Voorde.

Niets uit deze uitgave mag worden vervoelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, online publicatie, databanken of op welke wijze ook zonder schriftelijke toestemming van de uitgeverij.

Alle rechten voorbehouden.

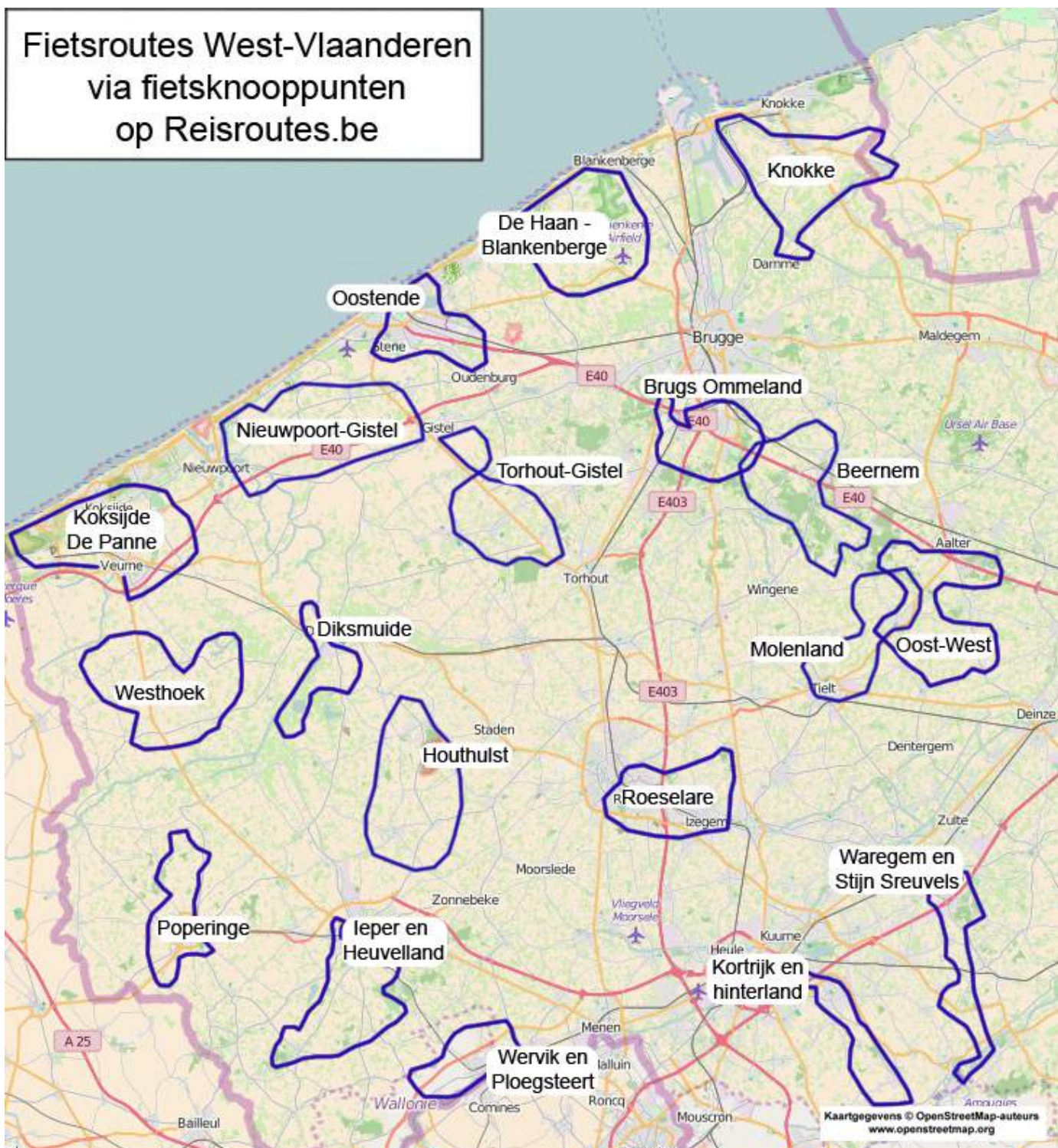
Fietsknooppunten: ©2019 Westtoer www.westtoer.be

Overzicht van de fietsroutes in deze fietsgids

Elke route is voorzien van een beschrijving van de te volgen knooppunten, aanbevelingen, beschrijving van de bezienswaardigheden en een routekaart.

Elke route volgt uitsluitend de knooppunten, soms is er een afwijking voorzien als optie voor een bezienswaardigheid. De meeste routes kunnen ingekort worden. De kaart maakt dit duidelijk.

In West-Vlaanderen zijn er ook heuvels. Vooral de routes Poperinge, Ieper met Heuvelland en de route Waregem en Stijn Streuvels zijn heuvelachtig en is een e-bike aanbevolen. De route Wervik en Ploegsteert in mindere mate.

Fietsen in het hinterland van Knokke

Voor een goed begrip. We komen niet in Knokke zelf. Wat we wel doen, is met deze fietslus enkele polderdorpjes doorfietsen waarvan je misschien nog nooit hoorde. Weilanden met koeien of paarden, vruchtbare polderakkers én water vormen een constante op het traject. We fietsen langs twee naast elkaar liggende kanalen, we volgen de Damse Vaart en uiteraard fietsen we ook op de zeedijk. We doen zowel de kust als het Brugse Ommeland aan met het charmante historische Damme. Ooit al in de Groene Gordel van Heist geweest? Na deze route heeft die geen geheimen meer voor jou. We steken zelfs even de Nederlandse grens over tot in Sluis, Zeeuws-Vlaanderen dus. Tussendoor krijg je uitzicht op kerkjes, molens, kleiputten en we hebben ergens middenin een stil mooi picknickplekje voor je uitgekozen ... Vóór de start of na de gereden kilometers kan je zelfs een klein maar fijn oorlogsmuseum bezoeken. En honger of dorst zal je ook niet hoeven te lijden want er zijn mogelijkheden genoeg onderweg. Klaar voor een verkenning van het hinterland van Knokke? Spring op die fiets en trap met ons mee.

- Afstand: 47 km
- Vertrekplaats: Parking (gratis) op pleintje aan de kerk van Ramskapelle (15-tal plaatsen): Ramskapellestraat, 8301 Knokke-Heist (Ramskapelle)
Gps-coördinaten: N 051°18'53" E 003°15'02"
- Aard: fietsroute via knooppunten
- Wegdek: overal verhard, op enkele korte strookjes na

Volgorde van fietsknooppunten

70 > 39 > 13 > 36 > 38 > 9 > 46 > 85 > 95 > 25 > 92 > 34 > 6 > 71 > 60 > 67 > 22 > 17 > 47 > 74 > 24 > 57 > 54 > 94 > 98 > 93 > 53 > 80 > 83 > 33 > 62 > 39 > 70

Fietsroute uitbreiden of wijzigen?

Aanbevolen: de fietskaart van het fietsnetwerk 'Kust' geeft een duidelijk overzicht van de mogelijkheden in de regio. Ze zijn te koop bij het Toerisme West-Vlaanderen en de plaatselijke toeristische diensten. Ze kan ook online besteld worden op www.westtoer.be
Voor verbeteringen en suggesties op de fietsknooppuntroutes en de bewegwijzering, ga naar de 'Routechirurg', te vinden op pagina 'contact' op www.westtoer.be

Routebeschrijving

We starten in het polderdorpje Ramskapelle, ten westen van Knokke-Heist. Mocht je per gps ernaartoe willen, tik dan zeker op je schermje Ramskapelle bij Knokke-Heist in, want er bestaat nog een Ramskapelle, ook een polderdorpje maar wel toebehorend bij Nieuwpoort.

Vóór of na de fietsrit kan je een bezoek brengen aan het For Freedom Museum. Het ligt **niet** in de richting van de start. Wil je er naar toe, ga dan met het aangezicht naar de kerk naar rechts en fiets in de richting van de molen. Op je linkerkant zie je het museum, Ramskapellestraat 91-93.

For Freedom Museum

Het is gevestigd in het voormalige gemeentehuis. Hoe de Tweede Wereldoorlog werd ondergaan in de Zwinstreek en Zeeuws-Vlaanderen wordt hier op bijzonder boeiende manier uit de doeken gedaan. Met alles erop en eraan: gevechtsscènes met geluids- en lichteffecten, originele kledij, een oversteek van een kanaal tijdens een onweer, het bevrijdingsfeest, ... Een aanrader om vóór of na de fietsrit te doen.

Meer info: www.forfreedommuseum.be

Start >70 > 39 > 13 > 36 > 38

Vanaf de parking ben je snel aan de kerk bij knooppunt 70. Volg dan naar knooppunt 39. Fiets hier de Spelemanstraat in. Een leuk geschilderd huisje 'Rust Roest' trekt je aandacht. Bovenaan de gevel zie je het jaartal 1927.

Vanaf de eerste meters fietsen we met de kustpolders aan beide zijden. Al snel kom je bij knooppunt 39. Daar rijden we op het fietspad (links aanhouden) naar Duinbergen toe in de richting van knooppunt 13. In een bocht verlaten we de Westkapellestraat en slaan hier rechts af de Krommedijk in, vroeger ook de Pannendijk genoemd. Op het eind ga je links de spoorwegviaduct onderdoor om wat verder bij de verkeerslichten aan te belanden op de drukkere Elisabetlaan. Bij het plaatsnaambord van Duinbergen moet je de kustweg oversteken. Opgelet voor het autoverkeer én de kusttram. Gelukkig kan je in twee tijden naar de overkant. Fiets nu de Anemonenlaan in. Nog een paar honderd meter en je bereikt de zee. Net voor je aan de Zeedijk van Duinbergen komt, ligt knooppunt 13. Ga hier links de dijk op die je zowat twee km zal volgen. Je fietst vervolgens via Heist tot bij de toegang naar de zeehaven van Zeebrugge.

De Groene Gordel van Heist-West

Net bij de ingang van de zeehaven, ligt de Baai van Heist. De Baai maakt deel uit van een heel mooi natuurgebied in en rond de deelgemeente Heist, vroeger een vissersdorp. Van april tot juli kom je er echter niet in vanwege het broedseizoen maar buiten die periode kan je in de Baai genieten van 'het groene strand'. Behalve een rijke strandvegetatie tref je er tijdelijk eerder zeldzame zangvogels aan terwijl de bergeend en scholekster er het ganse jaar verblijven. De drie andere gedeelten van de Groene Gordel zijn de Vuurtorenweiden, het Sashul en de Kleiputten van Heist. Op onze route komen we er overal voorbij.

De Kustlaan dwarsen kan op een veilige manier via de moderne fiets- en wandelbrug. Na de oversteek kom je zo vanzelf in het Sashul en de Vuurtorenweiden. Een infobord geeft een duidelijke uitleg over beide natuurgebieden.

De vuurtoren heb je natuurlijk al lang gezien. Hij is 34 m hoog en werd gebouwd tussen 1905 en 1907. Er loopt een geplaveide weg naartoe vanaf de Kustlaan die je via de brug over reed, maar je mag er niet fietsend heen, eventueel dus met de fiets aan de hand.

Keer na het eventuele bezoek terug naar de hangbrug en volg er de richting naar knooppunt 38. Je belandt zo in het natuurgebied(je) van het Sashul. Infoborden laten je weten wat hier te zien is. Het eerste deel verloopt over een fijn schelpenpad in volle natuur.

Je komt uit op een verlaten asfaltweg. Na het dwarsen van een al even verlaten lijkend spoor ga je links opnieuw een schelpenpad op. Weldra heb je een fraai uitzicht op het Verbindingsdok en de activiteiten van de Zeebrugse zeehaven.

Bemerk links van je enkele putten, de Kleiputten van Heist. Op het infobord vlak bij een met graffiti besmeurd gebouwtje lees je meer over die kleiputten die een natuurlijk gevolg zijn van de ontginning van klei en turf. Dat gebeurde nog tot 1970.

Opgelet nu. Je fietst weldra door een fietstunnel met een scherpe bocht erin verwerkt. Hou hier best rekening met tegenliggers en bij het uitkomen van de tunnel moet je flink omhoog. Kleine versnelling nemen dus.

Ga vervolgens rechts het verhoogde fietspad op (Vaartdijk). Het kanaal aan je rechterhand is het Leopoldkanaal. We blijven er braafjes langs rijden.

Leopoldkanaal en Schipdonkkanaal

Zowel het **Schipdonkkanaal** als het **Leopoldskanaal** zijn afleidingsvaarten die rond het midden van de 19de eeuw handmatig gegraven werden. Beide zorgen voor een betere afwatering van de Scheldepolders ten westen van Gent. Via het Leopoldskanaal wordt relatief zuiver oppervlaktewater afgevoerd, door het Schipdonkkanaal stroomt vooral het sterk vervuilde water van de Leie. Daarmee zijn meteen ook de namen "Blinker" en "Stinker" verklaard. Vanaf het begin tot nabij Maldegem lopen de twee kanalen over een afstand van 20 km netjes evenwijdig naast mekaar. Vanaf daar zoekt het Leopoldkanaal een weg naar Boekhoute waar het via het Isabellakanaal en de Braakman een verbinding heeft met de Schelde. Het Schipdonkkanaal mondt uiteindelijk ter hoogte van Deinze in de Leie.

38 > 9 > 46 > 85 > 95 > 25 > 92

Vanaf je op het jaagpad bent, is het in één rechte lijn naar Dudzele brug waar knooppunt 9 ligt. Mogelijks staat hier nog een groot bord dat fietsers erop wijst dat je de bewegwijzering móet volgen, maar we negeren dit bord en slaan bij de Dudzele brug rechts af, richting naar knooppunt 46. Bij het oversteken van de tweede brug maak je kennis met het Schipdonkkanaal.

Nadat je de weg hebt gedwarst, is het zalig fietsen omringd door groen en water. Eerst langs polders, daarna op een jaagpad.

Aan knooppunt 92 verlaten we het kanaal en duiken naar beneden. We komen zo terecht op een onverhard pad. Bij het begin kan je op een liggend bord lezen over het Verbrande Fort en de Verse Vaart.

92 > 34 > 6 > 71 > 60 > 67 > 22 > 17

Verbrand Fort

Het waren de Franse legers die op deze plek (Romboutswervedijk) een houten uitkijktoren optrokken met een omwalling en een gracht erbij bij het begin van de 18de eeuw. Het was de periode van de Spaanse Successieoorlog. Het fort diende uiteraard om Brugge en Damme te helpen beschermen. De toren brandde af, vandaar de naam. Vandaag rest er nog enkel de vage vorm van het fort in de bodem. Er omheen ligt nu een beschermd natuurgebied, vrij toegankelijk, in beheer van Natuurpunt Damme. Indien je dat wenst, kan je hier dus gerust picknicken.

Via een heel kort stukje onverhard helemaal in het begin vanaf knooppunt 92 gaat het in de richting naar knooppunten 34 en 6. Net als je bij de eerste huizen voorbijkomt, moet je eens goed kijken wie er woont op nummer 32 achter een haag in de bocht. Wat verder aan je rechterkant ligt d' Oude Schaapskooi. Je stevent nu freewheelend op Damme af. Ooit een bloeiende havenstad, nu een toeristische trepleister.

Damme

Damme heeft heel wat te bieden: een belangrijk historisch verleden waarvan nog behoorlijk wat behouden bleef: het stadhuis, het voormalige St. Janhospitaal, ... In Huysse De Grote Sterre bevinden zich zowel de Dienst Toerisme, het Bezoekerscentrum Damme en de Zwinstreek en het Uilenspiegelmuseum. Weliswaar enkel tijdens het échte toeristenseizoen, kan je in de toren van de O-L-Vr-Hemelvaartkerk omhoog klimmen tot op een knap uitzichtspunt. Damme heeft een uitgebreid gamma aan horecazaken. Er ligt een mooie groene gordel die het stadje omarmt. Damme kende ook bijzondere figuren als de grote schrijver Jacob van Maerlant en de wat minder historische grapjas Tijn Uilenspiegel. Je kan in Damme gemakkelijk een dagje vullen, daarom deze tip.

Proef nu al even van 'iets' en kom later nog eens terug voor een wandeling. Je kan onze luswandeling in Damme gratis downloaden.

Na je bezoek keer je terug tot aan de brug waarlangs je Damme binnen reed. Een bordje wijst in de richting van een smal straatje, de Slekstraat. Ga hier in en je fietst zo meteen de volle natuur in. Werp nog een laatste blik op Damme. Kronkelend gaat het nu opnieuw naar het Schipdonkkanaal, op het eind via een stukje onverhard. Mogelijks zal nog een paal met een knooppuntenbordje naar 60 op de grond liggen. Aarzel hier niet en blijf almaar rechtdoor trappen doorheen het agrarische landschap. Aan knooppunt 67 hervatten we onze tocht langs het water, linksaf langs het Schipdonkkanaal naar knooppunt 22. Bij de oversteek van de brug naar knooppunt 17 zie je nogmaals het duo kanalen. Vanaf deze plek laat je ze definitief achter. Maar geen kanaalnood want al gauw maak je kennis met de Damse Vaart die ons naar Sluis zal leiden.

17 > 47 > 74 > 24 > 57

De 'Sifon' is een ondergronds hevelsysteem waarmee het water van de beide afleidingsvaarten onder de Damse Vaart geleid werd. In 1940 vernietigden de Fransen dit hevelsysteem. Vervolgens damden de Duitsers beide gedeelten van de Damse Vaart af en staken een buis met een diameter van 60 cm zodat de waterbevoorrading van het kanaal verzekerd bleef.

Je zal nu een hele poos de Damse Vaart naast je hebben op een afgezonderd jaagpad, Damse Vaart Noord. Aan je linkerkant zie je de kerktoren zonder dak van Oostkerke, een klein charmant polderdorp. Maar we fietsen er niet naartoe, keuzes maken moet soms eenmaal, en vervolgen op het kaarsrechte fietspad. Je passeert het zelfbedieningsveer Kobus, maar de overtocht zal voor een andere keer zijn. Sluis wacht op ons immers.

Damse Vaart

De huidige Damse Vaart volgt 15 km lang min of meer het traject van de Zwinnervaart. In de middeleeuwen liep de Zwinnervaart via het sas van de Speye naar het Zwin en verbond zo de Reie in Brugge rechtstreeks met de zee en langs de andere kant met Sluis. Napoleon zette in het begin van de 19de eeuw Spaanse krijgsgevangenen aan het werk om de Damse Vaart (ook Napoleonvaart) te graven waardoor het stadje doormidden werd gesneden. Het was de bedoeling om zo Duinkerke te verbinden met de Westerschelde voor de bevoorrading van de soldaten.

Hoeke

In Hoeke bevindt zich het knooppunt 55. Het kreeg stadsrechten in de tweede helft van de 13de eeuw. De tijd dat hier één van de Zwinhavens lag en handel werd gedreven met Duitsland ligt ver achter ons.

54 > 94 > 98 > 93 > 53

In snel tempo gaat het nu naar knooppunt 54. Net voor je een brug onderfietst merk je aan het type bordjes dat je Nederland binnenkomt. Volg vanaf 54 in de richting van 94 en daarna naar knooppunt 98.

Om Sluis te bezoeken zal je bij 98 moeten afwijken naar 96 en kom je vanzelf in het echte centrum. Niet-Sluisbezoekers steken aan het knooppunt 98 de straat over en fietsen het fietspad op, de richting van het knooppunt 93. **Opgepast: het bordje is niet direct zichtbaar en hangt aan de overkant van de straat onder het zonebord '30'.**

Sluis

Het meest opvallende gebouw is beslist het Belfort (uit 1390) bij het stadhuis. Sluis is één van de weinige Nederlandse steden die over dit typisch Vlaamse bouwwerk beschikt. Op regelmatige tijdstippen kun je het klokkenspel in de toren beluisteren als Jantje van Sluis de tijd aangeeft. Vooral als winkelstadje geniet Sluis bekendheid. Loop zelf eens langs de talrijke winkels, niet nader te noemen shops en horecazaken, al dan niet voorzien van een terrasje. Ook voor Vlaamse frieten kan je hier terecht. De meest bekende figuur van de stad is ongetwijfeld Johan Hendrik van Dale, de samensteller van het woordenboek wat nu bekend staat als 'de Dikke van

Dale'.

Vervolg route na eventueel bezoek Sluis.

St Anna ter Muiden

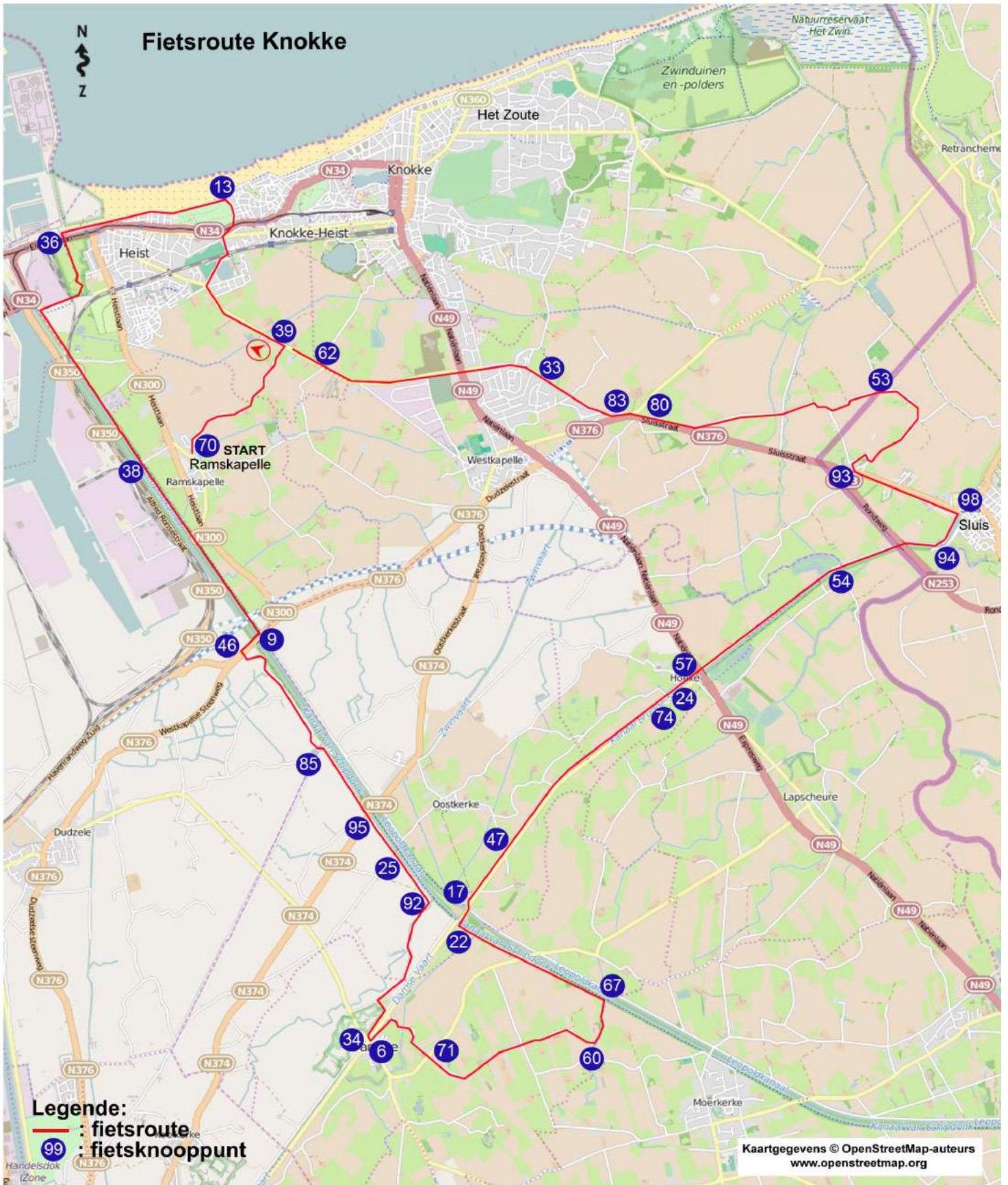
Op een wat on-Nederlands fietspad rijden we naar Sint Anna ter Muiden, deelgemeente van Sluis. Als je Sint Anna ter Muiden binnenkomt, moet je de stilte opvallen. Met de kleine charmante huisjes én die stilte lijkt het alsof je een begijnhof bent binnen gefietst. Bemerkt op het platte dak van de kerk het minuscule torentje. Er staat op het plein een pomp uit 1789.

Langs de Graafjansdijk fietsen we St-Anna ter Muiden uit. Voorbij het knooppunt 53 duik je opnieuw België binnen. Een ouderwetse grenspaal bevestigt dit.

53 > 80 > 83 > 33 > 62 > 39 > 70

Haal nog even je hartje op en geniet van het landschapskader. Na een korte passage op een drukkere weg arriveer je aan knooppunten 80 en 83. Nu naar knooppunt 33. Je fietst langs een KMO-zone voorbij. Je komt tot bij het knooppunt 62 en dan naar 39. Je zal dit knooppunt herkennen van enkele uren geleden. Sla hier links af in de Spelemanstraat. Zo fiets je rustig dwars door de polders naar de finish. Voorbij de kerk van Ramskapelle nog de bocht naar links nemen en je bent opnieuw aan de parking.

Fietsen in het hinterland van De Haan en Blankenberge

We willen het van meet af aan duidelijk stellen, om geen valse verwachtingen te creëren, dat deze fietsroute niet tot op de dijk komt van De Haan en Blankenberge. Hooguit beleef je iets van het maritieme in de jachthaven van Blankenberge. Maar deze rit biedt wél heel wat mogelijkheden om ... trappend te onthaasten. Het hoofd leegmaken en op die pedalen duwen, intussen genieten van de polders, de wind in de haren, met wat geluk de weldoende warmte van de zon.

Zowat driekwart van de afstand leg je af fietsend tussen de polders. Je komt in dorpjes waar je misschien niet eens het bestaan van afwist. Mét pittoreske huisjes, pleintjes, kerken, cafeetjes, ... Plekjes waar de authenticiteit nog van afspat als het ware. Het echte kusttoerisme zal je kort aantreffen in Blankenberge. Je komt in Wenduine, rijdt langs de Duinbossen en nadien is het uitkijken naar De Haan en zoeken we opnieuw de rust van Vlissegem op, het charmante rustige polderdorp waar we starten. Maar tussendoor is het dus héérlijk fietsen op autoluwe wegen en rondkijken naar koeien, schapen, kapelletjes, weilanden, ... een schitterend polderlanddecor wacht op je. Geniet ervan.

- Afstand: 38 km
- Vertrekplaats: Warvinge, 8421 Vlissegem (De Haan). Voor en naast de kerk zijn er een 20-tal plaatsen, ook naast een speeltuintje zijn er een aantal parkeerplaatsen.
Gps-coördinaten: N 051°15'18" E 003°03'21"
- Aard: fietsroute via knooppunten
- Wegdek: overal verhard, op een kort stukje na in Meetkerke

Honger of dorst:

In de onmiddellijke omgeving van de startplaats vind je al meteen enkele horecazaken. Tip: wie voor een lekker streekbiertje en een eenvoudige snack (lekker verse ingrediënten en ruim gemeten) kiest kunnen we aanraden binnen te stappen bij 'Aan de toren', Warvinge 22, 8421 Vlissegem (De Haan) op enkele meters van de parking. Onderweg vind je massa's gelegenheden uiteraard.

Volgorde van de fietsknooppunten

Start parking > richting 28 > 20 > 39 > 52 > 58 > 32 > 77 > 86 > 81 > 29 > 26 > 76 > 80 > 16 > 31 > 6 > 78 > 98 > richting 28

Fietsroute uitbreiden of wijzigen?

Aanbevolen: de fietskaart van het fietsnetwerk 'Kust' geeft een duidelijk overzicht van de mogelijkheden in de regio. Ze zijn te koop bij het Toerisme West-Vlaanderen en de plaatselijke toeristische diensten. Ze kan ook online besteld worden op www.westtoer.be

Voor verbeteringen en suggesties op de fietsknooppuntroutes en de bewegwijzering, ga naar de 'Routechirurg', te vinden op pagina 'contact' op www.westtoer.be

Routebeschrijving

Start parking > richting 28 > 20

We opteren voor een start in het rustige dorpje Vlissegem, deelgemeente van De Haan. Bij de Sint-Blasiuskerk is er altijd plaats volgens de lokale bewoners. Je kan er je op het gemak voorbereiden voor de fietstocht en je zal er na de misschien wat drukke toerismepassages

in Blankenberge, Wenduine en De Haan op een even rustige manier kunnen uitfietsen.

We gaan naar de rijweg (Warvinge) en met de kerk aan onze rechterhand fietsen we tot aan de weide waar we links de Lepelemstraat inrijden. Je hebt meteen ook het eerste bordje van het fietsknooppuntennetwerk gezien. Onmiddellijk trap je een decor binnen van polders, weiden, boerderijen. De toon is gezet.

Rechts van de weg staat een klein oorlogsmonument. In het veld waar je nu voor staat, haalde de Duitse FLAK-verdediging een Engelse bommenwerper neer. Alle zes militairen kwamen om, hun lichamen liggen begraven op het kerkhof van Vlissegem.

Op het einde van de weg steek je de N9 over, uitkijken dus, en fiets je over een brugje over de Noordede om dan opnieuw heerlijk rustig door dat polderlandschap te fietsen, ... kilometerslang nauwelijks een auto op je pad. Na knooppunt 28 gaat het naar het knooppunt 20 dat net buiten Houtave ligt. Zet je schrap want mogelijks zal dat dorpje 'iets' met je doen.

Houtave, waar de tijd bleef stil staan

Je zal vermoedelijk lang moeten zoeken om in een of ander toeristisch boek een vermelding te vinden over Houtave, deelgemeente van Zuienkerke. Ten onrechte? Bij het binnen rijden zie je op de gevel van het sfeercafé Travalie het jaartal 1872. Wat verder op het dorpspleintje staat de stokoude, want 1785 lezen we af, maar sympathieke herberg Drie Koningen. De authenticiteit is hier goed bewaard gebleven, zoveel is zeker. Kasseitjes rond de kerk, pittoreske huisjes. De Sint Bavo Machutuskerk waarvan het oudste deel stamt uit de 13de eeuw, bezit mooie houtsculpturen uit de 16de en 17de eeuw en enkele opmerkelijke iconen. Overvalt je ook een wat nostalgisch gevoel? Alsof de tijd hier lijkt te hebben stilgestaan. Er is ook een galerij in de straat die je doorfiets. En neen, van de Houtavemolen die hier ooit stond, zal je niks meer terugvinden. Die werd afgebroken en heropgebouwd in het Oost-Vlaamse Wansegem-Lede waar hij een tweede leven kreeg als de Schietsjampettermolen. Onze indruk na de doortocht? Bij het prospecteren van 'mooiste dorpjes van België' is men Houtave vergeten te bezoeken.

20 > 39 > 52 > 58 > 32 > 77 > 86 > 81

Meetkerke, een stil polderdorp

Wil je nog meer van die stilledorpjes? Geen probleem. Vervolg op een goed wegdek vanaf knooppunt 20 tot 39 en dan naar 52. Zo kom je tot in Meetkerke dat na de fusie in 1977 ook tot Zuienkerke behoort. In de middeleeuwen bezat de Gentse St Pietersabdij zowaar hier in Meetkerke (toen 'Matkerke' genoemd) enkele gronden en vastgoed. De inwoners hebben al altijd geleefd van de landbouw en dat doet men vandaag de dag nog steeds. Je zal hier dan ook grote landbouwbedrijven zien. De Onze-Lieve-Vrouwekerk (in verschillende fasen opgebouwd, oudste dateren uit 13de eeuw) bevat een Onze-Lieve-Vrouwe beeld waaraan miraculeuze gebeurtenissen worden gekoppeld. Op schilderijen uit halfweg de 17de eeuw worden enkele daarvan getoond. Het beeld zou gevonden zijn in volle zee door vissers uit het naburige Blankenberge. Bij het brugje over de Blankenbergse Vaart slaan we rechts af en fietsen het onverharde pad in langs de vaart, die het dorp letterlijk in twee snijdt.

Een mooi zicht heb je vanaf het brugje. De witte molen in de verte maakt het idyllische plaatje af. Je zal onmiddellijk merken, dit pad is wel héél smal. Voorbijsteken is hier niet aan de orde. Op het einde van dit smalle natuurwegje staat een witgekalkt authentiek kapelletje bij de ... Kapellebrug. Daar bevindt zich ook het knooppunt 58. De naam Meetkerke zou betekenen: kerk in het maaigras of kerk in de weide.

Op weg naar knooppunt 32 steken we de N9 over, komen aan knooppunt 77 en meteen aan 86. Kort erna bereiken we Zuienkerke.

81 > 29 > 26

Zuienkerke

De lange strook tussen knooppunt 81 en 29 heet de Blankenbergse Dijk en verbindt Zuienkerke met Uitkerke en verderop met Blankenberge. Hier lag vroeger een echte wal die als bescherming diende voor de polders bij overstromingsgevaar vanuit het zwin.

Je zal aan je linkerhand ter hoogte van het gehucht Sint-Jan-op-den-Dijk een witte kapel voorbijrijden, de Sint-Jobskapel. Op deze plek stond tijdens de middeleeuwen een kerk die in de 16de eeuw werd vernield. Later werd een kapel opgericht toegewijd aan Sint-Jan maar ze kreeg de naam Sint-Jobskapel. Sint-Job was echt wel een pineut. Hij werd verlaten door zijn vrouw, hij was het middelpunt van spot door zijn kinderen en hij zou met zijn verwondingen op een mesthoop hebben gezeten te wachten op wat nog komen zou. De versiering op de hoeken van de gevel stellen mesthoopjes voor, althans zo kan je het bekijken.

Uitkerke

De Uitkerkse Polder is een aaneenschakeling van weilanden, poelen, slootjes verspreid over een oppervlakte van 1400 hectare. Het is het prachtige 'woongebied' van heel wat vogels, tijdelijk of als permanente verblijfplaats. Ganzen komen er overwinteren, weidevogels zoals de Kievit, kluut en de grutto broeden er in het voorjaar. In het agrarische beeld passen uiteraard ook grazende koeien en schapen en paarden.

Links van de weg zal je een wegwijzer zien naar het bezoekerscentrum Groenwaecke. Er is vrije toegang. Een cafetaria is er aan verbonden zodat je ook daar iets kan drinken. Je komt er veel te weten over dit natuurgebied: hoe het ontstond, zijn 'bewoners', ... Er loopt ook een permanente expositie uitgerust met moderne multimedia middelen. Je kan er vogels spotten in observatiehutten, een korte (+/- 1 km) maken. Voor de lange wandeling van 7,7 km zal nu geen tijd zijn.

Uitkerkse Polder, Groenwaecke, Kuiperscheeweg 20, Blankenberge.

Meer info www.uitkerkse-polder.be

Het dorp zelf heeft niet dezelfde uitstraling als de 'halve naamgenoten dorpjes' als Meetkerke en Zuienkerke. Je komt ineens in de bewoonde wereld met een steenweg, druk verkeer. Wat een contrast met de stille natuur waaruit je komt gefietst.

Met de kerk aan je rechterzijde moet je de drukker weg oversteken, naar de verkeerslichten toe en daar meteen rechts afslaan. Bij de spoorwegovergang vind je knooppunt 26. Blankenberge wenkt.

26 > 76 > 80

Blankenberge

Aan knooppunt 76 moet je de N34, de Koning Albert Ilaan over. Voorbij het station van Blankenberge, uitkijken want het kan hier flink druk zijn met het verkeer, de tram, de voetgangers, ... Knooppunt 80 bereik je al snel en dan ga je écht wel de toerismestroom tegemoet. Gelukkig verloopt de passage bijna overal op een redelijk veilig fietspad, dat scheelt al. Wie wil kan wat tijd vrijmaken om enkele straten van Blankenberge in te fietsen of te stappen met de fiets aan de hand om bezienswaardigheden te gaan bekijken.

Even een rustpauze inlassen vooraleer koers te zetten naar Wenduine en De Haan? Neem dan plaats op de houten banken van de **Paravang** nabij de jachthaven. Dit lange windscherm stamt uit het begin van de 20ste eeuw, is een toonvoorbeeld van de belle époque. Vanop de banken heb je er een mooi uitzicht op de jachthaven aan de ene kant en het Leopoldpark aan de andere zijde. Bekijk in detail eens het dak, de moeite waard.

De **jachthaven** is ingedeeld in twee waterpartijen: de vroegere vissershaven van Blankenberge in het noorden, geflankeerd door de Franchommelaan en de voormalige spuikom ten zuiden ervan. Dit was een groot waterreservoir, met een oppervlakte van 6 ha, dat bij opkomend tij volliep. Als de hoogste waterstand bereikt was werden de sasdeuren gesloten om bij laag tij met het opgespaarde water de havengeul te spuien m.a.w. het aangeslibde zand uit de vaargeul naar zee te spoelen. Dit gebeurde voor de laatste maal op 11 augustus 1976. Het ganse jachthavencomplex is nu volledig omringd door een promenade met rustbanken.

80 > 16 > 31 > 6

Wenduine

Vanaf knooppunt 80 gaat het in gestrekte draf via de richting naar knooppunt 16 naar Wenduine. Je rijdt er naar toe op een verhoogd en onverhard fietspad. Weldra zal je onderdoor een wat vreemd uitzijnde fiets- en voetgangersbrug fietsen die de naam 'het Wrakhout' kreeg.

'Het Wrakhout' dateert van mei 2014 en maakt de verbinding tussen het strand en een woon- en kampeergebied aan de overkant van de Kustweg.

De architect wou met het chaotisch samenklitten van houten balken verwijzen naar wrakhout dat aangespoeld is. Men gebruikte hiervoor tropisch hout uit een bos in Kameroen. De bouw heeft een jaar geduurd en de kostprijs bedroeg 2 miljoen euro (bron: MDK – afd. Kust).

Als je goed kijkt bij het buiten rijden van Wenduine kan je de **Spioenkop** zien. Vanaf dit paviljoentje, op een 31 meter hoge duin, heb je een prachtig panorama over de omliggende duinen, het hinterland, het strand en de zee.

Nadat de Spioenkop tijdens de wereldoorlogen tweemaal volledig werd vernield, werd het paviljoentje in 1955 opnieuw opgetrokken, ditmaal volledig in beton met witte muren en een felrood dak zodat het van ver in het oog springt.

Aan verkeerslichten langs de Leopold II-laan duikt de **Hubertusmolen** op. Hij werd in 1880 gebouwd door molenaar Jan Hubert. Deze houten wipkorenmolen was in bedrijf tot 1934. In 1946 werd de molen en de omgeving beschermd als landschapsgezicht. In 1992 werd het molentje door een voorjaarsstorm ernstig beschadigd, waarbij het wiekenkruis verdween. Het gemeentebestuur van De Haan besliste om de molen aan te kopen en hem in zijn oorspronkelijke staat te herstellen. In 1996 werd hij feestelijk ingehuldigd.

Op een lekker bollend fietspad, mooi afgezonderd van de rijweg, mogen we langs de **Duinbossen** fietsen tot aan knooppunt 6. De Duinbossen strekken zich uit tussen Wenduine en Bredene. Zij vormen een wandel- en natuurgebied van 152 ha. De bomengordel werd oorspronkelijk aangelegd als schermbos, om de achterliggende vruchtbare poldergronden te beschermen tegen overstroming en stuifzand. Nu zijn ze vooral in trek als wandelgebied. Begin deze eeuw werden enkel naaldbomen geplant. Tegenwoordig worden verschillende soorten loofbomen aangeplant.

6 > 78 > 98 > richting 28

De Haan

Ter hoogte van het bekende tramhuis, een mooi voorbeeld voor de belle époque-architectuur aan onze kust, ligt knooppunt 6. Je volgt nu de richting naar knooppunt 78. Bij een Y-splitsing dien je naar links te gaan, de Bredeweg in. Je komt stilaan opnieuw tussen de polders. Dit noemen we rustig uitbollen. Vanaf knooppunt 98 wacht nog een klein stukje in de richting van knooppunt 28. Onderweg kom je immers in Vlissegem, waar de rust die je er aantrof bij de start ook nu nog zal aanwezig zijn. Een mooie afsluiter.

Fietsen in het hinterland van De Panne en Koksijde

Zin in een dagje fietsen aan de westelijke kant van ons landje? Met een brede waaier aan mogelijkheden die je vooraf nauwelijks zou gelinkt hebben met de kust. Noem het: natuur, cultuur, zand uiteraard, de toeristenstroom (even maar), ... Je zal het allemaal vinden in deze fietsroute keurig uitgetekend volgens de knooppunten.

De startlocatie kiezen we bewust in een heel stil dorpje, Steenkerke. Zo kan je zonder voorafgaande parkeerstress ontspannen starten en na een fantastische tocht in het hinterland van De Panne en Koksijde freewheelend finishen. Tussendoor proef je van prachtige decors. Polders, natuureservaten, duinen, kanalen, een uniek terrasaanbod, ... Maar we vergeten zeker niet de garnaalvissers van Oostduinkerke. Er is ruimte om de Grote Oorlog te herdenken.

Je kan een stadsbezoek aan Veurne als extraatje inlassen. Keuze genoeg om deze dag te vullen. Maar nee, geen stress aub. Hou het vooral bij genieten van wat op je weg komt. Benieuwd wat je er van vindt.

- Afstand: 35 km
- Vertrekplaats: Steenkerkestraat, 8630 Steenkerke-Veurne
Gps-coördinaten: N 051°03'27" E 002°41'20"
- Aard: fietsroute via knooppunten
- Wegdek: overal verhard, een paar delen zijn fijne schelpenpaden

Honger of dorst:

Bij de start bij Kunstemaecker, met terras, ... waar je als klant nog écht prima bediend wordt en de snacks overweldigend lekker zijn, maar met beperkte keuze op de kaart. Kunstemaecker, Steengracht West 1, 8630 Steenkerke (Veurne).

Zo'n 9 km verder in Wulpen kan je in Brasserie d'Oede Pastorie een ruimere keuze vinden.

Adres: Dorpplaats, Wulpen (Koksijde). En onderweg zal je er nog meer tegenkomen.

Volgorde van de fietsknooppunten

> 72 > 60 > 73 > 19 > 20 > 6 > 98 > 66 > 58 > 62 > 65 > 59 > 76 > 50 > 1 > 84 > 9 > 83 > 4 > 14 > 72

Fietsroute uitbreiden of wijzigen?

Aanbevolen: de fietskaart van het fietsnetwerk 'Kust' geeft een duidelijk overzicht van de mogelijkheden in de regio. Ze zijn te koop bij de plaatselijke toeristische diensten. Ze kan ook online besteld worden op www.westtoer.be

Voor verbeteringen en suggesties op de fietsknooppuntroutes en de bewegwijzering, ga naar de 'Routechirurg', te vinden op pagina 'contact' op www.westtoer.be

Routebeschrijving

Start > 72 > 60 > 73 > 19 > 20 > 6 >

We kiezen voor een rustige startlocatie in Steenkerke dicht bij Veurne. Een dorpje waar het aangenaam toeven is. Eenvoud, stilte, nauwelijks verkeer tenzij een landbouwvoertuig en fietsers. Aan de kerk zijn er altijd vrije parkeerplaatsen. Geen stresszoektocht dus naar een parking in het drukke De Panne of Koksijde. De fiets van het rek halen en vertrekken maar. Al kan je ook eerst een hapje eten of iets drinken bij Kunstemaecker rechtover de kerk.

Knooppunt 72 ligt net om de hoek voorbij het café. Ga naar het grote Christus-beeld, hou de kerk links van je, steek het brugje over en sla meteen linksaf (Steengracht Oost). Volg de bruine wegwijzer naar Sporkingshove, de Lovaart dus aan je linkerhand. We rijden zo naar knooppunten 60 en 73.

Steenkerke

Precies door zijn eenvoud valt Steenkerke op. Hier geen druk gedoe maar rust, zalige rust. Er zijn een paar huizen, een kerk, een café, nog enkele boerderijen en er is een Belgische militaire begraafplaats. En ja, zijn meest bekende inwoner moet wel Willem Vermandere zijn. Zanger, beeldhouwer, filosoof, ... zijn talenten zijn legio. De liedjesteksten gaan over de Grote Oorlog, de Westhoek, het gewone leven. In de straat kan je enkele van zijn beelden bewonderen. Ook vóór, naast en in de Sint-Laurentiuskerk (genoemd naar een martelaar uit de 3de eeuw) zijn werken van hem te zien: beelden in steen, hout, schilderijen en tekeningen. Overigens in het portaal hangt een mooie inspirerende tekst van de kunstenaar.

Achter de kerk, volg het pijltje, is een Belgische militaire begraafplaats waar zowel Belgische als Britse soldaten uit de Eerste Wereldoorlog liggen begraven.

Je volgt nu een tijdje een baantje met de Steengracht aan je zijde tot je bij knooppunt 73 komt langs de spoorlijn. Daar neem je een haakse bocht op weg naar knooppunt 19. Wees voorzichtig bij het oversteken van de N35 en fiets de Bootshoekestraat in. Na 19 volgt 20 en bij dat laatste knooppunt heb je opnieuw de mogelijkheid om opkomende appelflauwte tegen te gaan in café De Landman. Er volgt nu een kleine 4 kilometer 'polderfietsen' naar Wulpen. Voor het eerst zal je misschien recht op de trappers moeten want er komt meteen een brug over de snelweg E40 aan.

Wulpen

Je bereikt Wulpen via een slingerende weg. De naam zou ontleend zijn aan het Saksische woord 'golpen', wat zoveel betekent als woonplaats op de oever van een zee-insprong.

Bij de kerk is een tearoom brasserie d'oeude Pastorie. Je zal merken dat hier veel fietsers halt houden. Geen nood aan drank of spijs maar eerder een vrije plas? Er zijn openbare toiletten op het plein. Vóór de Sint-Willibrorduskerk ligt het kerkhof waar er ook enkele oorlogsgraven van het Gemeenbest te vinden zijn.

Na de eventuele stop fietsen we Wulpen uit en komen zo tot aan de Florizoonebrug over het kanaal Duinkerke-Nieuwpoort-Veurne uit. De brug ligt er sinds 2007. Aan je rechterkant bevindt zich een populaire brasserie, restaurant Wielrijdersrust Het Dorstige Hart. We hebben knooppunt 6 bereikt.

6 > 98 > 66 > 58 > 62 >

Merk je het duo op in de reling van de brug. ‘Het blijde weerzien’ is een kunstbeeld van kunstenares Jenny Reynaert. Vanaf knooppunt 6 fietsen we in de richting van het knooppunt 98 en vervolgens tot 66. Links en rechts liggen de courses van het Golf Ter Hille, een golfterrein temidden de polders. Bordjes langs de weg vragen je aandacht voor overstekende golfers zowaar. Weldra kom je in Oostduinkerke aan.

Oostduinkerke

Aan de verkeerslichten buig je rechts af. Op een pleintje zie je een grote ‘peerdevisscher’.

Oostduinkerke heeft wereldwijd naam gemaakt als de enige overgebleven plek in de wereld waar nog op garnalen gevist wordt te paard, 2 uur voor laagtij en 1 uur na laagtij. Kunstbeelden en foto’s van garnalenvissers zijn alom aanwezig. Ooit waren ze heel talrijk, vandaag oefenen nog slechts enkelingen het ambacht uit. Over hen en nog veel meer van kustvisserij, de vissersfamilies, schaalmodellen van vissersboten, ...kom je alles te weten in het Nationaal Visserijmuseum Navigo dat zich achter het vroegere fraaie gemeentehuis bevindt.

Meer info www.navigomuseum.be

Over het oude gemeentehuis lees je op een infobord een interessante uitleg. De ‘dansende meisjes’ ervoor is een werk van Pieter Florizoone. Kijk eens goed naar het topje van de dakgevel? Ook daar prijkt een garnalenvisser. Blijf je in deze buurt een kwartiertje, dan zal je een vrolijk melodietje horen want elke vijftien minuten laat de beiaard inderdaad een deuntje horen, al sinds 1967.

Koksijde

Tijd om de duinen op te zoeken. Na het dwarsen van de weg, fietsen we de Guldenzandstraat in. Eerst nog een kaarsrechte weg, voorbij een manege en dan 90° bocht naar rechts. Het lijkt alsof we een hoge duin moeten opfietsen maar het is gelukkig maar gezichtsbedrog. Wat nu volgt is ‘verplicht’ genot. Je mag links een fijn schelpenfietspad op waardoor je een tijdje mag fietsen omringd door het prachtige decor van de **Doornpanne** en de **Hoge Blekker**.

Het bezoekerscentrum en het beheer van de Doornpanne is van de Intercommunale Watermaatschappij van Veurne-Ambacht. In het bezoekerscentrum kan je terecht voor alle informatie omtrent het natuurgebied, wandelkaarten en nog veel meer. Er is een permanente tentoonstelling die het allemaal nog visueel maakt en er zijn programma's voor kinderen en een natuurleerpad. De Doornpanne behelst een oppervlakte van 200 hectare en bestaat vooral uit stuifduinen. De graslanden worden kort gehouden door voornamelijk Shetlandpony's en ezels en die zal je wel zien.

Ooit was De Hoge Blekker een wandelende duin. In 1700 bevond die zich immers aan de Abdij Ten Duinen, maar sedert een honderdtal jaren heeft men zijn ‘wandelingen’ gestopt door beplantingen aan te brengen. Het is de hoogste duin (stuifduin) van de Vlaamse kust en steekt tot 33 meter boven de zeespiegel uit. De naam heeft het te danken aan het feit dat je die witte duin vanop zee duidelijk kon zien 'blekken': weerkaatsen in het zonlicht of blinken.

Website: www.koksijde.be

62 > 65 > 59 > 76 > 50 >

Nadat je de Doornpanne bent uit gefietst is het een tijdje laveren tussen duinenvilla's. Na een korte afdaling is het plots 90° scherp naar links en bij het knooppunt 65 aan een rondpunt met grote ‘doorkijkvensters’ gaat het in de richting van knooppunt 59.

Als je fietst van knooppunt 65 naar 59 moet je een hele brede rijbaan kruisen (N8). Als je daar naar links fietst i.p.v. rechtdoor, dan kom je bij het Abdijmuseum Ter Duinen. Daarna keer je terug om de route verder te volgen (zie kaart).

Abdijmuseum Ten Duinen 1138

Dit museumcomplex telt drie grote delen: het abdijmuseum, de archeologische site van de vroegere abdij O.L.V.-ter-Duinen en het Zilvermuseum. In de Middeleeuwen was deze abdij één van de invloedrijkste religieuze instellingen in Vlaanderen. Het bewijs hiervan zijn de nog bewaarde indrukwekkende ruïnes. Een apart gegeven is de annex van het abdijmuseum: het Zilvermuseum. Rode draad hier is de collectie Maldague de Héry, een collectie religieus zilver dat teruggaat tot de periode 1800-1940.

Meer info: www.tenduinen.be

Na een bezoek eventueel ga je rechts af en 100 m verder naar links. Je moet nu wat zigzaggend rijden maar de richting is telkens perfect aangeduid op de bordjes. Op een gegeven moment fiets je een laan in genoemd naar de kunstschilder Paul Delvaux. Je kan het raden, straks komen we voorbij een museum dat ook zijn naam heeft. Je bent nu in Sint-Idesbald dat tot Koksijde behoort.

Paul Delvauxmuseum

De internationaal bekende schilder Paul Delvaux voorstellen is vrij eenvoudig. Vrouwelijk naakt in combinatie met treinen en stations is immers zijn visitekaartje. Het museum bezit een grote collectie van zijn oeuvre en staat garant voor één tot anderhalf uur bewondering en verbazing. Dit museum moet je echt ooit eens bezocht hebben! Hier heeft de schilder gewoond en gewerkt. Raadpleeg de website voor de openingsuren.

Meer info: www.delvauxmuseum.com

De Panne

Vanaf knooppunt 76 fiets je in de richting van knooppunt 50. Je zal voor het eerst vandaag de Kustweg zien. Vervolg je weg links op een dubbel fietspad. Links van je liggen de bosrijke **Houtsaegerduinen**. Je kan in dit klein natuureservaat mooie wandelingen doen maar dat kan je voor een andere keer opsparen misschien. Je komt een stukje op de dijk en dan ga je linksaf dwars door De Panne.

Je bereikt het marktplein en dan de Zeelaan, de belangrijkste straat van De Panne. Steek de Zeelaan over en fiets meteen naar links. Cafés, restaurants, hotels, winkels en een toeristenstroom, ... dit is écht wel hartje De Panne. Twijfel niet en blijf steeds de hoofdstraat volgen. Bij de verkeerslichten steeds rechtdoor, Zeelaan wordt Kerkstraat. Je komt vervolgens op de N34 uit waar je linksaf moet. Opgelet voor auto's én de kusttram. Wat verder op je linkerkant zie je bij de Sint-Petruskerk. Je zal nu ook bordjes zien naar het bezoekerscentrum De Nachtegaal en je fietst ook langs de rand van het Calmeynbos. Hier moet je zeker later nog eens terugkeren om te komen wandelen. Meer info:

www.reisroutes.be/autoroutes/de-panne-koksijde-in-10-hoogtepunten-227-5.aspx

50 > 1 >

Adinkerke

We komen aan in Adinkerke dat wel eeuwig zal verbonden blijven met het pretpark Plopsaland. Het zeer populaire pretpark trekt jaarlijks ruim 1,5 miljoen bezoekers. En elk jaar komt men wel met een nieuw thema, een nog indrukwekkendere attractie op de proppen om het succesverhaal staande te houden. Het begon allemaal met het Melipark in 1932 en dat stond in het teken van honing en bijen. Meli was immers een merknaam voor honing. Er kwamen steeds meer attracties en werd, mede door zijn ligging aan de zee en Frankrijk, een zeer populair pretpark. In de jaren '90 werd de concurrentie groter en begon het bezoekersaantal te dalen. In 2000 kreeg het een nieuw elan onder de vleugels van Studio 100. Zij brengen hun bekende figuren hier tot leven in een vertrouwde omgeving. Het werd op slag een hit.

1 > 84 > 9 >

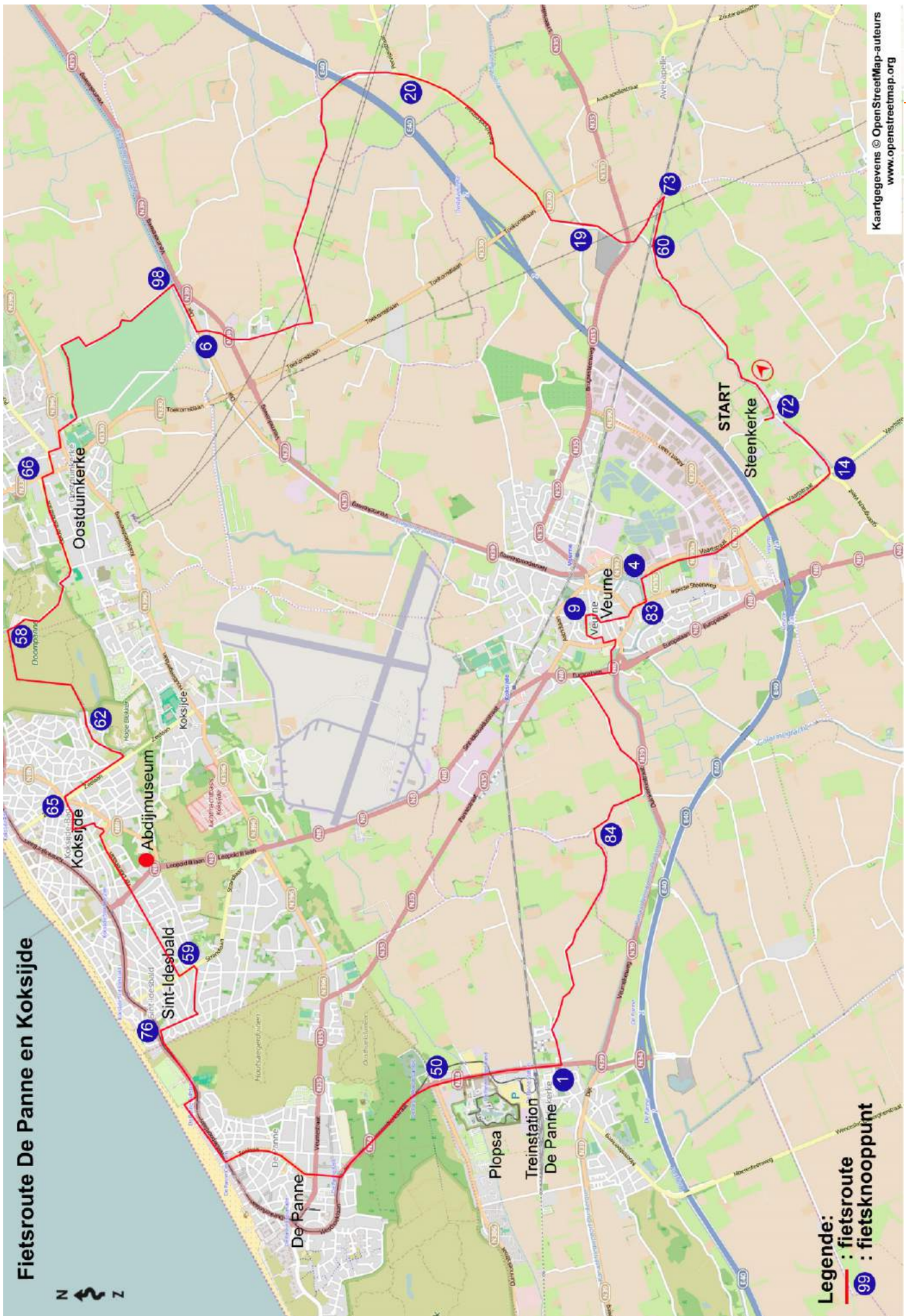
We verlaten Adinkerke en zijn nu op weg naar Veurne.

9 > 83 > 4 > 14 > 72

We steken Veurne dwars door. Bij knooppunt 83 kom je aan het water uit van het kanaal Nieuwpoort-Duinkerke. Steek de brug over en sla linksaf naar het Rozebrugpad. Op het eind rechtsaf langs de Lovaart. Het fietspad verandert van naam in de Lovaardijk.

We fietsen een heel eind langs de vaart, onder de E40 en komen dan uit bij een ophaalbrugje (zie foto op pagina 1). Nog één knooppunt, 72, verwijderd van de finish. We worden op weg naar dat knooppunt vergezeld van de Steengracht aan onze rechterzijde. Als we het knooppunt hebben bereikt, herken je de kerk van Steenkerke. De hoek omdraaien en je zal je wagen terugzien.

Fietsen in het hinterland van Oostende

Wil je Oostende bezoeken zoals je dat nog nooit eerder deed? Fietsend loodsen we je voorbij de belangrijkste bezienswaardigheden van de koninklijke badstad. Vertrekken en eindigen doen we in Bredene, op een rustige parking. We proeven van een ferme hap cultuur in Oudenburg, komen te weten wat Zandvoorde heeft met zwanen. We fietsen dikwijls langs een kanaal. Zalig trappend genieten in het ongerepte natuurgebied van Groene 62 met de Oostendse krekens. Misschien kom je nu pas voor het eerst in Stene? Een doortocht in Oostende bewaren we voor in volle finale. We doen het centrum aan, fietsen door een park, over een hangbrug en we zwaaien Oostende uit vanop een veerboot. Na de oversteek eindigen we in schoonheid met een passage langs de zee. Om dan de dijk te verlaten en zoetjesaan opnieuw de parking op te zoeken. Hopelijk dan een mooie fietservaring rijker want Oostende en het hinterland op déze manier ontdekken is zó verrassend anders.

- Afstand: 31,7 km
- Vertrekplaats: Parking Sportcentrum Ter Polder en zwembad, Spuikomlaan in 8450 Bredene
Gps-coördinaten: N 51°13'50" E002°57'49"
- Aard: fietsroute via knooppunten
- Wegdek: overal verhard, op twee stroken na (kiezelpad en aardeweg)

Honger of dorst:

Onderweg vind je voldoende mogelijkheden om een tussentijds hapje te verorberen of een terrasje te doen.

Volgorde van fietsknooppunten

Parking Spuikomlaan naar 67 > 95 > 26 > 59 > 27 > 29 > 66 > 62 > 60 > 94 > 11 > 20 > 46 > 97 > 15 > 4 > 85 > 45 > 8 > 92 > 5 > 67 > naar Parking Spuikomlaan Sportcentrum

Fietsroute uitbreiden of wijzigen?

Aanbevolen: de fietskaart van het fietsnetwerk 'Kust' geeft een duidelijk overzicht van de mogelijkheden in de regio. Ze zijn te koop bij de plaatselijke toeristische diensten. Ze kan ook online besteld worden op www.westtoer.be

Voor verbeteringen en suggesties op de fietsknooppuntroutes en de bewegwijzering, ga naar de 'Routechirurg', te vinden op pagina 'contact' op www.westtoer.be

Routebeschrijving

Start > richting 67 > 95 > 26

Vanaf de parking, met het sportcentrum in de rug, fiets je naar rechts. Voorbij de bocht kom je uit op de Polderstraat. Steek de rijweg over en ga linksaf het fietspad op. Je bent aan knooppunt 67. Volg nu naar knooppunt 95. Sla wat verder de Noord-Edestraat. Je bent nu op weg naar knooppunt 26.

26 > 59 > 27

Blijf bij een bocht links aanhouden. Fiets voorbij het containerpark. Links heb je uitzicht op de watertoren. Vroeger zat die in een blauw-wit gestreept kleurtje, nu in een bruinetint jasje. Na 2,3 km kom je op een wat vreemd geconstrueerd kruispunt. Aan de overkant zie je het eet-en praatcafé de Blauwe Sluis ... mocht je al dorst of honger hebben. We zijn bij het knooppunt 26 aanbeland. Volg nu in de richting van knooppunt 59. Je moet de baan oversteken, dan naar rechts op een fietspad in dubbele rijrichting en 50 meter verder slaan we linksaf. Volg het fietsbordje Oudenburg. Over een brugje beland je zo op een fietspad naast het Noordgeleed, een zijarm van de Noordede. We blijven een poosje langs het water fietsen, voorbij knooppunt 59 en zo tot bij knooppunt 27.

27 > 29 > 66

Aan knooppunt 27 dien je een haakse bocht te nemen en fiets je tot aan de Plassendalebrug. Je fietst hiermee het kanaal Gent-Brugge-Oostende over. Ga dan onmiddellijk links om opnieuw langs het kanaal te fietsen naar knooppunt 29. De afstand naar knooppunt 66 is wel heel erg kort. Vanaf 66 gaat het langs het kanaal Plassendale-Nieuwpoort. over een lang traject naar knooppunt 62.

66 > 62

Je vindt het bij het begin tussen 66 en 62 misschien wat druk. Hier zijn een aantal KMO-bedrijven gevestigd, vandaar het wat 'vervelende' verkeer. Maar geen nood, deze passage duurt slechts even. Onderweg kan je een stop

inlassen bij het sfeercafé 4Seasons.

Na de oversteek van de N358 mag je opnieuw rustig fietsen met ditmaal het Oudenburgs Vaartje als metgezel. Vóór je zie je al de ranke spitstoren van de O-L-Vrouwekerk van Oudenburg.

We komen op het einde van het fietspad tot bij een kunstwerk met daarin de namen van de drie deelgemeenten van Oudenburg verwerkt: Ettelgem, Roksem en Westkerke. Aan de overkant staat een poortgebouw, waarop het jaartal 1671 te zien is, er wat troosteloos bij.

Een blik op de binnenkoer geeft een wel erg verloederd zicht. Er is een toren in de hoek waar nu duiven 'wonen' en gebouwen die er vervallen bij staan. Een mistroostig stukje cultuurerfgoed zou je kunnen denken, maar enkele meters verder is de ingang van het RAM.

Hier wordt alles uit de doeken gedaan over de voormalige benedictijnen Sint-Pietersabdij, gesticht door de H. Arnoldus toen die op vrede sticht was in Vlaanderen.

RAM

Het Romeins Archeologisch Museum, kortweg RAM, is gevestigd in abtsgebouwen van de voormalige St-Pietersabdij. Het museum biedt een unieke kijk op de periode van de Romeinen tijdens hun verblijf in en rond Oudenburg. Er komen verschillende thema's aan bod. Er is een bezoekerscentrum met unieke collecties voorwerpen, levensgrote reconstructies, een abdijtuin met infoborden en een grote cafetaria. Proef er van het Sint-Arnoldusbier. Er worden eveneens tijdelijke tentoonstellingen gehouden en er zijn gedurende het ganse jaar allerhande culturele activiteiten.

Meer info www.ram-oudenburg.be

In het RAM bevindt zich ook kantoor van de Dienst Toerisme, Marktstraat 25, 8640 Oudenburg.

62 > 60 > 94

H. Arnoldus

Vanaf knooppunt 62 gaan we op zoek naar knooppunt 60. Je rijdt in rechte lijn naar de imposante O-L-Vrouwekerk toe. Het bordje doet je naar rechts afwijken vóór de kerk, maar fiets toch maar eerst even tot aan de kerk en treedt er binnen. In het portaal hangen infoborden over het leven van de H. Arnoldus, bisschop van Soisson (gestorven in 1087 en in 1121 heilig verklaard). In de tijd van de Romeinen moet hier al een kerk hebben gestaan. De huidige versie is neogotisch, opgetrokken tussen 1870 en 1874. Ook het kerkmeubilair is neogotisch. In de glasramen eveneens afbeeldingen van Arnoldus.

H. Arnoldus deed méér dan de St-Pietersabdij stichten. Tijdens de bouw van het convent brak een ziekte uit. Arnoldus slaagde erin om water in bier te veranderen en door het drinken van het bier genazen de zieken. Vandaar dat de H. Arnoldus ook de patroonheilige is van de brouwers. Na zijn overlijden wordt hij begraven in de abdijkerk. In een schrijn wordt een gebeente bewaard dat zich in de St-Arnolduskapel bevindt in de O-L-Vrouwekerk.

Na het bezoek aan Oudenburg klimmen we opnieuw in het zadel nu met bestemming Zandvoorde. Over de brug aan het kanaal Plassendale Nieuwpoort gaan we meteen links en 100 meter bij knooppunt 94 naar rechts (Groenedijkstraat). Hier is het heerlijk fietsen op een met bomen omzoomd fietspad. Links bevindt zich het Bikers Loft Groenedijk. Op het eerste zicht een ontmoetingsplaats voor bikers, maar iedereen is hier welkom, dus ook de fietser. Je kan er terecht voor een drankje, er is een interactieve keuken en je kan er naar het Oldtimer Motoren Museum. Een aangename tussenstop voor wie dit wil.

Meer info www.bikersloft.be

Bij een kruispunt blijf je rechtdoor fietsen. De mooi verzorgde kapel op de hoek van de Zwanenlaan is een devotiekapel uit 1950.

Over zwanen ...

Van Zandvoorde was in de tijd van de Romeinen nog geen sprake. Toen was dit gebied nog volledig overstroomd. Pas door verzanding tijdens de middeleeuwen kwamen er delen droog te liggen. Die lagen hoger dan het moerassige schorgebied en op één van zo'n 'zandrug' gingen mensen wonen en ontstond Zandvoorde.

Voorbij de kapel ligt een vijvertje met zwanenbeelden, een kunstwerk van beeldhouwster Josiane Vanhoutte. Waaraan doen de veren je denken?

Zandvoorde heeft iets met zwanen, je bent hier in de Zwanenlaan. Er zijn in augustus de jaarlijkse Zwanenfeesten, er is de Zwaanhoek, er waren tot de fusie in 1971 twee burgemeesters met de naam ... Zwaenepoel.

Misschien ken je Zandvoorde ook omdat hier een rolschaatspiste ligt waar al tal van Europese kampioenschappen zijn gehouden en wereldkampioenschappen inlineskaten.

94 > 11 (verkorting mogelijk vanaf 11)

Vanaf 94 gaat het in gestrekte draf naar knooppunt 11. Het landschap wordt plots anders. Je komt straks in het Oostendse krekengebied. Je aandacht wordt misschien getrokken door een bordje met Japanse letters. Het blijkt de toegang te vormen tot een fiets- en wandelpad, het Noriyuki Inouepad, dat door een bosje loopt. Wat de link is met Japan lees je af op een bordje. We fietsen verder, links van ons ligt de eerste grote kreek, de Grote Keignaart en rechts de rolschaatspiste (zie elders).

Mét verkorting > 11 > 15 > 4

Net voor een brug ligt knooppunt 11. Zij die een verkorting willen, kunnen vanaf hier meteen naar het centrum van Oostende. Je rijdt dan de brug onderdoor en volgt hier de richting naar knooppunt 15. Zo 'win' je toch bijna 10 kilometer maar mis je het mooiste van de tocht langs de Oostendse krekken.

Zonder verkorting > 11 > 20 > 46 > 97

Zonder de verkorting fiets je bij knooppunt 11 naar rechts omhoog. Je komt tot bij een bord met een uitleg over de Groene 62. Laat je bij het omhoog fietsen niet in de war brengen door een ander knooppuntenbordje. Dat staat wat ongelukkig en geldt voor de fietsers die uit de richting komen waar jij nu naartoe moet. Kies in elk geval voor de rijrichting naar knooppunt 20. Op dit kiezelpad krijg je meteen een fantastisch uitzicht want je fietst hier op een oude verhoogde spoorwegberm.

Groene 62

Deze natuursite maakt deel uit van het Groene Lint Oostende, die de verbinding vormt tussen de kust en de groene gordel rond de stad. Groene 62 is aangelegd op een oude spoorweglijn tussen Oostende en Torhout (ruim 22 km). Heel wat natuurschoon, een aaneenschakeling van krekken, polders, veenmoeras en plukjes bos. Je komt op een rustige zitplek waar je kan turen naar een prachtig landschap waarin de Zoute Kreek en de Sluiskreek liggen. Infoborden geven uitleg over het ontstaan van de krekken en welke rol ze nog steeds spelen.

Misschien wat jammer dat we dit mooie pad moeten verlaten bij knooppunt 20. Maar we hebben nog wat moois in petto. Volg nu naar 46 en dan naar knooppunt 97. Je fietst tussen de velden op kaarsrechte wegen. Bij tegenwind wordt het dus flink op de trappers duwen. Als je opnieuw in de bewoonde wereld komt, heb je een erbarmelijk stukje (100 m slechts gelukkig) opengereten beton te trotseren. Een weg kan je dit eigenlijk niet noemen. Gelukkig maakt wat komt dit goed. Je belandt immers in Stene.

Stene

Zo klein én gezellig zijn ze niet in grote getale gezaaid in Vlaanderen, dorpjes zoals Stene. Het stemmige pleintje bevat een aantal horecazaken én het Sint-Annakerkje. Het is allesbehalve storend dat de bouw ervan in verschillende stijlperiodes werd opgetrokken. Het oudste deel stamt uit de 13de eeuw, andere delen kwamen er in de 14de en 17de eeuw. De marmeren vloer werd pas in 1777 gelegd. Het is geworden tot een knappe mix van laatgotiek en renaissance. Binnen is het al wonderlijk mooi dat de klok slaat. Zelden zoveel fraais gezien op een kleine kerkruimte. Het vele houtsnijwerk, de brandglazen, de schilderijen, de altaren, ... prachtige staaltjes van kerkelijke schatten. Achter de kerk ligt Jozef Geselle, de broer van Guido, begraven. Op een zijgevel kan je de namen aflezen van overleden Zwarte Zusters van Oostende en van de Zusters van H. Jozef.

Om te bekomen van het kerkelijke schoon heb je de kans in een flink aantal cafés en restaurants. We telden er een tiental en dit op oppervlakte ... een voetbalveld groot.

97 > 15 > 4 > 85 > 45

Na Stene belanden we snel in het echte centrum van Oostende. Let nog even op wanneer je een viaduct onderdoor moet. Het wordt heel smalletjes en de bocht om er uit te rijden is scherp. Opgelet voor tegenliggers. In de Guido Gezellestraat passeer je de St-Katharinakerk die zomaar tussen de woningen staat. In vergulde letters staat op de twee zuilen een wat eigenzinnige spreuk.

Blijf steeds rechtdoor fietsen tot bij knooppunt 15. Daar moet je links af. Plots bevind je je midden het drukke stadsverkeer. Bij verkeerslichten steek je de drukke rijweg over om vervolgens langs het AZ Damiaan (let op de fraaie 'lantaarnbomen') tot bij

het Maria Hendrikapark te komen. Volg eerst naar 4, vervolgens naar 85. In het park zal je knooppunt 85 vinden. Vanaf daar volg je naar 45. Onderweg kom je voorbij de meest bekende bezienswaardigheden van Oostende.

Maria Hendrikapark

Dit park werd gebouwd in opdracht van koning Leopold II en gaf het de naam van zijn echtgenote. Het is meer dan 30 hectaren groot en bezit veel waterpartijen.

Je fietst het stadspark in net voorbij de etageparking.

Blijf attent want je moet plots een asfaltbaantje verlaten om links een aardeweg op te fietsen.

De bordjes zijn goed opgesteld. Verkeerd rijden is bijna onmogelijk. Bij betonnen wegwijzers sla je rechts af, bij de vijver naar links. Bestudeer even de kogelbeelden verwijzend naar drie Griekse godinnen (schoonheid, bevalligheid en vreugde). Daarna fiets je de Nelson Mandelabrug over. Als je het park uitfietst, moet je een fietspad op midden op de rijweg. Links zie je het Mercatorschip liggen. Na de oversteek van een brug dien je naar rechts af te slaan. Pal voor je neus zie je het stationsgebouw. We fietsen voorbij Amandine en de Sint Petrus en Pauluskerk op het Petrus & Paulusplein. Foto's nemen kan maar hou de tijd in het oog. Je wordt immers verwacht voor een korte overtocht met het veer.

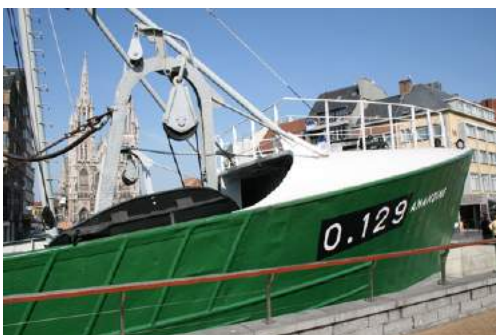
Zeilschip Mercator

Poolreiziger Adrien de Gerlache ontwierp deze driemaster die in 1936 het stoffelijk overschot van pater Damiaan terugbracht van Molokai. Tot 1960 werd het gebruikt als opleidingsvaartuig voor officieren van de Belgische koopvaardij. In 1961 werd het schip ingericht als museum. Het is alle dagen geopend tot 17 uur, meer info op hun website: www.zeilschipmercator.be

St.-Petrus- en Pauluskerk

Dit is de hoofdkerk van Oostende en is nog vrij recent. In 1896 brandde op deze plaats de Sint-Pieterskerk volledig af. Het was reeds lang de wens van koning Leopold II om die kerk te vervangen door een meer prestigieuze kerk, ze werd ingewijd in 1908.

Het moest dus een grootse kerk worden, niet in het minst door de invloed van koning Leopold II. Elementen van andere grote kerken zoals de Dom van Keulen en de Notre-Dame van Parijs kan je aan de buitenkant terugvinden. Hoe mooi het gebouw ook aan de buitenkant is, het interieur is dat iets minder. De glasramen zijn wel mooi en ze dateren van na de Tweede Wereldoorlog, maar het prachtigste van de kerk, het praalgraf uit Carraramarmer van koningin Louise-Marie is niet te bezoeken.

IJslandvaarder Amandine

Deze IJslandvaarder werd op het droge gelegd in 1995 en vertelt je de geschiedenis over de tochten naar deze verre visgebieden. Onder de grond krijg je het ganse verhaal met beeldmateriaal, herinneringen en gebruiksvoorwerpen van toen. Het komt allemaal terug tot leven. Dan kan je een bezoek brengen aan de boot zelf die ingericht werd zoals hij aan het varen was. Verhelderend, aangrijpend, leerrijk. Het museumschip is elke dag geopend van 10 tot 17 uur. Meer info vind je op de website van dat andere schip in Oostende: www.zeilschipmercator.be

Noordzeeaquarium en de vele viskraampjes met bereide vis en koude schotels, ook om ter plaatse op te eten. Leer in het Noordzeeaquarium de wonderbare onderwaterwereld van de Noordzee kennen. Observeer de dartele zeepaardjes of bekijk de hondshaai, de groene zeedonderpad, de zeekat en de heremietkreeft in hun bezigheden. Het gebouw en het interieur is aan vernieuwing toe maar de inkomprijs is heel laag. Het is alle dagen geopend tot 17u30 (weekends en juli-aug.) of 17u (andere periodes).

45 > 8

Gratis ferry naar de Oosteroever

Je kan bij het Noordzeeaquarium gratis gebruik maken van de ferry die je naar de Oosteroever brengt. Er varen twee boten, de Roger Raveel en Het Rode Vierkant op Zee. Kijk eens naar de romp van beide boten. Ze zijn beschilderd naar een ontwerp van Roger Raveel.

De dienst start reeds van 's morgens vroeg. Bij storm of andere slechte weersomstandigheden vaart de veerdienst niet uit!

Van 1 april t/m 30 september:

06.30 uur tot 10.00 uur, 10.30 uur tot 18.30 uur, 19.00 uur tot 21.00 uur

Let goed op wanneer de laatste afvaarten zijn!

Van 1 oktober t/m 31 maart:

07.45 uur tot 13.00 uur, 13.30 uur tot 18.15 uur

Kijk de dienstregeling nog eens na op

www.welkombijvloot.be/uurregeling-veerdienst-oostende

Heel lang duurt de overvaart niet maar is het geen mooi extraatje op deze fietsroute? Als je op de Oosteroever ontscheept, moet je onmiddellijk links over een sasbrug. Je zal op een bord lezen dat de Oosteroever nog in volle expansie is. Er is zelfs een heus masterplan opgesteld. Mocht de sasbrug niet toegankelijk zijn omdat een boot in het sluisdok ligt, volg dan het bordje van de omleiding om aan de overkant te geraken.

8 > 92 > 5

Vervolg je weg nu in de richting van de bunkers. Indien je dat wil, kan je het Fort Napoleon bezoeken dat vlakbij ligt.

Fort Napoleon

GPS: Vuurtorenweg, Oostende, er is een kleine gratis parking.

Coördinaten: N051°14'16.0" E 002°56'05.7"

Website: www.fortnapoleon.be

Fort Napoleon ligt verscholen in de duinen, vlakbij het strand. In 1811 liet Napoleon dit fort bouwen om een eventuele Engelse aanval af te slaan. Het droeg de naam 'Fort Impérial' en was de eerste in een hele reeks. Maar de andere forten werden niet afgewerkt of zelfs niet eens gebouwd. Bovendien kwam de aanval er niet en dit fort werd als wapenopslagplaats gebruikt. Rond 1830 kreeg het de naam 'Fort Napoleon'.

Tijdens de twee wereldoorlogen werd het door de Duitsers als artilleriekwartier gebruikt. Na de oorlogen deed het dienst als museum en later als kinderspeelplein om uiteindelijk in verval te raken. Sinds 1995 wordt het fort beheerd door Herita (voorheen Erfgoed Vlaanderen), die het na een 5 jaar durende restauratie openstelde voor het publiek. Het monument werd op prachtige wijze gerenoveerd met hier en daar een eigentijdse toets. Zo werd de toegang naar het bistrorestaurant en de onthaalbalie volledig in glas uitgevoerd om het karakteristiek zicht van de fortgangen niet te verstoren. Boven op het fort heb je een immens uitzicht over de haven van Oostende, de duinen en de zee.

Vlaamse schoolvakanties en de maanden juli en augustus: dagelijks geopend. Van 1 april t/m 30 juni en van 1 september tot 31 oktober: van woensdag t/m zondag geopend. Van 1 november t/m 31 maart: op woensdagnamiddag en tijdens de weekends. Sluitingsuur: 17 uur, behalve in juli en augustus: 18 uur.

Meer info: www.fortnapoleon.be

Naast het fort zie je eveneens nog twee bunkers boven de duinentop. In de toekomst zal dit gebied ook opengesteld worden voor het publiek. Bedoeling is er een duinenpark van te maken.

Bij de vuurtoren ben je bij knooppunt 8 aangekomen. Vanaf hier gaat het in volle vaart naar knooppunt 92. Eerst is het volop genieten geblazen van de zee. We fietsen het dijkpad op waar je soms zal moeten laveren tussen de hoopjes opgewaaid zand. Soms toch opletten dus want vaak is het moeilijk in te schatten hoe 'dik' ze liggen en een slip is vlug gebeurd.

Wanneer je het fietspad verlaat, moet je flink klimmen, schakel dus naar de kleinste versnelling of neem het steil oplopend pad met de fiets aan de hand. Na een korte afdaling moet je tijdig in de remmen want je kruist de kustweg en let ook op voor de kusttram. Blijf in de richting van knooppunt 5 rijden. Volg de wegwijzers naar Bredene Dorp en Bredene Sas. Je fietst op een fietspad links op de weg (Zeelaan).

5 > 67 > richting parking Spuikomlaan

Op het einde van het fietspad staan gele plastic paaltjes. Fiets er langs en rij rechtdoor. Dus niet richting Bredene Sas, noch Vicogne.

Weldra bereik je een rondpunt met in het midden een wat aparte wegwijzer van zwarte mannetjesbeelden. Bij dit rondpunt ligt knooppunt 5. Nu volg je enkel nog naar knooppunt 67 (Polderstraat). Als je het knooppunt 67 hebt bereikt, dan verlaat je hier het fietsnetwerk en volg je de pijl naar het Sportcentrum. Zo kom je uit op de parking in de Spuikomlaan.

Nieuwpoort – abdij Gistel

Vanuit Snaaskerke, een heel vredig dorpje dat bij Gistel behoort, starten we deze fietsroute vanop een gratis parking langs de straat. Het wordt een rustige tocht langs kanalen (autovrije fietspaden!), daarna langs de zee en je maakt ook kennis met de IJzer. Aan water geen gebrek dus. Je fietst door open landschappen met vruchtbare polders. We pikken een vleugje oorlogstoerisme mee, groeten in Nieuwpoort Albert I en naar het einde toe kan een bezoek aan een abdijsite met een speciale waterput er zeker nog bij. Onthaasten op de fiets en voldoende mogelijkheden om jezelf te verwennen met een horecabezoekje aan de kust of in het hinterland. Dat is in een notendop wat je kan beleven op deze fietsroute.

- Afstand: 48 km
- Vertrek en einde: Dorpsstraat, 8470 Snaaskerke
- Parkeren:
Adres: Gratis, langs de straat. Dorpsstraat, 8470 Snaaskerke (Gistel).
GPS-coördinaten: N 51°10'34,58" E 002°56'21,72"
- Aard van de fietswegen: twee lange stroken onverhard maar deze liggen met fijne steenslag bezaaid. Vlak parcours op een brug bij het begin na.
- Bewegwijzering via de fietsknooppunten

Volgorde van fietsknooppunten

Start > 83 > 84 > 17 > 16 > 59 > 44 > 60 > 81 > 73 > 61 > 70 > 8 > 7 > 57 > 10 > 46 > 1 > 54 > 21 > 22 > 76 > 89 > richting 83

Fietsroute uitbreiden of wijzigen?

Met deze fietsroute kom je geregeld langs een fietsknooppunt. Je kan deze route dan ook naar hartenlust aanpassen met de fietskaart van het Fietsnetwerk **Kust** en **Brugse Ommeland**. Ze is te koop bij de plaatselijke diensten voor toerisme en bij Westtoer. Ze kan ook online besteld worden op www.westtoer.be

Voor verbeteringen en suggesties op de fietsknooppuntroutes en de bewegwijzering, ga naar de 'Routedokter', te vinden op pagina 'contact' op www.westtoer.be

Wegenwerken, omleidingen ...

We raden steeds aan om onze beschrijving én de kaart uit te printen. Soms zijn er wegenwerken of omleidingen waarvan wij niet op de hoogte zijn. Met de kaart kan je dan opnieuw naar het juiste traject navigeren.

Routebeschrijving

Naast de parking achter het groen ligt een van de weg afgescheiden fietspad, Groene 62. Hou de parkeerplaatsen in de rug en ga links het fietspad op. Groene 62 is een fietsas van 20 kilometer over een vroegere spoorlijn die Torhout met Oostende verbond. Dwars de rijweg en met een paar forse pedaalstoten geraak je de fietsbrug over. Meteen na de passage zie je het knooppunt 83. Hier rechts afslaan naar 84. Je komt uit bij het kanaal **Nieuwpoort-Plassendale**. Je fietst ca 700 meter op het jaagpad. Een zijvaartje over en links vervolgen op een brokkelige kaarsrechte weg tot je bij de N33 komt. Hou hier links aan op het fietspad want je moet naar de vierkante toren om zo onder de rijweg door een fietstunnel te geraken. Daar naar links. Kom je opnieuw bij het kanaal uit. **Hier ontbreekt een bordje**. Sla hier rechtsaf. Bij Leffinge brug ben je bij knooppunt 84. De eerste vijf kilometer zitten er bijna op.

Wanneer je uit **Leffinge** fietst, is het scherp linksaf in de richting naar Wilskerke. Verderop kan je aan je rechterzijde bunkers zien staan die behoorden tot de veldbatterij Hannover. Een infobord geeft meer details.

Onderweg naar 59 begin je door de opdoemende appartementsgebouwen te merken dat we naar de kustlijn rijden. In **Middelkerke** bereiken we de zeedijk. Helaas ligt er maar vanaf het knooppunt 59 t.h.v. Wilskerke een van de rijweg afgezonderd fietspad. Bij 44 steek je schuin over, om dan langs enkele campingplaatsen tussen de huizen te komen en kort daarna op de dijk.

Op de zeedijk kan je er niet naast kijken, de stripfiguren. Probeer je al vanop enige afstand te raden wie het zijn? We fietsen net iets meer dan vier kilometer op de dijk. Aan stopplaatsen geen gebrek. Bij knooppunt 81 zeg je de zee 'adieu'. Je komt eerst op het grondgebied van Westende Bad, daarna als je de kusttramsporen dwarst (**best opletten hier!**) in Lombardsijde Bad. Na de verkeerslichten is het direct naar links.

Je komt bij een grote plaats vol met zeilboten en andere vaartuigen. Leuk om horen is het gefluit dat de wind doet spelen omheen de masten. Je bent bijna in **Nieuwpoort**. In de achtergrond zie je al het immense monument opduiken. Daar rijden we ook naartoe. Hou daar aangekomen even de aandacht erbij want het wordt er wat drukker en er zijn enkele oversteekpassages bij de IJzer. Vanaf knooppunt 8 is die drukte voorbij en is het langs het water van het kanaal Plassendale-Duinkerke rustig fietsen. Bij een oude geniebrug moet je links afslaan. Nu volg je een poosje over een onverhard fietspad (de Frontzate). Bemerkt de grote plas aan je rechterzijde, de Koolhofput. Na de doorgang onder de E40 kan je kort even afslaan om tot bij de Belgische militaire begraafplaats te komen van Ramskapelle.

Daarna is het ruim 5 kilometer zigzaggen tussen de weilanden en polders om tot bij een herdenkingsmonument in Sint-Joris te komen bij de IJzer. Je zal over de brug moeten om langs de andere oever van de IJzer de route te vervolgen. Niet veel verder ligt knooppunt 46. Het gaat nu naar Mannekensvere waar je bij de kerk links afslaat. Andermaal fiets je dwars door de polders. Via een erg smal sintelpaadje beland je in Zevekote waar bij de kerk knooppunt 76 ligt. Kies nu voor 89.

De Kloosterstraat en de Abdijstraat laten al iets vermoeden. Inderdaad, de **abdij Ten Putte** is vlakbij. De route loopt naar rechts, maar wie de Abdij Ten Putte of ook wel Godelieve abdij genoemd, wil bezoeken die moet hier naar links. Goed 400 meter kom je vanzelf op de abdijsite. Er zijn fietsstallingen aanwezig.

Na het bezoek kom je nog eventjes tot bij de rand van Gistel. Wie echter de stad zelf inwil, die kan hier nog een extraatje aan breien. Maar je kan ook een ander keer terugkeren om een andere fietsroute te rijden, met name de **fietsroute Torhout** met start aan het kasteel Wijnendale, waar je dus wél in het centrum van Gistel komt.

Via omzeggens één rechte lijn gaat het vanaf 89 over de Frontzate in de richting naar knooppunt 83. De Frontzate ligt op het voormalige traject van de spoorlijn Nieuwpoort Diksmuide. De plaats waar je de auto parkeerde zal je moeiteloos herkennen.

A Kanaal Nieuwpoort Plassendale

Dit kanaal vormt over ongeveer 20 kilometer de verbinding tussen Nieuwpoort en Plassendale met een doorsteek naar de haven van Oostende. Al halfweg de 17de eeuw was het kanaal gegraven voornamelijk langs het tracé van de Ieperlee, tussen Brugge en de IJzer. Het diende om via het water een betere aansluiting tussen Duinkerke en Brugge te bekomen. Inmiddels is de economische rol nagenoeg uitgespeeld en zijn het vooral pleziervaartuigen die gebruik maken van het kanaal.

B Leffinge

De Onze-Lieve-Vrouwekerk van Leffinge is een heel grote kerk, vandaar soms de naam 'kathedraal van het noorden'. Eerder stond er een romaanse kerk (12de eeuw) maar die overleefde de 15de eeuw niet. Voor de heropbouw werd gekozen voor een hallenkerk in baksteen, maar die liep aanzienlijke averij op tijdens het Beleg van Oostende (1601-1604). Na verbouwingen werd ook deze met de grond gelijk gemaakt (gewild dit keer) om een nieuwe kerk op te trekken. Dit is deze huidige versie in een neo-gotische stijl. Opmerkelijk is het aantal torens. Het zijn er 13 wat een halve verwijzing is naar 1813, het geboortjaar van de Brugse bisschop Faict die uit Leffinge afkomstig is en het initiatief tot de bouw van de kerk nam.

Veldbatterij Hannover

In de achtergrond staan een aantal bunkers. Een planetje langs de straat geeft een overzicht. De veldbatterij was in Duitse handen en maakte deel uit van de Atlantikwall. Her en der kan je betonnen palen zien, de zogenaamde 'Rommelasperges'. Zij moesten vijandelijke parachutisten of kleinere vliegtuigen hinderen bij de landing.

C Stripfiguren Middelkerke Bad

Herken je ze allemaal? Het zijn allemaal figuren uit de stripwereld, in het brons.

Middelkerke gaat er prat op dé stripgemeente van België te zijn. Elk jaar in augustus vindt in Middelkerke een stripfestival plaats.

D Nieuwpoort

Koning Albert I Monument

Het monument van Albert I werd gebouwd door de beeldhouwer Karel Aubroek in 1938 naar een ontwerp van Julien de Ridder. De diameter bedraagt 30 meter met een ringbalk van 100 meter omtrek. In de jaren '70 werd het grondig gerestaureerd. Als je tot boven op de ringbalk gaat heb je een ruim zicht over Nieuwpoort en de IJzervlakte. Er staan oriëntatietafels.

De locatie van dit monument is logisch. Hier ligt het sluiscomplex 'De Ganzepoot'. Zes waterlopen, waaronder de IJzer komen hier in de Havengeul terecht. De IJzer heeft een belangrijke rol gespeeld in het verloop van de Eerste Wereldoorlog. De achterliggende polders liggen lager dan de zeespiegel en daardoor konden ze bij de start van de Eerste Wereldoorlog dat deel onder water zetten via ondermeer dit sluiscomplex. Zo werd de Duitse invasie gestopt voor Nieuwpoort, wat niet wegneemt dat de stad volledig werd plat gebombardeerd (net als Ieper). Nieuwpoort was immers willens nillens de eerste stad aan het Westfront. De inundatie zorgde ook voor flink wat onderhoudswerk: waterpeil regelen, aanleg loopbruggen, in de winters moest het ijs kapot geschoten worden om de Duitse vijand niet te laten oversteken, ...

De eerste zondag van augustus is er steeds een grote herdenking aan dit monument, want op 4 augustus 1914 vielen de Duitsers België binnen.

Westfront

Het bezoekerscentrum Westfront belicht de belangrijke rol die Nieuwpoort heeft gespeeld tijdens de Eerste Wereldoorlog. In drie tentoonstellingsruimtes wordt dit verhaal op een bijzonder boeiende en interactieve manier verteld. Elk jaar loopt er ook telkens vanaf juni een tijdelijke tentoonstelling met een welbepaald thema uit de Grote Oorlog. Tevens kan je er digitaal een monumentaal panorama bewonderen over de IJzerslag. Een doek van 115 m lengte en 14 m breedte, geschilderd door Alfred Bastien meteen na de oorlog, dat dus op een groot scherm wordt geprojecteerd. Het bezoekerscentrum is alle dagen open behalve op maandag. Meer info: www.nieuwpoort.be

Het sluisencomplex **De Ganzepoot** laat toe om het waterpeil van enkele kanalen, krekken en vaartjes te regelen. Bij vloed worden de deuren van de uitlaatsluizen (of vannen) gesloten. Bij eb worden ze geopend om zo het overtollige water naar de Noordzee te laten afvloeien. Uiteraard worden er ook schepen versast in de sluisen. Tel ze maar even, in totaal zijn er zes verschillende richtingen waarlangs het water hier een weg vindt.

E Abdijsite Ten Putte Gistel

Je voelt van bij het betreden van de abdijsite de serene sfeer. Je vindt er een kerk, een museum, een waterput met het miraculeuze water, een cafetaria en een kleine tuin. Sinds 2007 huist hier een religieuze gemeenschap Moeder van Vrede die celibatair en religieus samenleven. Voor een geleid bezoek dien je vooraf contact op te nemen met de dienst Toerisme van Gistel, www.gistel.be

De oudste teruggevonden archieven over de abdijsite vermelden einde 11de eeuw. Op de plaats waar Godelieve op wreedaardige manier werd omgebracht werd een abdijsite van Benedictinessen gesticht. Die werd echter verwoest in 1578. Pas eind 19de eeuw keerden kloosterzusters terug naar een nieuwe opgetrokken abdijsite.

H.Godelieve

Godelieve was van Franse adellijke afkomst, nabij Boulogne-sur-Mer. Ze werd uitgehuwelijkt aan Bertolf, zoon van een kasteelheer uit Gistel. Van grote liefde was echter geen sprake. Bertolf verstootte de brave Godelieve van bij het begin. Ze werd op zijn zachtst gezegd onfatsoenlijk behandeld ook door haar schoonfamilie. We zijn juli 1070 wanneer twee knechten van Bertolf Godelieve met een halsdoek wurgen en nadien in een waterpoel gelegen in Ten Putte onderdompelen. Bertolf zou meteen hertrouwen en uit dat huwelijk werd Edith geboren. Het meisje bleek echter blind. Toen haar ogen gewassen werden met water uit de poel waarin de arme Godelieve was ondergedompeld, kon Edith plots zien. Hierna zou zij uit dankbaarheid een abdijsite oprichten en noemde die naar de plek Ten Putte van de waterpoel. Toen er nadien nog meer mirakels gebeurden, werd een waterput gebouwd en ontstond een ware toeloop van bedevaarders. Op 30 juli 1084 werd Godelieve al heilig verklaard. Tot vandaag komen hier vanaf mei dan geregeld bussen met bedevaarders de parking oprijden. Godelieve ligt begraven in de Onze-Lieve-Vrouwekerk in Gistel centrum, op zowat 3 kilometer afstand van de abdijsite.

Waterput

De put met het wonderlijke water vind je in een zijkapel van de kerk. Je kan vandaag geen water uit de put halen. Opzij vind je wel kraantjes. Vergeet niet naar de mooi beschilderde koepel te kijken waar in enkele taferelen het leven van Godelieve staat afgebeeld. Het water zou helpen tegen keel- en oogziekten. Maar het zou ook helpen om huwelijksstrouw te bewaren of te herstellen. Wij testen het uit en ...

Museum

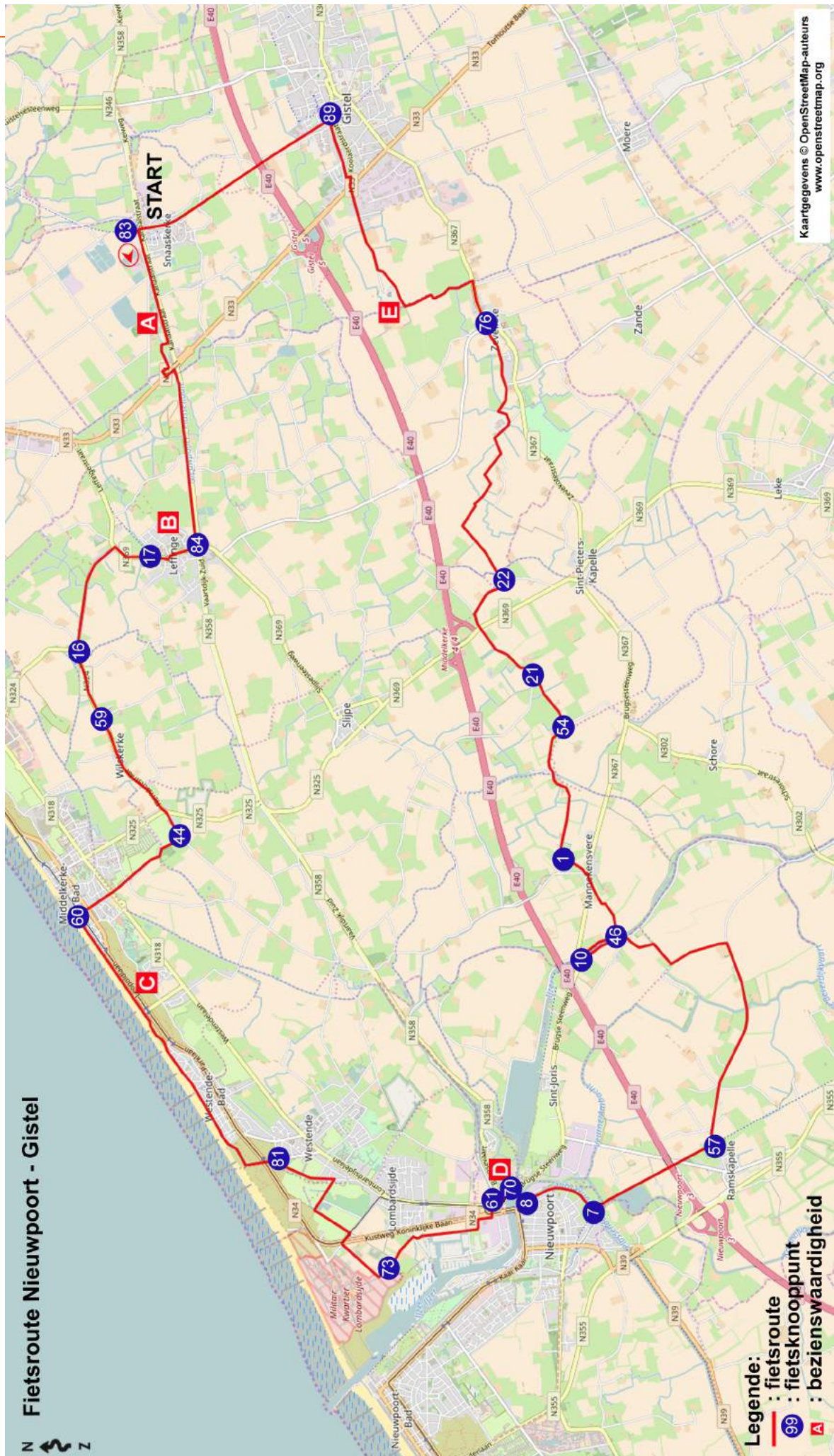
In het museum kom je alles te weten over de H.Godelieve, de devotie en over de geschiedenis van de abdijsite. Hier is ook het zogenaamde 'hemd zonder naad' te bezichtigen. Dit hemd zou door Godelieve zijn vervaardigd. Voor meer inlichtingen over de residerende geloofsgemeenschap, zie www.moedervanvrede.be

Processie

Jaarlijks gaat op de eerste zondag na 5 juli de Sint-Godelieveprocessie uit in de straten van Gistel. Dat zou volgens archieven al voor het eerst in 1459 geweest zijn. Met zang, muziek en dans beelden bijna 1000 figuranten het leven van de heilige Godelieve uit. Daarbij komen de mirakels, haar marteldood en de verheerlijking aan bod.

Wie relieken wil zien van de H. Godelieve moet naar het centrum van Gistel (zowat 3 kilometer van de abdijsite). De **fietsroute Torhout** komt er langs, zie www.reisroutes.be .

Fietsen in de Westhoek, van Beauvoorde tot Lo-Reninge

Deze fietsroute in de Westhoek start bij het Kasteel Beauvoorde en de mooie kerk van Wulveringem. Bij de start fiets je door de vruchtbare vlakten van de Westhoek. Al gauw kom je voorbij de Belgische militaire begraafplaats WO I in Oeren. Niet zoveel verder heb je reeds de eerste maal de gelegenheid om een terrasje te doen of binnen te genieten van een lokaal biertje in het Mout- & Brouwhuis De Snoek. Om alles wat te laten zakken trap je verder langs landelijke wegen naar de kerk van Lo-Reninge en het bezoekerscentrum van de bekende koekjesfabriek Jules Destroopere in Lo-Reninge. Blijft nog minder dan een derde van de afstand over om terug bij het startpunt van deze fietsroute te komen.

- Afstand: 37 km
- Vertrek & einde: bij de parking aan het Kasteel Beauvoorde (knooppunt 27),
- adres: Wulveringemstraat 10, 8630 Wulveringem
Gps-coördinaten: N 051° 00' 57.1" E 002° 39' 23.6"
- Aard: landelijke fietstocht langs fietsknooppunten
- Wegdek: verharde wegen en vlak
- **Op zondag is het bezoekerscentrum Jules Destrooper gesloten**

Volgorde fietsknooppunten

27 > 97 > 63 > 43 > 67 > 44 > 94 > 31 > 46 > 23 > 24 > 22 > 30 > 55 > 76 > 75 > 53 > 42 > 92 > 41 > 26 > 27

Fietsroute uitbreiden of wijzigen?

Met deze fietsroute kom je geregeld langs een fietsknooppunt. Je kan deze route dan ook naar hartelust aanpassen met de fietskaart van het Fietsnetwerk Westhoek. Ze is te koop in het bezoekerscentrum van Kasteel Beauvoorde, bij de lokale toeristische diensten en bij Westtoer. Ze kan ook online besteld worden op www.westtoer.be of op www.toerismewesthoek.be.

Voor verbeteringen en suggesties op de fietsknooppuntroutes en de bewegwijzering, ga naar de 'Routechirurg', te vinden op pagina 'contact' op www.westtoer.be.

Routebeschrijving

A Kasteel Beauvoorde

Het kasteel Beauvoorde, dat prachtig gerestaureerd werd eind 19de eeuw, heeft nog altijd zijn origineel interieur. De geschiedenis van dit romantisch waterkasteel gaat terug tot de 12de eeuw. In 1875 werd het vervallen domein opgekocht door Jonker Arthur Merghelynck. Hij verbouwde het tot een 17de - eeuwse adellijke woning. Bij die grote restauratie werd ook het vrij toegankelijke kasteelpark aangelegd. Nog voor zijn dood, in 1908, schonk hij zijn kasteel aan de Belgische Staat. Die man was echt verliefd op deze plek. Hij bleef er wonen tot zijn dood in 1908. Hij ligt nu begraven op het kerkhof tegenover het kasteel en ... met zicht op zijn prachtig domein.

Kasteel Beauvoorde bezit een prachtige collectie kunstwerken en meubelen. Alles staat er nog bij zoals in 1908, alsof Merghelynck ieder moment kan thuiskomen. Hier is de tijd echt blijven stil staan. De Belgische Staat droeg het kasteel over aan de Vlaamse Gemeenschap. Het is nu in beheer van de erfgoedvereniging Herita. Als individuele bezoeker krijg je een audiogids mee. Het kasteel is gesloten van 1 november tot 31 maart.

Meer info over kasteel en openingsuren: www.kasteelbeauvoorde.be

B Onze-Lieve-Vrouw Hemelvaartkerk

Reeds in de tweede helft van de 12de eeuw stond er op deze plek een romaanse kerk. Tijdens de 15e en 16e eeuw werd de koorpartij aangebouwd. In 1728 stortte de toren in en vernielde hierbij de romaanse noorderbeuk. De Onze-Lieve-Vrouw-Hemelvaartkerk herbergt een sfeervol interieur. Bezienswaardig zijn ondermeer 'Jezus aan het kruis' van de hand van J. de Reyn (1659) en de doopvont (1708).

27 > 97 > 63

Knooppunt 27 staat op het kruispunt bij de parking aan de kerk en het kasteel. Tussen 27 en de verkeerslichten (net geen 2 kilometer) ligt er geen fietspad. Het is niet zo'n drukke weg maar toch oppassen met kinderen. De rest van de wegen heeft dit probleem gelukkig niet. Tussen knooppunt 97 en 63 kom je langs de begraafplaats in Oeren.

C Militaire begraafplaats Oeren

Er zijn allerlei verhalen hoe dit dorpje van ocharme een paar huizen aan zijn naam kwam. Slechts één feit is zeker, de schrijfwijze 'Oeren' dateert uit de 20ste eeuw en is wellicht een volkse verkorting van een andere gemeentenaam. Tot 1970 was Oeren nog zelfstandig en was het gemeentehuis gevestigd in de voute van café De Leute. Nu behoort Oeren tot Alveringem. In de laatgotische kerk bij de begraafplaats vindt sinds 1802 door het concordaat van Napoleon geen eredienst meer plaats. Tijdens de zomermaanden is ze open als een tentoonstellingsruimte. Op het kerkhof zijn er 509 grafzerken en 5 heldenhuldezerken, allen van Belgische soldaten, slachtoffers uit de Eerste Wereldoorlog. Op deze plek vond in 1923 de 4de IJzerbedevaart plaats.

Tip: hier in Oeren kan je een eventuele drank- en/of eetpauze nemen in het **eetcafé De Leute**. Je ziet het al liggen vanaf de kerk. Als je de deur van het café opendrukt, lijkt het alsof je een klein museum binnenkomt. Grote en kleine dingen uit lang vervlogen tijden. Hier word je hartelijk ontvangen en kan je smullen van huisbereide lekkere paté. Alle dagen vanaf 11 u open, behalve op donderdag. Achteraan is een veranda en een terras met een kleine speeltuin.

63 > 43 > 67 > 44

Na je vertrek bij de militaire begraafplaats geeft het bordje naar knooppunt 43 aan dat je rechtdoor moet. In feite is dit de hoofdweg volgen die rechts afbuigt. In Alveringem zie je borden staan aan de kant van de weg met foto's en informatie over gesneuvelde inwoners tijdens de Eerste Wereldoorlog. Je volgt naar knooppunt 67 en net vóór je aan knooppunt 44 komt moet je rechtsaf voor de brug en zie je rechts het Mout- & Brouwhuis De Snoek. Opgepast, je bent er zo voorbij.

D Mout- & Brouwhuis De Snoek in Alveringem

Dit is een authentieke brouwerij en mouterij uit de 19de eeuw. Momenteel is het een museum en herberg. In het museum (betalend) is er een permanente tentoonstelling van de West-Vlaamse brouwers en hun producten. In de herberg kan je een 'Blonde Snoek' drinken. Dit is het lokale bier van hoge gisting met een alcoholpercentage van 7%. Het is niet hier gebrouwen maar wel in de Seizoensbrouwerij Vandewalle in Lo-Reninge.

Meer info op www.desnoek.be en op www.seizoensbrouwerij.be

44 > 94 > 31 > 46 > 23 > 24 > 22 > 30

Vanaf 44 fiets je langs het water zonder auto's, wat verder zie je een brugje waar je te voet over moet (knooppunt 94). Je volgt de knooppunten die je langs rustige wegen tot in Lo-Reninge brengt.

Opgelet, naar knooppunt 46 kom je op een plek met een verkeersbord dat een doodlopende weg aangeeft. Rij hier toch rechtdoor. Je komt wat verder op een onverhard stuk met kleine kiezelsteentjes (er staan paaltjes) dat je ruim één km volgt. Aan het eind van het onverharde deel fiets je over de Grote Ijzerbeekgeul. Op een infobord lees je over de komgronden van Lampernisse. Aan de kerk van Lampernisse kan je in een café het Zannekinbier proeven.

Vanuit Lampernisse fiets je over kronkelende wegen door de velden naar knooppunt 24. Als hier de wind in je gezicht blaast, zal je soms wat harder op de trappers moeten duwen. Enkele keren kom je voorbij zijwegen waar geen markering staat. Blijf steeds de geasfalteerde hoofdweg volgen. Indien je per abuis toch een erf oprijdt, dan zal de hond des huizes je dat wel duidelijk maken. Je bent nu bijna in Lo, je ziet al van ver de kerk staan. En mogelijks slaat een zoete geur je in de neus. Inderdaad, je bent bijna aan de koekjesfabriek van Jules Destrooper.

Bij het plein aan de kerk zie je een bruin pijltje staan naar de fabrieksgebouwen. Het is maar zo'n 500 meter tot bij het bezoekerscentrum. Het is onvoorstelbaar dat zo'n groot bedrijf in zo'n smal straatje ligt. Maar vooraleer daar naartoe te rijden, kan je op je linkerkant een kasseiweggetje in. Je gaat dus hier even van de knooppuntenroute af. Op het eind van het wegje kom je aan een alleenstaande toren, de Duiventoren, die vroeger deel uitmaakte van de abdij van de paters Augustijnen (infobord aan de kerk). Je kan de toren niet meer bezoeken maar een bordje geeft een bondige leuke uitleg over de functie van de Duiventoren. Rij nu terug de kasseiweg af en vervolg naar links de route tot aan de kerk. Na je bezoek aan de kerk, neem je aan knooppunt 22 de richting naar knooppunt 30.

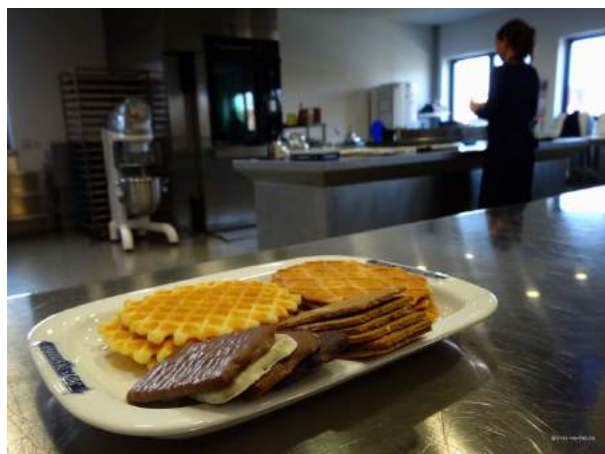
E **Kerk van Lo en de 3 Monseigneurs**

Als je van het marktplein naar de kerk toestapt zullen de drie zittende figuren tegen de kerkgevel je opvallen. Deze beeldengroep 'de 3 Monseigneurs' stellen de drie bisschoppen voor die in Lo geboren werden. De Sint-Pieterskerk is gewoonweg prachtig en dat hebben we te danken aan een architect die alle 17de-18de eeuwse meubelen en kunstwerken in veiligheid bracht tijdens de Eerste Wereldoorlog. De kerk was bijna volledig vernield maar door foto's en plannen kon ze worden heropgebouwd en werden de kunstwerken er terug ondergebracht. Spijtig genoeg alleen officieel geopend van 16/06 tot 16/09 in de namiddag, maar buiten deze periode hebben we de kerk ook al open gevonden. Meer info op www.lauka.be

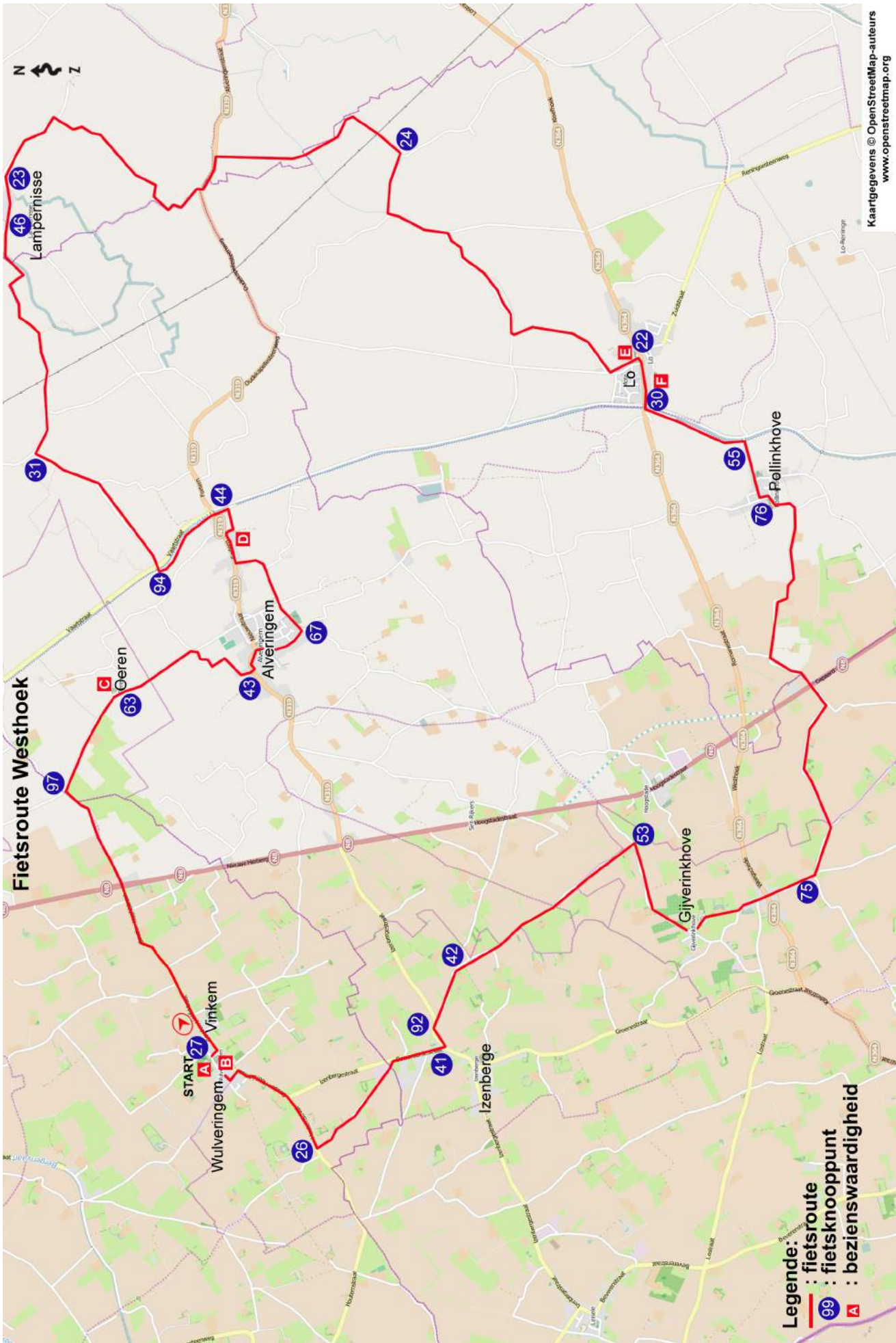
F **Bezoekerscentrum Jules Destrooper**

In 2011 opende deze bekende koekjesfabrikant een gloednieuw Bezoekerscentrum. Je verneemt er alles over de productie en ingrediënten van de koekjes van Jules Destrooper. Het is een bedrijf met een geschiedenis die teruggaat tot 1886 en dat krijgt hier aandacht met oude machines en andere herinneringen. Een film toont je kort en duidelijk de productie van zijn bekendste koekjes. Uiteraard volgt dan een uitgebreide degustatie met koffie (inbegrepen in de inkomprijs). Let op de openingsuren: op vrijdagvoormiddag en zondag/feestdagen gesloten. Op zaterdag is er geen productie te zien maar die film is een goede compensatie. Een aanrader! Meer info: www.destrooper.be

30 > 55 > 76 > 75 > 53 > 42 > 92 > 41 > 26 > 27

Vanaf knooppunt 30 fietsen we opnieuw langs het water (Lo-vaart) naar knooppunt 55. Volg kort naar 76. Tussen knooppunt 76 en 75 ligt er een drukke weg (N8) die moet gekruist worden, dus oppassen met de kinderen. Het laatste deel van de route verloopt langs erg rustige wegen. Vanaf knooppunt 26 tot bij het kasteel is er geen fietspad.

Kaartgegevens © OpenStreetMap-auteurs
www.openstreetmap.org

Legende:
— : fietsroute
● : fietsknooppunt
■ : bezienswaardigheid

Diksmuide: fietsen in de IJzervallei

Niettegenstaande de IJzer een vrij korte rivier is speelde ze een heel belangrijke rol in de geschiedenis. Denk maar aan de vreselijke gebeurtenissen die zich afspeelden tijdens de Eerste Wereldoorlog op de oevers van de IJzer. De IJzertoren en de Dodengang zijn de twee belangrijkste monumenten die wijzen op die oorlogsgruwel. Vandaag is het allemaal peis en vree in de vallei van de IJzer. Met deze fietsroute in dubbele lus kan je je dag zelf invullen en aanpassen. Er is een lus van 24 km via de IJzer en de IJzertoren met een tocht door de Blankaart. De andere lus van 10 km brengt je langs de Dodengang en het mooie O.L.Vrouwehoekje. Een belangrijk deel van deze lus loopt over een oude spoorwegbedding en langs autoluwe wegen.

- Afstand: 24 of 34 km
- Vertrek & einde: IJzertoren, IJzerdijk 49, 8600 Diksmuide
- GPS-coördinaten: N 051°01'56.81" E 002°51'15.14"
- Aard: landelijke fietstocht met stedelijk begin en einde
- Wegdek: verharde wegen
- Reliëf: vlak
- Bewegwijzering: via fietsknooppunten
- Aanbevolen: neem een fietsslot mee om je tweewieler achter te laten voor een bezoek aan de Dodengang. Aan de IJzertoren kan je gratis parkeren en je fiets nog op de fietsdrager laten staan.

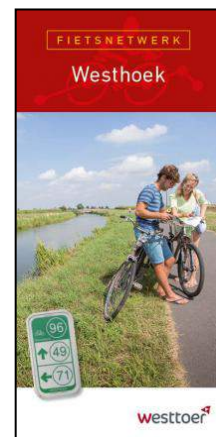
Volgorde fietsknooppunten

IJzertoren > 49 > 96 > 50 > 58 > 28 > 5 > 63 > 56 > 21 > 45 > 81 > 92 > 59 > 1 > 75 > 74 > 82 > 88 > 85 > 5 > 4 > 3 > 52 > 48 > 49 > IJzertoren

Fietsroute uitbreiden of wijzigen?

Met deze fietsroute kom je geregeld langs een fietsknooppunt. Je kan deze route dan ook naar hartelust aanpassen met de fietskaart van het Fietsnetwerk Westhoek. Ze is te koop bij de lokale toeristische diensten en bij Westtoer. Ze kan ook online besteld worden op www.westtoer.be of op www.toerismewesthoek.be.

Voor verbeteringen en suggesties op de fietsknooppuntroutes en de bewegwijzering, ga naar de 'Routechirurg', te vinden op pagina 'contact' op www.westtoer.be.

Routebeschrijving

A IJzertoren en Museum aan de IJzer

De huidige 83 m hoge **IJzertoren** is een ontwerp van Robert Van Averbek. Het bouwwerk werd voltooid in 1965. De IJzertoren is in de loop der jaren uitgegroeid tot een symbool van de Vlaamse ontvoogding en van vrede. In 1948 werd de **Paxpoort** gebouwd met het puin van de eerste IJzertoren die uit 1929 dateerde en bij een bomaanslag in 1946 vernield werd. Die bomaanslag was het werk van "onbekenden". Zocht het "Belgische" gerecht echt wel hard genoeg naar de daders? Tussen de resten van de oude IJzertoren werd een kruis opgericht als hulde aan de oorlogshelden.

Momenteel is de hoge toren niet alleen interessant voor het panorama over de IJzervlakte. De 22 verdiepingen tellende toren is sedert maart 2014 een vredesmuseum geworden: 'Het Museum aan de IJzer'.

In het kader van de 100-jarige herdenking van de Eerste Wereldoorlog legt het compleet vernieuwde museum zijn focus op het Belgisch-Duitse front en de Vlaamse ontvoogding. De Slag om de IJzer zal een onderdeel zijn en niet het hoofdthema. Als publiek zal je vooral geconfronteerd worden met de leefomstandigheden tijdens oorlogen en wat er na: 'Wat rest van het leven. Wat blijft van het land'. Daarnaast zijn er tevens tijdelijke tentoonstellingen waarvan de eerste als thema 'De IJzerslag' en 'Stabilisatie van het front en evolutie van het Belgische leger' hebben.

Meer informatie: www.ijzertoren.org

IJzertoren > 49 > 96 > 50 > 58

Je start aan de IJzertoren. Met je rug naar dit monument fiets je naar rechts en blijf die IJzerdijk alsmaar volgen. Je volgt deze weg tot aan een ijzeren ophaalbrug. Je bent nu aangekomen knooppunt 58. Dit knooppunt is niet zo duidelijk aangegeven, maar het feit dat het het eerste brugje is dat je ziet vergemakkelijkt het wel.

B De **IJzerbroeken**, waar vaartjes water afvoeren naar de IJzer, liggen op de grens van de Polder- en de Leemstreek. Deze open vlakke met vooral natte weilanden heeft een oppervlakte van ongeveer achtduizend hectare en grenst aan de weinig bedijkte rechteroever van de IJzer.

58 > 28 > 5

Over de brug rijden en je ziet al knooppunt 28: direct rechts afdraaien naar knooppunt 5. Je volgt nu de Ieperlee tot je aan vzw De Boot komt. Daar moet je even onder de brug door om aan knooppunt 5 te komen.

C De **Knokkebrug** is een mooi ophaalbrugje op de plaats waar de IJzer en het Kanaal Ieper-IJzer samenvloeien. In de middeleeuwen was dit een strategisch belangrijke plaats, waar onder meer Spaanse en Franse overheersers versterkingen bouwden.

D In de 11de eeuw was de Ieperlee(t) nog een riviertje dat zelfstandig naar de zee vloeiende. De middenloop van het watertje werd toen met de IJzer verbonden, zodat Ieper beter toegankelijk werd over het water. Vooral voor de lakennijverheid was dit belangrijk. Vandaag is het 15 km lange kanaaltje vooral gekend onder de naam **Kanaal Ieper-IJzer**.

E De **De Boot** (eigenlijk vzw De Boot, www.deboot.be) organiseert van op de Isera allerlei toeristische (en ecologische) activiteiten. Naar eigen zeggen uit liefde voor de Westhoek. Aan boord leer je meer over zonne- en windenergie, maar je kunt er net zo goed picknicken en fietskaarten kopen.

5 > 63 > 56

Aan knooppunt 5 volg je 63 kom je op een grotere weg terecht met fietsstrook. Niet voor lang. In een bocht sla je linksaf voor knooppunt 63 en ga je nu naar 56. Op weg naar 56 zie je links een plaats waar een molen stond.

F De molen is een nieuwe versie, de zoveelste. Halfweg de 15de eeuw stond hier reeds een staakmolen. De volgende kwam er in 1735 maar deze werd vernield tijdens de Eerste Wereldoorlog. Modest De Busschere, de zoveelste telg in rij van een molenaarsfamilie, wou een nieuwe molen laten oprichten op dezelfde plaats. Die kwam er ook ... uit Poperinge. Tot in 1923 stond de windmolen inderdaad in Poperinge, maar toen werd deze graanmolen overgebracht naar deze standplaats. Hij werd herdoopt tot **Beukelaeremolen**, een naam die verwijst naar de beukendreef die tot voor de Eerste Wereldoorlog naar deze locatie leidde. Tot 1958 deed de windmolen regelmatig zijn werk, maar toen hield de molenaar ermee op. Sinds 1985 draaiden de wieken opnieuw door vrijwilligers ... tot 2011. Tijdens een windhoos in april 2011 ging de molen tegen de grond. Hij was net gerestaureerd. Alle onderdelen zijn altijd bewaard gebleven. In 2015 begon men met de heropbouw. Vanaf juni 2016 is de molen opnieuw in alle glorie te bewonderen. Foto nieuwe molen (C.V.).

56 > 21 > 45

Aan knooppunt 56 fiets je naar 21, weg van de bewoonde wereld en recht de Blankaart binnen. Tussen knooppunt 21 en 45 is er nu een plateau gebouwd waarbij je toch een mooi zicht krijgt over de natuur rond het spaarbekken. Als wij er laatst waren, zonder enige andere toeristen, was het er muisstil. Alleen het geruis van de wind, af en toe een vogeltje, geen auto's of vliegtuigen te horen. Gewoonweg zalig ...

G Het **Spaarbekken De Blankaart**, met een inhoud van 3 miljoen kubieke meter water, werd in gebruik genomen in 1975. Het water voor dit bekken wordt aangevoerd door de IJzer, het Koevoordeken en de Blankaartvijver. Dagelijks wordt hier tot 67.000 m³ drinkwater geproduceerd.

45 > 81 > 92 > 59 > 1

Blijf deze smalle weg volgen en aan knooppunt 45 fiets je richting 81 en 92. Aan een grote baan kom je in Woumen en is het toch even uitkijken (eerst links en dan direct weer de hoofdweg verlaten). Oef het is weer rustig fietsen naar knooppunt 92 en dan vervolgens naar knooppunt 59 en 1. Tussen 59 en 1 wanneer je terug tussen de huizen fietst kom je langs een openbaar speelplein. Wat verder is het dan de hoofdweg nemen die je tot aan knooppunt 1 brengt op de Grote Markt van Diksmuide.

H Van de oorspronkelijke Sint-Andrieskerk in **Woumen** rest alleen de klokkentoren. De kerk werd na de verwoesting tijdens de Eerste Wereldoorlog heropgebouwd, maar brandde volledig af in 1985. Bij de heropbouw kreeg het gebedshuis een modern interieur.

1 > 75 > 74

Op de Grote Markt volg je de bordjes naar het knooppunt 75. Dat knooppunt ligt op de brug over de IJzer. Aan de andere kant van de brug ligt 74.

I Op de **Grote Markt** bewonder je de **Sint-Nicolaaskerk** en het **stadhuis** met belfort. De kerk werd grotendeels heropgebouwd na de Eerste Wereldoorlog, op basis van de plannen van de oorspronkelijke kerk (14de eeuw). De huidige toren dateert uit de 18de eeuw. Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd de kerk weer getroffen, weliswaar in mindere mate. Het stadhuis, in neogotische stijl, werd gebouwd in 1923.

74 > 82 > 88 (of terug naar de IJzertoren)

Heb je genoeg gefietst? Fiets dan naar links, terug naar de IJzertoren. Wil je nog een vervolg? Fiets dan via de Dodengang en het O.L.Vrouwehoekje. Dan gaat het aan knooppunt 74 naar rechts richting knooppunt 82 en vervolgens 88. Dat knooppunt ligt net voorbij het bezoekerscentrum van de Dodengang.

J Dodengang met bezoekerscentrum

De Duitsers hadden wat verder, langs deze kant van de IJzer, twee petroleumtanks gebruikt als uitkijkpost. De Belgen wilden die innemen maar het lukte hen niet. Vanaf mei 1915 graven ze een loopgraaf in de richting van de tanks. Ze starten vanaf kilometerpaal 16. In het begin was die loopgraaf niet diep want door de onderwaterzetting kwam het water al na een diepte van 70 cm in de loopgraaf. Pas een jaar later werden deze verhoogd. Op het einde van de Belgische loopgraaf ligt een Duitse bunker. De Belgen hadden op het einde van hun loopgraaf een 'muizenval' gebouwd voor als de Duitsers zouden binnenvallen hen tegen te houden, lees op te blazen. Tot op die plaatsen kan je komen.

Omdat er nogal veel gevechten waren, zonder resultaat voor beide kampen, hebben de Belgen de ruimte tussen de muizenval en de Duitse bunker opgeblazen. Zo ontstond er een bres in de dijk en lag er water tussen beide partijen. Vanaf dan werd het rustiger.

Bij je bezoek aan de loopgraven zie je een dubbele gang, de breedste was de 'terugkeerloopgraaf' waar ook een spoorlijntje in liep. Dicht bij het bezoekerscentrum liggen de loopgraven heel hoog. Deze werden later tijdens de oorlog gebouwd. Van hieruit kon men boven de hoofden van de Belgische soldaten de Duitsers beschieten met sluipschutters en mitrailleurs.

Aan de Dodengang is er een bezoekerscentrum verbonden waar je het volledige verhaal krijgt. Het bezoekerscentrum en de gereconstrueerde loopgraven zijn geopend alle dagen tot 18u00 (laatste toegang 17u.) van april tot half november. Voorzie algauw anderhalf uur voor een bezoek. Toegang is sedert 2015 betalend (5€ per persoon). Let op: **betalen kan alleen met een bankkaart!** Meer informatie op www.klm-mra.be (klik op 'externe sites').

Petroleumtanks

Dit monument, tussen de Dodengang en knooppunt 85, toont de plaats waar de petroleumtanks stonden. De Duitsers hebben die pas verlaten in 1917 nadat ze deze vernield hebben. De maquettes zijn half zo groot als de echte petroleumtanks waren.

88 > 85 > 5

Van knooppunt 88 via 85 naar 5 volg je nog een stukje de Dodengang en de IJzer maar je moet wel oppassen. Aan knooppunt 85 moet je richting 5 via een klein padje links. Je verlaat dan de wegen waar auto's toegelaten zijn. Onderweg kom je langs O.L.Vrouwehoekje. Nog wat verder ligt knooppunt 5.

K

Onze-Lieve-Vrouwehoekje (vroeger Oud-Stuivekenskerke) is totaal vernield geweest tijdens de Eerste Wereldoorlog. Getuige hiervan zijn de restanten van de vroegere kerk. De Duitsers wilden hier doorbreken maar werden teruggedrongen doordat de IJzervlakte onder water werd gezet. Het Belgisch leger gebruikte de kerktoren als uitkijkpost. In 1925 werd deze kapel gebouwd niet als vervanging van de kerk maar wel als herinnering aan de slachtoffers die hier gevallen zijn. Er zijn 41 zuiltjes geplaatst voor elk van de eenheden die gevochten hebben bij de Slag om de IJzer. Ook binnenin de kapel hangen kranten met herinneringen aan die Eerste Wereldoorlog.

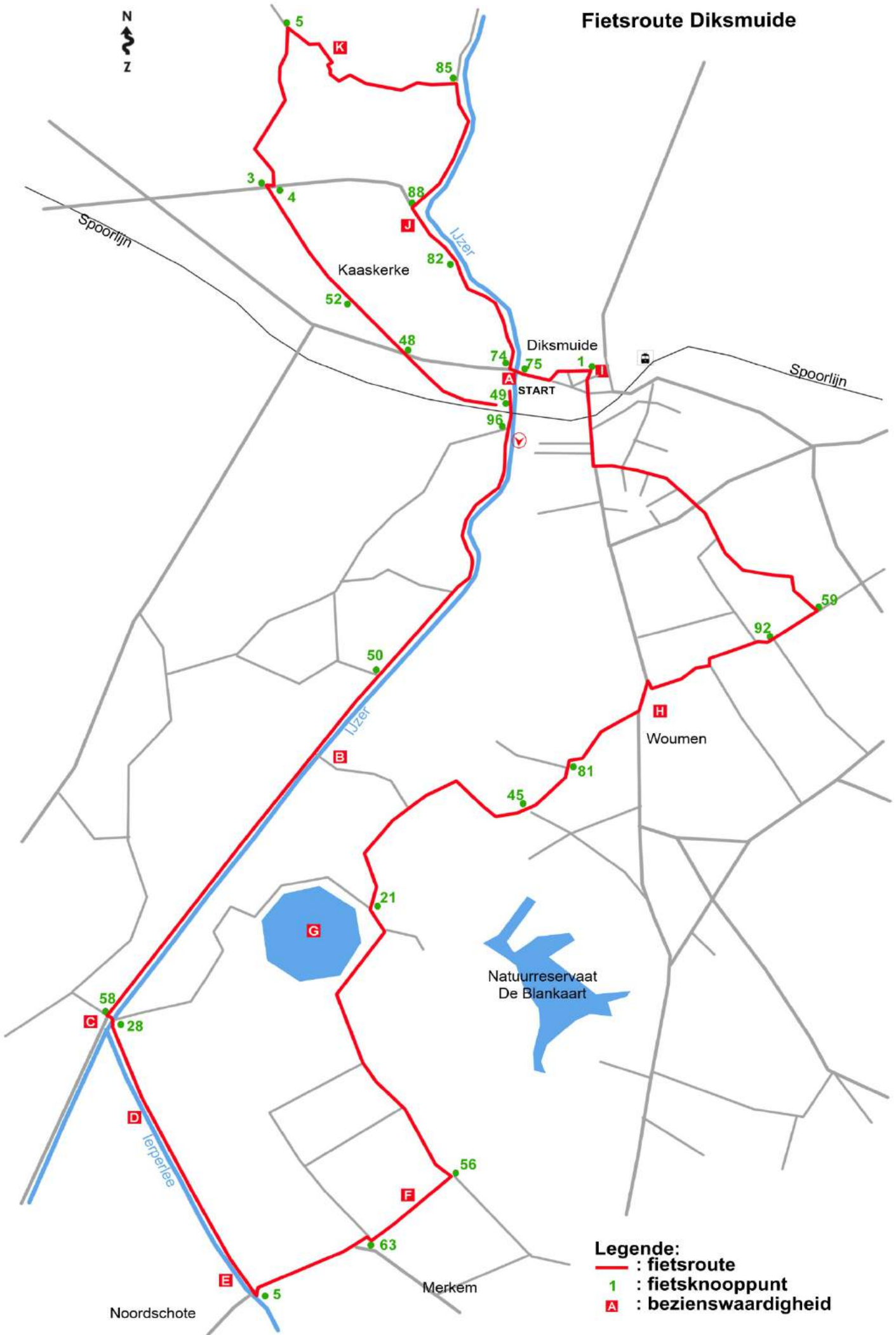
Een blauw infobord vertelt je nog meer over dit plaatsje en zijn rol in de Slag om de IJzer. Je kan er ook een foto zien van de vroegere grote kerk die hier stond. Als je wat verder fietst, net voorbij de kapel, zie je een links nog een infobord. Ditmaal over de archeologische site Oud-Stuivekenskerke. Hier was er reeds in de middeleeuwen bewoning.

5 > 4 > 3 > 52 > 48 > 49 > IJzertoren

Van 5 naar 4 verloopt via gewone wegen. Maar 4 en 3 liggen op amper 50 meter. Van 3 naar 52 - 48 - 49 fiets je op een oude spoorwegbedding. Je moet wel even een drukke weg kruisen aan knooppunt 48. Aan 49 gaat het naar links naar je startplaats aan de IJzertoren.

Fietsroute Diksmuide

Torhout Gistel: een kasteel, koers en verrassende musea

We nemen een rustige start bij het kasteel van Wijnendale waarvan een deel openstaat voor het publiek. Een met bomen afgezoomde betonweg is een mooie opener. We willen op deze fietsroute graag zo veel mogelijk in de natuur blijven. Daarom doen we de stad Torhout zelf niet aan, maar niets belet je om achteraf de stad in te trekken. Bij de doortocht in Ichtegem zal je opmerken dat de gemeente iets heeft met wielerspoors. Totaal andere thema's worden belicht in Koekelare. Een mooie naam trouwens maar wie weet dat je in Koekelare twee unieke musea kan bezoeken? Daarna zoeken we de Groene 62 op om zo tot in Gistel te komen. Een ommetje die je tot bij de Oostmolensite brengt en ook opnieuw een beetje bij de koers (Sylveer Maes, Johan Museeuw). Een langgerekt einde op diezelfde Groene 62 fietsas volgt dan nog op de terugweg naar het kasteel. Geen hellingen, veel fietsen op autovrije wegen en verrassende bezienswaardigheden, méér ingrediënten hoeven dat niet te zijn om er een aangename fietsrit van te maken.

- Afstand: 38,4 km
- Vertrek en einde: kasteel Wijnendale, 8820 Torhout, goed 3 km buiten het centrum Torhout
- Parkeren:
Adres: Oostendestraat, 8820 Torhout
GPS-coördinaten: N 51°4'38,56" E 003°3'40,84"
- Aard van de fietswegen: goed berijdbare wegen, vlak. Groene 62 is een onverhard fietspad dat evenwel lekker bolt want met heel fijne kiezel bedekt is.
- Bewegwijzering via de fietsknooppunten

Volgorde van fietsknooppunten

Start > 85 > 75 > 13 > 73 > 3 > 61 > 65 > 29 > 72 > 26 > 36 > 49 > afwijking museum > 34 > 42 > 48 > 63 > 68 > 18 > 34 > 30 > 74 > 70 > 85

Fietsroute uitbreiden of wijzigen?

Met deze fietsroute kom je geregeld langs een fietsknooppunt. Je kan deze route dan ook naar hartenlust aanpassen met de fietskaart van het Fietsnetwerk **Brugse Ommeland**. Ze is te koop bij de plaatselijke diensten voor toerisme en bij Westtoer. Ze kan ook online besteld worden op www.westtoer.be

Voor verbeteringen en suggesties op de fietsknooppuntroutes en de bewegwijzering, ga naar de 'Routedokter', te vinden op pagina 'contact' op www.westtoer.be

Wegenwerken, omleidingen ...

We raden steeds aan om onze beschrijving én de kaart uit te printen. Soms zijn er wegenwerken of omleidingen waarvan wij niet op de hoogte zijn. Met de kaart kan je dan opnieuw naar het juiste traject navigeren.

Routebeschrijving

Rij van de parking **links** weg. Het bordje van knooppunt 85 staat bij het kasseiwegeltje. Hou het water aan je rechterzijde. Straks krijg je een zeer mooi uitzicht op het **kasteel van Wijnendale**. Vergeet ook niet links te kijken. Eerst nodigt de bedevaartkapel Onze-Lieve-Vrouwekapel van Wijnendale uit voor een prevelgebiedje misschien. Amper enkele meters verder ligt de 'Ijkselder'.

In **Ichtegem** kom je langs de Beeldentuin Duriez en word je verrast door tal van wielerkunstwerken. Onderweg naar knooppunt 61 gaat het snel naar **Koekelare** en daar liggen de bezienswaardigheden voor het rapen. Na de verkenning kan je hernemen bij het moderne gemeentehuis waar knooppunt 65 ligt.

In bijna één lijn gaat het naar 72, waar je een windmolen op je pad vindt. Met een 'vaardeke' aan je zijde, de Moerdijkbeek, vlieg je door Moere dat bij Gistel hoort. Aan **knooppunt 49** loopt de route naar 34 maar je kan een afwijking maken naar het Lange Max Museum. Volg hiervoor richting 9 en aan knooppunt 9 moet je richting 3, na zo'n 400 meter ben je bij het museum. Keer daarna terug naar knooppunt 49 om richting 34 te kiezen. Bij de oversteek van de N33 duikt alweer een 'vaardeke' op. Hier heet die Moerdijkvaart. Hou die als metgezel tot wanneer je op een kruispuntje komt met een fietspaal waar je **links** het fietspad oprijdt. Belangrijk dat je links gaat om tot in Gistel te komen via dit fietspad **Groene 62**.

Afkorting, direct naar einde

Je ziet op de kaart dat je op dit punt bij de fietspaal ook nog eens terugkomt na de lus Gistel. Wie die lus echter niet ziet zitten kan vanaf hier rechts naar knooppunt 30 fietsen. Vervolg met 74, 70 en zo naar het einde 85. Je doet dan ongeveer 10 kilometer minder.

Mét lus Gistel

De anderen rijden dus naar Gistel toe. Je passeert het vroegere stationsgebouw van Moere. Op de afbakeningspalen lees je de afstand af naar Oostende. Mocht je inderdaad de Groene 62 volledig rijden tot het einde kom je in Oostende uit. Maar wij gaan maar tot in Gistel vandaag. In Gistel aangekomen ga je van het fietspad af. Je fietst langs de kerk. Wat verder beland je plots op de Oostmolensite waar je behalve naar de molen ook een gezellig terrasje kan doen en een bezoekje kan brengen aan het museum van de Gistelse Flandriens.

Buiten Gistel zoeken we opnieuw de velden op. Vanaf knooppunt 18 gaat het naar 34 waar je al eens was. Nu neem je de andere richting uiteraard. Zo fiets je ongestoord van alle verkeer terug naar het kasteel Wijnendale.

De grote waterplas aan je rechterzijde is de Stationsput. Uit deze plas werd water gehaald om de stoomtrein tussen Torhout en Oostende te bedienen, vandaar logischerwijze de verwijzing in de naam. Je fietst onder twee spoorwegbruggen waarna je het fietspad zal moeten verlaten. De Wijnendalestationsstraat en de Wijnendalemolenstraat zouden er kunnen op wijzen dat je dicht in de buurt bent van het kasteel Wijnendale. En dat zal zo blijken. Het duurt niet lang meer of je bent terug bij het kasteel.

A Kasteel van Wijnendale

Het kasteel van Wijnendale is een waterburcht, gebouwd in de 19de eeuw. Er zijn evenwel bewijzen dat er in de middeleeuwen in de 11de eeuw al een slot moet hebben gestaan. Behalve graven van Vlaanderen hebben er ook enkele families gewoond. Het kasteel vandaag onderging diverse verbouwingen en geeft misschien hierdoor een mengmoes van torentjes in diverse stijlen. Een deel is nog steeds een gedeelte privé door de familie de Wynendaele. Een ander deel is ingericht als museum waar je de geschiedenis van het kasteel op een multimediale manier wordt getoond. Van april tot eind september kan je als individuele bezoeker er terecht. Duurtijd van het bezoek is zowat anderhalf uur. Eigenlijk zou je het kasteel moeten kunnen zien vanuit de lucht. Dan pas komt de prachtige ligging midden in het water tot volle uiting. Meer info over bezoekmogelijkheden vind je op www.visittorhout.be. Doorklikken naar kasteel Wijnendale.

B Ichtegem

Ichtegem is een echte wielergemeente. Dat merk je bijvoorbeeld aan een fietsstandbeeld op de markt maar er zijn nog tal van andere kunstwerken onderweg op je route die refereren naar de koers. In de Keibergstraat passeer je langs de Beeldentuin van kunstenaar Irénée Duriez. Behalve de tuin is er ook een expositiehal. Gratis te bezoeken van 2 juli t.e.m. 29 augustus op zaterdag, zondag en maandag in de namiddag. Keibergstraat 6, 8480 Ichtegem. Meer details op www.ireneeduriez.be

C Koekelare

Koekelare is een vredige gemeente waar redelijk wat te zien is. Niemand verwacht dat deze gemeente drie unieke musea telt. Het kijkplezier begint al bij knooppunt 65 waar je de vergelijking kan maken qua stijl tussen het oude en het nieuwe gemeentehuis. Naast het oud gemeentehuis zie je wegwijzers naar het Käthe Kollwitz museum en het Fransmansmuseum. Ook het infokantoor van Toerisme bevindt zich op deze site. Je kan het misschien nog wel zien aan de gebouwen, dit is vroeger een brouwerij en mouterij geweest. Het fabriekscomplex is uitermate knap gerenoveerd naar een toeristisch-cultureel centrum waar dus het Käthe Kollwitz museum deel van uitmaakt. Let op het ruitersstandbeeld. Ditmaal geen fiere koning of legeroverste te paard maar een gewone Duitse lansier die net als het paard een gasmasker draagt.

Käthe Kollwitz museum

Dit museum toont tientallen werken van de Duitse kunstenares Käthe Kollwitz. Als we zeggen dat zij de beelden 'Het treurend Ouderpaar' maakte die op de Duitse militaire begraafplaats van Vladslo staan, gaat misschien een lichtje branden. Uiteraard komt ook het verhaal van Peter, Käthes zoon, uitvoerig in woord en beeld. Peter was een piepjonge soldaat (net geen 18) die bijna meteen bij de aankomst aan het front in Diksmuide sneuvelde. Hij ligt in Vladslo begraven. Het verdriet probeerde de moeder te verwerken door er vorm aan te geven in het beroemde beeldhouwwerk 'Het treurend Ouderpaar'.

De meeste originele werken (9 etsen) zijn aangekocht door Raf Seys die ze bij zijn dood in 2012 geschonken heeft aan de gemeente op voorwaarde dat er een degelijk museum kwam. In 2013 werd het museum ingericht en zijn er nog een paar extra werken aangekocht.

Het Fransmanmuseum

Dit museum ligt tegenover de brouwerij op dezelfde site. Een weinig behandeld thema komt in dit museum uitvoerig aan bod: de seizoensarbeid die tienduizenden Vlamingen in het noorden van Frankrijk uitvoerden op de suikerbietenvelden en de chicoreiteelt. Dat begon in de 19de eeuw en liep door tot het begin van de 20ste eeuw. Op het hoogtepunt waren er 100.000 seizoensarbeiders. Maar ook het leven naast de velden wordt fraai in beeld gebracht, het familieleven, de noodwendige afwezigheid van vader en of moeder. Voor meer info over beide musea: www.toerismekoekelare.be

Lange Max Museum

De Lange Max is het grootste Duitse kanon van de Eerste Wereldoorlog. Het had een loop van 17 meter lang, woog 77 ton en kon 75 km ver schieten. Het was vooral bedoeld om Duinkerke en Ieper te beschieten. Het stond op zo'n 200 meter van waar het museum nu is. Je kan er nog steeds de funderingen van zien. Tussen de twee wereldoorlogen kwamen er heel wat staatshoofden kijken naar dit uniek kanon. Tijdens de Tweede Wereldoorlog hebben de Duitsers het kanon weggehaald om te recyclen voor hun wapenindustrie.

Het museum kreeg een volledige nieuwe inrichting bij de herdenking van 100 jaar WO I. Het is een zeer interactieve tentoonstelling met 30 schermen en heel wat audiofragmenten. Het behandelt twee thema's: in de eerste zaal gaat het over het leven van de inwoners van Koekelare tijdens de Duitse bezetting, in het tweede deel krijg je alle informatie over het kanon. Je ziet zelfs een film van het traject van een afgeschoten bom. Nog even meegeven dat dit museum in 2016 door TripAdvisor werd verkozen tot 3de beste museum van België. Meer info op www.langemaxmuseum.be

D Groene 62

Deze fietsas, nu een autovrije weg van ruim 20 kilometer lang, is ingebed op een vroegere spoorweglijn (spoorlijn 62) tussen Torhout en Oostende. Seizoenarbeiders maakten er gretig gebruik van richting Noord-Frankrijk om er te gaan werken op de velden en in de fabrieken.

E Gistel

We maken tijd voor een doortocht in Gistel.

Oostmolensite

Een zalig terras van een bistro, een kleine speeltuin, een museum dat de Flandriens van de koers eert en uiteraard de molen zelf. De Oostmolen is een staakmolen die gebruikt wordt voor het malen van graan en als oliemolen. In het bezoekerscentrum kan je je verdiepen in het verhaal van de molen en andere molens van Gistel. In een schuur huist een documentatiecentrum van de heemkundige kring Gestella. De Gistelse Flandriens is een klein wielermuseum die de Flandriens uit Gistel eert: Sylveer Maes en Johan Museeuw.

Museum Gistelse Flandriens, tijdens paas- en zomerverlof geopend van 14.00-18.00 u (gesloten op maandag). Van april tot eind oktober ook open op zondagnamiddag van 14.00-18.00 u.

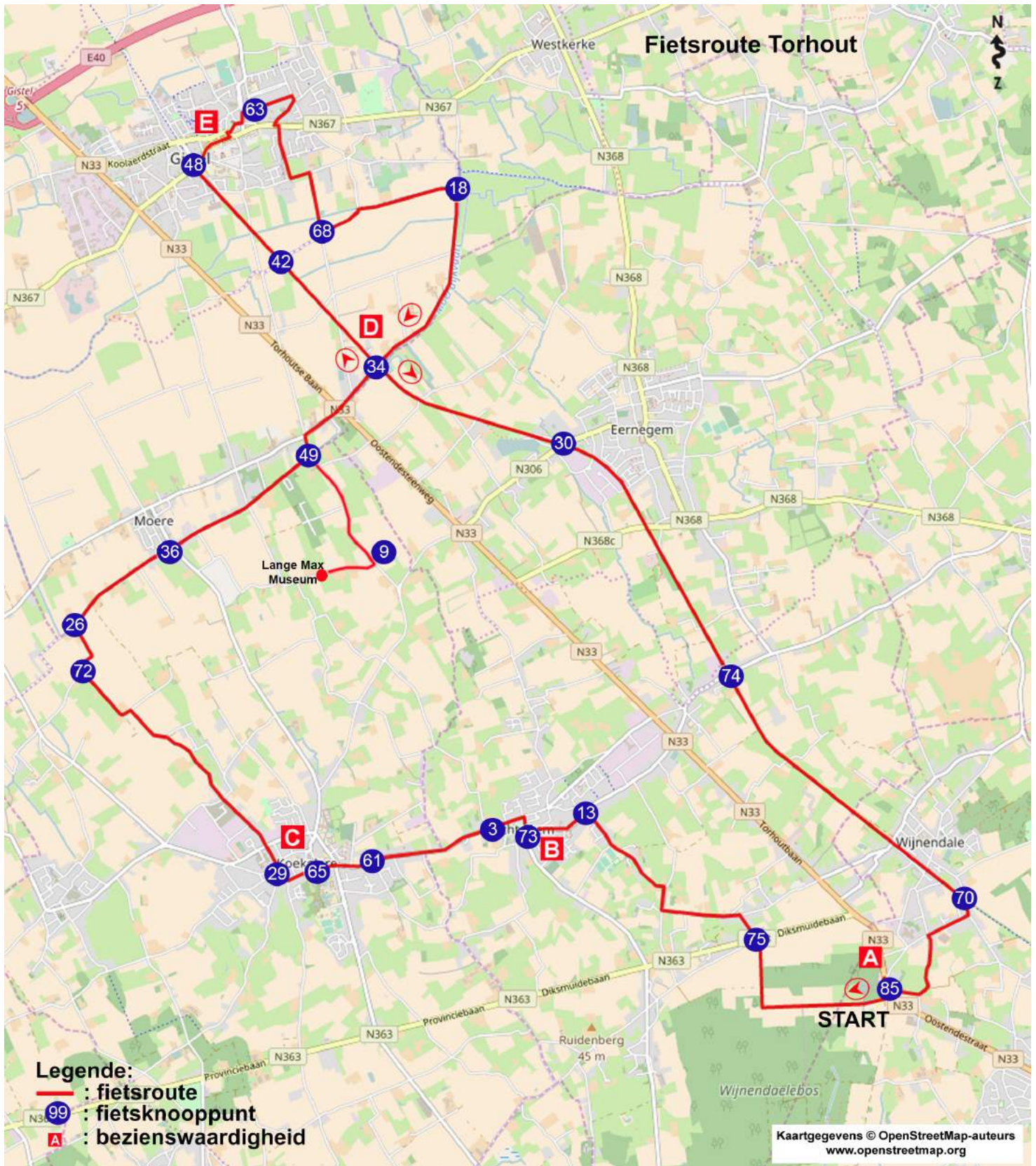
Wie dat wil, kan een ommetje maken tot naar de kerk. In de Onze-Lieve-Vrouwekerk ligt de H. Godelieve begraven. In een zijbeuk zijn er herinneringen aan haar, in nissen vind je enkele relieken. Schilderijen stellen mirakels voor die aan haar worden toegeschreven. Ook in de glasramen komen taferelen voor uit haar leven. Diezelfde levensvoorstellingen zijn in kapelletjes rondom de kerk terug te vinden. Op goed 3 kilometer vanaf het centrum ligt de Abdij Ten Putte. Je kan op de abdijsite in de kerk, de kapel met waterput en het miraculeuze water. Er is het Godelievemuseum en er is een cafetaria. Op de **fietsroute Nieuwpoort Gistel** komen we er rakelings langs, deze route is terug te vinden in de fietsgids West-Vlaanderen of op www.reisroutes.be

Buiten de fietsroute

Torhout

Met de fietsrit blijven we uit de stad weg om zolang mogelijk van de natuur en het groen te kunnen genieten. Wie toch de stad in wil, kunnen we zeker een bezoek aanbevelen. Met het stadhuis en aan de overzijde de Sint-Pietersbandenkerk vind je op de markt al twee fraaie monumentale gebouwen. Vlak bij de markt heb je het kasteel Ravenhof met een park dat één van de meest charmante plekjes is van Torhout. Het Aardewerkmuseum vond een onderkomen in het kasteel en toont 'potterie flamande' uit de periode 1890-1940. Museum Torhouts aardewerk, Ravenhofstraat 5.

Mosterd proeven? De mosterdmakerij Wostyn (Oude Gentweg) is een begrip. Je kan er terecht in een klein ambachtelijk museum.

Beernem, landelijk fietsen

Deze fietslus vanuit het grote domein Lippensgoed Bulskampveld is er eentje die je rustig laat genieten van wat Vlaanderen gelukkig nog mooi houdt: de landelijke stijl. Landelijke wegen dus, die dwars door akkers snijden, met hier en daar allen maar een landbouwbedrijf. Soms kom je langs enkele bosjes, uitlopers van het Bulskampveld. Je maakt ook kennis met de twee deelgemeenten van Ruiselede: Doomkerke en Kruiskerke. Kende je de Miseriebocht al in Sint-Joris-Distel? Je krijgt op deze fietsroute nú de kans. Een wonderbaarlijk mooi stukje natuur ontvouwt zich aan de oever van een zijarm van het kanaal Brugge-Gent. Daarna maken we nog een extra lusje om op een rustige manier te kunnen eindigen. Wie wil, kan het Bezoekcentrum van het domein nog in. Vanaf daar is het niet ver meer naar de parking.

- Afstand: 40,5 km
- Vertrek en einde: Provinciaal Domein Lippensgoed Bulskamp, Beernem
- Parkeren: gratis parking 'Aanwijs'
Adres: Reigerlostraat, 8730 Beernem
GPS-coördinaten: N 51°06'32" E 003°18'49"
Er zijn openbare toiletten naast de parking
- Aard van de fietswegen: goed berijdbare wegen. De onverharde stroken in het bos zijn een mengeling van kiezelsteentjes en aarde.
- Bewegwijzering via de fietsknooppunten

Volgorde van fietsknooppunten

Start > 29 > 31 > 18 > 35 > 80 > 40 > 86 > 54 > 39 > 55 > 92 > 97 > 48 > 36 > 96 > 66 > 59 > 63 > 23 > 53 > 64 > 49 > 28 > 29

Fietsroute uitbreiden of wijzigen?

Met deze fietsroute kom je geregeld langs een fietsknooppunt. Je kan deze route dan ook naar hartelust aanpassen met de fietskaart van het Fietsnetwerk **Brugse Ommeland**. Ze is te koop bij de plaatselijke diensten voor toerisme en bij Westtoer. Ze kan ook online besteld worden op www.westtoer.be en www.brugseommeland.be. Voor verbeteringen en suggesties op de fietsknooppuntroutes en de bewegwijzering, ga naar de 'Routedokter', te vinden op pagina 'contact' op www.westtoer.be

Routebeschrijving

Om het eerste bordje van het fietsknooppuntennetwerk te vinden moet je de baan oversteken, daar waar je de parking kwam ingereken. Sla rechts af. Vijftig meter verder ben je bij knooppunt 29. Je mag vervolgens meteen het bos in. Dit is het Vagevuurbos, 220 ha groot en samen met **Lippensgoed-Bulskampveld** (320 ha) aan de overzijde het grootste bosgebied in West-Vlaanderen. Lekker in één rechte lijn blijven we op een goed berijdbare bosweg ruim 3 kilometer in het bos fietsen. Je bereikt knooppunt 18 bij het buitenrijden. Je maakt nu kennis met het Antennebos. Geen bomen dit keer, maar het staat hier wel vol met antennes en draden. Dit 'bos' ligt in het stiltegebiedje de Gulke Putten. Het is een door de Defensie gebruikt zendstation. Maar probeer ook de natuur eromheen te zien. Mogelijks zie je er Gallowayrunderen aan het grazen.

Het bos maakt plaats voor een landschap met veel open akkers, veel landbouwbedrijven en slechts een handvol huizen. Bij een stenen kruisbeeld ben je bij knooppunt 86. Het bord 'leest' wat moeilijk. Om naar 54 te vervolgen, sla je linksaf, hou dus het kruisbeeld aan je rechterhand. Het is nu min of meer één rechte lijn naar **Doomkerke**. Daar valt wel een en ander te zien.

Fiets Doomkerke uit. Er komt 'n korte passage op de Bruggesteeweg die we snel inruilen voor een groene zone (Bruwaenstraat). Je bent op het grondgebied van Kruiskerke. In het prille lenteseizoen zal je hier kunnen genieten van een mooi bloementapijt (bosanemonen, sleutelbloemen, ...). De naam van het bosgebiedje voorspelt nochtans niets goed: De Vorte Bossen. Het kreeg die naam omdat dit bos in een doorgaans nat vallei(tje) ligt.

Na knooppunt 39 is er nog meer bos onderweg naar 55. Drie delen bos (Vorte Bossen, Bruwaenbos en Parochieveldbos) vormen het Ruisleeds Veld. Daarna fietsen we de Savooien in, weliswaar niet letterlijk. Wie dat wil, kan hier eens naar de grote plaat schakelen. De knooppunten volgen elkaar snel op. Hou er dus wel de aandacht bij indien je wat snelheid wil maken.

Je moet door Sint-Joris-Distel waarna je bij de Vaart uitkomt, het kanaal tussen Gent en Brugge. We fietsen weliswaar langs een zijarm van het kanaal, niet van miserie maar omdat ons een prachtig stukje natuur wacht in de ... **Miseriebocht**. Je mag er zelfs van genieten op een afgezonderd lichtlopend fietspad. Ook voorbij knooppunt 66 blijft de Miseriebocht je metgezel. Als dit mooie liedje is uitgezongen mag je nog door een parkje om de overgang minder abrupt te maken. Aan het station van Beernem moet je onder de spoorlijn door. Kom je op de grote weg (N368), dan is het goed opletten want je moet deze weg dwarsen. Volg de richting naar knooppunt 53.

Vanaf het moment dat je de Heirweg verlaat, kom je vanzelf opnieuw in het Bulskampveld. Je komt voorbij het Bezoekerscentrum. Vanaf hier is het niet ver meer naar knooppunt 49. Vanaf daar kiezen we terug voor onverharde wegen om op die manier te eindigen zoals we begonnen, in het bos op vlot berijdbare wegen 'off road'.

Provinciaal Domein Lippensgoed en landschapspark Bulskampveld

Het Provinciaal Domein Lippensgoed Bulskampveld is veel meer dan een bos. Het domein bezit ook een vogelopvangcentrum, een landbouwmuseum en een kruidentuin (vroegere kasteeltuin). Er ligt een kasteel in het domein en er is een restaurant-taverne. Totaal gaat het over iets meer dan 320 hectaren verdeeld over de gemeentes Aalter, Beernem, Oostkamp, Ruiselede en Wingene. In de middeleeuwen grensde het gebied van de Beernemse bossen zelfs tot aan Brugge en Gent. De naam 'Bulskampveld' zou afkomstig zijn van 'Bulnas Campa' wat het Germaans is voor het veld van de stieren'. In de middeleeuwen lieten de boeren hier immers hun vee grazen. Het was heidegebied en als landbouwgrond zo goed als waardeloos. De boeren staken ook turf. Veel van de huidige bossen dateren echter pas vanaf de 18de eeuw, alsook de lanen en dreven. Ze werden dan aangelegd voor de winning van hout en deden meteen ook dienst als jachtgebied. Het Bulskampveld werd zo'n 40 jaar geleden aangekocht door de provincie West-Vlaanderen. Het is een prachtig natuurgebied met naaldbossen en heel wat vogelsoorten.

Het kasteel dateert van eind de 19de eeuw. In het natuur-educatief centrum op de benedenverdieping wordt er uit de doeken gedaan wat op het domein van Bulskampveld zoal te zien is en leeft en kan je zelf op onderzoek. Op het gelijkvloers kom je in de salons en andere kamers van het kasteel. Tevens is er een expo over het Houtland, de regio waar je nu bent.

De Beernemse bossen en de moorden

De Beernemse bossen worden al dikwijls eens in verband gebracht met de beroemde moorden in Beernem. Op deze parking 'Aanwijs' werd het lichaam gevonden van Baron d'Udekem d'Acoz (1915). Zijn lijk was hier begraven en alleen zijn hand stak boven de grond. Opvallend was de grote ring aan die hand. Het mysterie wil dat de moordenaar daarmee iets wou aanwijzen. Vandaar de naam 'Aanwijs'. Er is door de VRT een tv-reeks rond gemaakt, de 'Bossen van Vlaanderen'.

Onopgelost raadsel

De moorden van Beernem zijn en blijven wellicht een groot onopgelost raadsel. Er moesten schuldigen gevonden worden voor de moord op de baron maar iedereen wist dat de twee 'moordenaars', waaronder de veldwachter, er niets mee te maken hadden. Ze waren gewoon zondebokken om een moordzaak te kunnen klasseren. Erger nog, getuigen die zouden leiden naar de échte moordenaar werden uit de weg geruimd: twee zijn 'verdrongen', een ander is 'doodgevallen', nog een ander verdween voorgoed en de gemeentesecretaris werd vermoord maar de dader(s) van die 5 andere 'moorden' werd niet gevonden. De twee zondebokken werden veroordeeld tot 20 jaar gevangenisstraf voor de moord op de baron na een proces van meer dan 10 jaar. Wat erop wijst dat het echt wel een ingewikkelde zaak was vol intriges. Iedereen verdacht de toenmalige burgemeester de Vrière die een schrikbewind voer, maar niemand wou dit hard maken want wie meer wist ...

B Doomkerke

Doomkerke is een heel rustig dorpje waar je bij de kerk kan halhouden om kennis te maken met de geschiedenis en het Disveld. Het best doe je dit door onder de houten dwarsbalk het kasseipaadjie op te gaan. Achter de kerk ligt het Disveld, een klein landschapspark. Op een infobord lees je waar de naam 'dischveld' vandaan komt. De flink uit de kluiten gewassen kerk dankt men aan pastoor Carolus Doom, de stichter van deze parochie. Aan de voorgevel zie je op een timpaan boven de ingang de figuur van de pastoor die de kerk aan Onze-Lieve-Vrouw schenkt. Bij het huis rechts van de kerk vind je boven de deur een fraaie Christusfiguur.

C Miseriebocht

Wat een geluk dat niet beslist werd deze zijarm van het kanaal Brugge-Gent dicht te gooien. Sinds 1987 'leeft' hier een klein natuurreservaat. Schapen helpen er de bermen proper houden zodat minder maai- en kapwerk dient te gebeuren. Je kan er als wandelaar in. De Miseriebocht ligt tussen de kerk van Sint-Joris-Distel en het jachthaventje van Beernem. Is het omdat de bodem hier voornamelijk zandgrond is en dus weinig geschikt was voor agrarische arbeid? Of is de naam 'Miserie' een verwijzing naar de lage waterstanden tijdens de zomer? Of heeft het te maken met de armtierige levensstandaard van de lokale boeren indertijd? De miserie die de schipper kende om deze bocht te nemen nog voor het kanaal werd rechtgetrokken? Er zijn verschillende meningen om de naam te verklaren. Qua natuurschoonheid is het in elk geval op deze plek geen miserie.

Fietsen rond Roeselare

We starten aan het Sterrebos in Rumbeke waar een ruime parking toelaat je auto achter te laten. Wat mogen we verwachten van een tocht rond Roeselare? Veel rustige wegen tussen de akkers, veel groen met bosgebiedjes, natuurgebieden, enkele kastelen, een passage door Izegem met de mogelijkheid om het huis Eperon d'Or binnen te stappen en iets bij te leren over de schoenen- en borstelindustrie. In de finale komen we dan door Roeselare, stad van Albrecht Rodenbach. We fietsen als eerbetoon langs de gelijknamige brouwerij. Het echte centrum van Roeselare doen we niet aan maar wie dat wil, hoeft maar enkele honderden meters af te wijken van het uitgestippelde parcours. Op het Polenplein kan, wie interesse heeft, naar het wielermuseum KOERS, sinds september 2018 volledig hernieuwd. Eindigen doen we in alle rust langs de rand van het Sterrebos.

- Afstand: 41 km
- Vertrekplaats: Parking Sterrebos, Rumbeke: Sterrebosdreef
Gps-coördinaten: N 050°55'25" E 003°08'9"
- Aard: fietsroute via knooppunten
- Wegdek: verhard, slechts een enkele strook onverhard

Volgorde fietsknooppunten

Start > richting knooppunt 76 > 39 > 44 > 98 > 95 > 50 > 20 > 21 > 55 > 83 > 57 > 27 > 53 > 34 > 44 > 24 > 78 > 26 > 22 > 94 > 92 > 40 > 76

Indien je deze route wilt uitbreiden dan heb je twee kaarten nodig omdat deze route twee regio's aandoet: Brugse Ommeland en Leiestreek.

Routebeschrijving

Met de parking in de rug fiets je naar rechts op het fietspad naast de kasseitjes. Je ziet nog geen bordje maar je fietst in de richting van het knooppunt 76. Dat bevindt zich op het einde van het fietspad. Je kiest voor 39. Aan de verkeerslichten kan je veilig oversteken. Nog even wat drukte, maar dan vanaf de afslag in de Oude Maria's Lindestraat komen we op rustige wegen tussen de velden. Aan knooppunt 39 slaan we links af richting Kleiputten. Voorbij een kapelletje kronkelen we nog wat verder tussen akkers en weiden. Hier valt al op dat in deze streek veel groenten gekweekt worden. Tijdens het groeiseizoen zal je dan ook een grote variatie aan groenten in eigen kweek zien. Net voor je knp 44 bereikt ligt een onverharde strook met fijne kiezel van ca. 1 km.

Na de brug over de A17 zijn we zoetjesaan op weg naar Izegem. Eerst komen we nog langs de wijk de Mol. We fietsen via de Hollebeekstraat met een klein natuurgebied, het provinciedomein Wallemote-Wolvenhof aan je zijde. Aan je rechterhand, verstopt achter de bomen staan twee kastelen **Wallemote** en **Wolvenhof** op enkele meters van elkaar. Opgelet nu. Je komt uit op een T-kruispunt. **Een verkeersbord wijst op verboden rechts af te slaan. Géén aanduiding evenwel van een knooppuntenbord.** Dat had hier wel mogen staan. Je weet wel dat je verplicht links weg moet, maar je hebt als fietser graag beetje zekerheid. Dus links afslaan en na een bocht beland je op de Kokelarestraat. Hier moet je rechts afslaan, naar knooppunt 50. Een bordje geeft zekerheid. Je fietst voorbij de toegang tot het kastelendomein. Wie wil kan natuurlijk de kastelen van dichtbij gaan bekijken. Volg dan naar 20, één van de bordjes hangt hoog rechts aan een paal. Tussen 20 en 21 moet je een fietstunnel door. Daarna fiets je Izegem binnen.

In Izegem bij de spoorwegovergang, heb je de **keuze** om er een stukje Izegems erfgoed beter te leren kennen.

Uitbreiding met Eperon d'Or

Daarvoor moet je dan wel even van het uitgetekende traject af bij knooppunt 21. Volg naar 12 (kort) en bij de brug kies je voor richting 56, langs de spoorweg op de Prins Albertlaan. Iets verder vind je aan je rechterzijde het huis **Eperon d'Or**.

Izegem is ver over de grenzen bekend voor de schoenen- en borstelindustrie. Gelukkig is een deeltje ervan als industrieel erfgoed bewaard gebleven in het huis Eperon d'Or, op zich al een knap art deco - gebouw. Een deel van het huis is ingericht als borstel- en schoenenmuseum. Het productieproces, talloze collecties schoenen en borstels, het machinepark, wie waren de schoenenmakers en borstelmakers, enz. Een boeiende voorstelling over eerder weinig gekende ambachten. In hetzelfde gebouw is ook een **bezoekerscentrum** gehuisvest met toeristische informatie over de Leiestreek.

Vervolg route zonder Eperon d'Or

Wie het huis Eperon d'Or liever niet bezoekt, die fietst aan knooppunt 21 naar rechts en kiest richting 55. Verderop aan je rechterzijde ligt op een steenworp van het traject het kasteel **Blauwhuis**. Een flink uit de kluiten gewassen kasteel in een neoclassicistische stijl daterend van eind 19de eeuw. Er ligt een park rond in de Engelse stijl.

Via de Emelgembrug steken we het kanaal Roeselare-Leie over. We zoeken opnieuw de openheid en de rust op van het agrarische landschap en een bosgebied.

't **Veld** is een natuur- en recreatiegebied met daarin het kasteel van Ardoie. Met een wijde boog fietsen we er om heen. Daarna gaat het richting centrum van Roeselare via rustige landwegen en het groengebiedje Rhodesgoed, een domeinbos van ca. 40 ha.

Op weg naar knooppunt 22 (opletten bij de oversteek van de drukke Mandellaan) kom je langs de brouwerij **Rodenbach** (aan je rechterzijde). Knooppunt 22 ligt aan een viaduct.

Hier heb je opnieuw een **keuze**. Of je zet je route verder of je gaat eerst nog even naar het centrum van de stad.

Wie naar het centrum van Roeselare wil, die neemt bij het knooppunt 22 de richting 32 naar het station en vanaf daar de aangeduide richting voor fietsers naar het Centrum.

De route vervolgt aan knp 22 naar 94, op een fietspad met de spoorlijnen aan je linkerhand. Het is in de slotkilometers nog wat slalommen vooraleer je opnieuw langs de rand van het Sterrebos komt. Bij het knooppunt 75 kies je de Sterrebosdreef waarin de parking ligt.

Wie nog niet tot aan het kasteel van Rumbeke reed, krijgt nu een tweede kans. Om de toegang te vinden rij je vanaf knp 76 naar de richting van knp 40. Ongeveer halweg de straat ligt de toegangslaan.

Bezienswaardigheden

Kasteel van Rumbeke

Dit is de topattractie van Roeselare. Opgelet, de toegang tot het kasteel vind je in de tegenovergestelde richting van de start. Neem het er zeker bij ofwel voor je de route begint of erna. Het kasteel ligt in een prachtig park, het Sterrebos, ideaal voor een korte wandeling. De geschiedenis van dit prachtige renaissancekasteel gaat zeker terug tot de 15de eeuw. Het werd prachtig gerestaureerd en is in gebruik als kantoor van BAAV, de beroepsvereniging voor autocar en autobusondernemingen. Er is ruimte voor exposities in het kasteel en in de vroegere stallen. Daar zijn nu tot eind 2019 tijdelijke tentoonstellingen rond het thema Eerste Wereldoorlog. Nu is dit 'Koning Albert I en de grote oorlog'. Zo krijg je een unieke gelegenheid om een blik te werpen in het kasteel zelf.

Meer info over het kasteel en de tentoonstelling op www.kasteelvanrumbeke.be.

Kasteel Wallemote en Wolfenhof in Izegem

Het was de rijke Izegemse familie Vanden Bogaerde die beide kastelen liet ontwerpen. De bedoeling was om de twee oudste zonen van het geslacht er te laten intrekken, maar toen de kastelen klaar waren, brak de Eerste Wereldoorlog uit. De eerste bewoners waren ... de Duitsers.

In beide wereldoorlogen werden de kastelen trouwens opgeëist door de Duitse legerleiding. Vroeger waren er twee afzonderlijke kasteelparken. Sinds 2000 heeft de provincie de beide parken aangekocht. De stad Izegem is eigenaar van de

twee kastelen. Beide parken werden door aanpassingen op elkaar aangesloten en zo ontstond het provinciedomein Wallemote-Wolvenhof (24 hectaren). Meer info op www.izegem.be klik door op cultuur, erfgoed, monumenten en beschermde gebouwen.

C 't Veld

Een bos- en recreatiegebied van 44 hectaren groot waarin het kasteel van Ardoorie ligt. Tijdens de Eerste Wereldoorlog bevond zich hier een trefpunt van oorlogsbedrijvigheid. Het kasteel van Ardoorie mocht zelfs keizer Wilhelm II, de opperbevelhebber van het Duitse leger, ooit ontvangen. Op die dag was er een troepenschouw. Op een pancarte die je voorbijkomt, lees je nog meer uitleg en zie je foto's van die troepenschouw.

D Rodenbach

Albrecht Rodenbach is in Roeselare de centrale figuur, er is zelfs een brouwerij die dezelfde naam draagt. Hij was een schrijver en dichter die leefde in de 19de eeuw. Zijn oom was de stichter van de brouwerij. Op het De Coninckplein staat er een standbeeld van Albrecht Rodenbach. Spijtig genoeg is de brouwerij Rodenbach alleen in groepen van meer dan 15 personen te bezoeken. Soms is het tijdens evenementen wel eens toegankelijk voor de individuele bezoeker en dan mag je dit niet laten liggen. De rondleiding brengt je langs oude en nieuwe brouwprocessen en uiteraard volgt er een degustatie. Meer info op www.rodenbach.be

Buiten de route

In Roeselare centrum is het wielermuseum veranderd van invulling, van naam maar niet van locatie. Je vindt het nog steeds op het Polenplein in een vroeger arsenaal van de brandweer. Nu heet het gewoon **KOERS**.

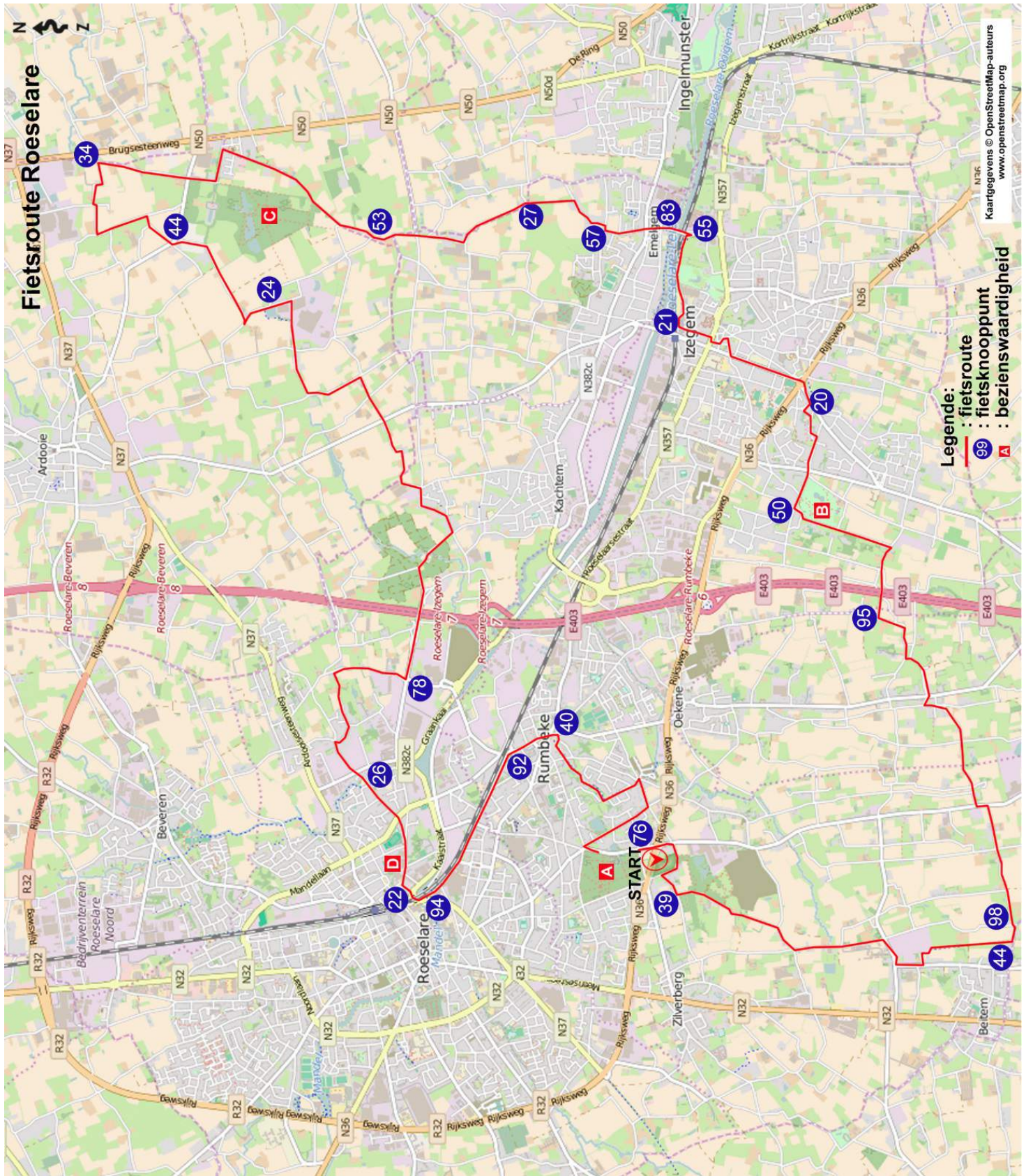
Het is al meteen prettig binnenkomen in de ontvangstruimte met een balie, een boekenshop, fiets – en toeristische kaarten, kledij en leuke koersgerelateerde gadgets. Dan kom je in de 'Zaal der wereldkampioenen', een grote zaal gewijd aan de geschiedenis van de fiets, vanaf het eerste ontwerp van Leonardo da Vinci tot de huidige recreatieve fiets. Bij elke fiets (die boven je hoofd hangt) hoort een infobord aan de muurwand. Best interessant om de evolutie van de fiets te volgen als transport, recreatief en sportief vervoermiddel. De naam van de zaal verwijst naar de vier wereldkampioenen die Roeselare voortbracht: Benoni Beheyt, Patrick Sercu, Jean-Pierre Monseré en Freddy Maertens. Een verdieping hoger beland je in een heel mooi aangeklede ruimte qua opstelling en belichting. Hier gaat alle aandacht naar het competitief wielrennen. Koerstruien, fietsschoenen en andere attributen, anekdotes, leuke weetjes, een paar filmpjes, een uitschuifladekast, ... Wielrennen wordt er vanuit diverse oogpunten voorgesteld: media, emotie, commercie, oorlog, wetenschap, wielenerfgoed, ... Er is veel te lezen en te bekijken. Je kan hier gemakkelijk een uurtje rondlopen.

Nog een andere zaal zit volgestouwd met koersfietsen, oude en ultramodern racemateriaal. Van vedetten van weleer (Coppi, Briek Schotte, Rik Van Looy e.a.) tot recentere fietsen van o.a. Museeuw, Cancellara, Tom Boonen. Ook hier is het smullen om te zien hoe de koersfiets evolueerde van een kader met een stuur, twee wielen, een ketting, een zadel, trappers, ... tot een futuristisch tuig waar je een bijna een handleiding bij nodig hebt om het te besturen.

Een derde thema is gewijd aan Jean-Pierre Monseré, de betreurde Roeselaarse wielheld die op 22 jarige leeftijd verongelukt in zijn wereldkampioentruif tijdens een kermiskoers in Retie. Bovendien beschikt het museum over een steeds groter wordende collectie van publicaties, tijdschriften, kranten, foto's, documentairefilms, ... Vanaf het begin van de wielersport tot heden.

KOERS, Polenplein 15. Laagseizoen (oktober t.e.m. februari) van dinsdag tot en met zaterdag, van 10.00-17.00 u. Hoogseizoen (maart t.e.m. september) van dinsdag tot en met zondag, van 10.00-17.00 u. Ook open op feestdagen (niet op 25 december en 1 januari). Elke eerste zondag van de maand tijdens het hoogseizoen gratis te bezoeken. Bij het museum is ook een KOERSkaffee verbonden voor drank en spijs. Alle info op www.koersmuseum.be

Fietsen in het hinterland van Kortrijk

We maken kennis met het hinterland van Kortrijk. We starten aan het provinciaal natuur- en recreatiedomein de Gavers in Harelbeke. Voor de GPS-gebruikers, opgelet, niet te verwarren met de Gavers in Geraardsbergen dat ook dezelfde naam draagt. Een hele poos fietsen we langs het kanaal Bossuit-Kortrijk helemaal tot waar het kanaal de Schelde vervoegt. Die Schelde volgen we dan tot bij Helkijn om dan opnieuw noordwaarts te rijden via landelijke binnenwegen tot in Zwevegem. Gemakkelijke kilometers en je zal merken dat het hier heerlijk rustig fietsen is. Een kort klimmetje brengt ons naar een punt waar we de finish al in de verte zien liggen. Het Guldensporenpad biedt een aangenaam slot om na een laatste blik op het kanaal opnieuw de vijver van de Gavers op te zoeken.

- Afstand: 40 km
- Vertrekplaats: Parking recreatiedomein De Gavers, Eikenstraat 131, 8350 Harelbeke
- Gps-coördinaten: N 050°50'35" E 003°18'43"
- Aard: fietsroute via knooppunten
- Wegdek: verhard, een strook onverhard bij de start en einde

Volgorde knooppunten

Start richting 45 > 45 > 46 > 64 > 3 > 13 > 31 > 95 > 58 > 63 > 21 > 67 > 84 > 66 > 86 > 83 > 23 > 72 > 74 > 69 > 50 > 75 > 42 > 49 > 6 en 46 > 45 > richting 44

Routebeschrijving

Fiets vanaf de parking (parking naast het voetbalstadion!) naar het bord Cafeteria recreatie. Meteen rechts afslaan op de aardeweg, 50 meter verder zie je het eerste bordje naar knooppunt 45.

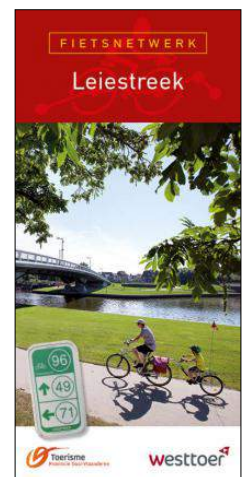
Als je bij het rondpunt komt moet je rechts afslaan om langs de fabrieksgebouwen van het bekende staalraadbeprij Bekaert om uiteindelijk tot bij het kanaal Bossuit-Kortrijk uit te komen. Bij een bordje naar knooppunt 95 waar zich een speeltuintje bevindt, moet je een S-bocht nemen. De pijl wijst wat ongelukkig naar links, maar rij je meteen links dan kom je op het bedrijf uit.

Je komt op een weg uit, sla hier rechts af, wat verder vind je het bordje naar knooppunt 95. Als je daar arriveert, moet je linksaf. Je begint nu aan een eindje op het Guldensporenpad, een goed lopend van alle verkeer afgezonderd fietspad. Vanaf knooppunt 21 fietsen we opnieuw langs het kanaal. Merk aan beide oevers de taluds op. Op beide taluds vind je een rijke fauna en flora.

Bij knooppunt 67 bereik je de St-Pietersbrug. We vervolgen onze weg langs het kanaal en komen uit in Bossuit bij knooppunt 86. Je ziet een Infopunt van het toerisme West-Vlaanderen Scheldestreek. Wat verder maak je een bocht naar rechts en ben je op het punt aanbeland waar het kanaal in de Schelde uitmondt.

Op het jaagpad fiets je nu langs de Schelde tot Helkijn (Helchin). Daar fietsen we noordwaarts en verlaten we de Scheldeoever. Er volgt nu een behoorlijk lang stuk van vijf kilometer door Sint-Denijs en langs kronkelende wegen om bij knooppunt 74 te komen.

Een klimmetje brengt ons naar het hoogste punt van de route. In de achtergrond zie je de industriezone liggen. Maar we gaan eerst nog even naar de Milanenkapel en maken daarna nog een doortocht mee door Zwevegem. Ver is het nu niet meer naar het provinciaal domein de Gavers.

Bezienswaardigheden

A Provinciaal domein De Gavers Harelbeke

Het provinciaal natuur- en recreatiegebied de Gavers ligt in Harelbeke. Het gebied beschikt over heel wat mogelijkheden. Er is een bezoekerscentrum. De grote vijver heeft een aparte zwemzone. Tijdens de zomermaanden juli en augustus kan je er kayakken. Er zijn diverse wandelparcours uitgetekend, een loopparcours, een aparte route voor mountainbikers, ruiters, ... Er is een touwenparcours. Verder is er een houten staakmolen, de Koutermolen, die je op bepaalde dagen kan bezoeken. Er is een arboretum. Kinderen kunnen ravotten in diverse speeltuinen, er zijn twee kijkhutten.

B Kanaal Bossuit - Kortrijk

Het kanaal Bossuit-Kortrijk verbindt de Schelde in Bossuit met de Leie in Kortrijk. Het kanaal werd officieel in dienst genomen op 7 februari 1861. Met dit kanaal kon vermeden worden om een grote omweg langs Gent te moeten maken. Toch zou de uitbating van het kanaal verlieslatend worden. In 1890 werd het door de Belgische Staat overgenomen. In 1971 werden verbredingswerken uitgevoerd en werd het kanaal ook nog verdiept.

Je passeert het clubhuis van de kanoclub Sobeka. Op een bord zie je de namen van leden die top zijn geweest in de Belgische kayaksport en deelnamen aan wereldkampioenschappen en Olympische Spelen.

C Vaarttaluds

Je ziet ze duidelijk, de taluds aan beide oeverkanten van het kanaal Bossuit-Kortrijk. Bij verbredingswerken in de jaren '70 van de 20ste eeuw werden ze gecreëerd. De Vaarttaluds bieden plaats aan een rijke fauna en flora.

D Sint-Pietersbrug

Dit ophaalbrugje ligt op het grondgebied van Moen, dateert uit 1861 en is sinds 2004 een beschermd monument.

E Dienst Toerisme W-VI Scheldestreek Avelgem

Er is een bezoekerscentrum, cafetaria en een kleine speeltuin.

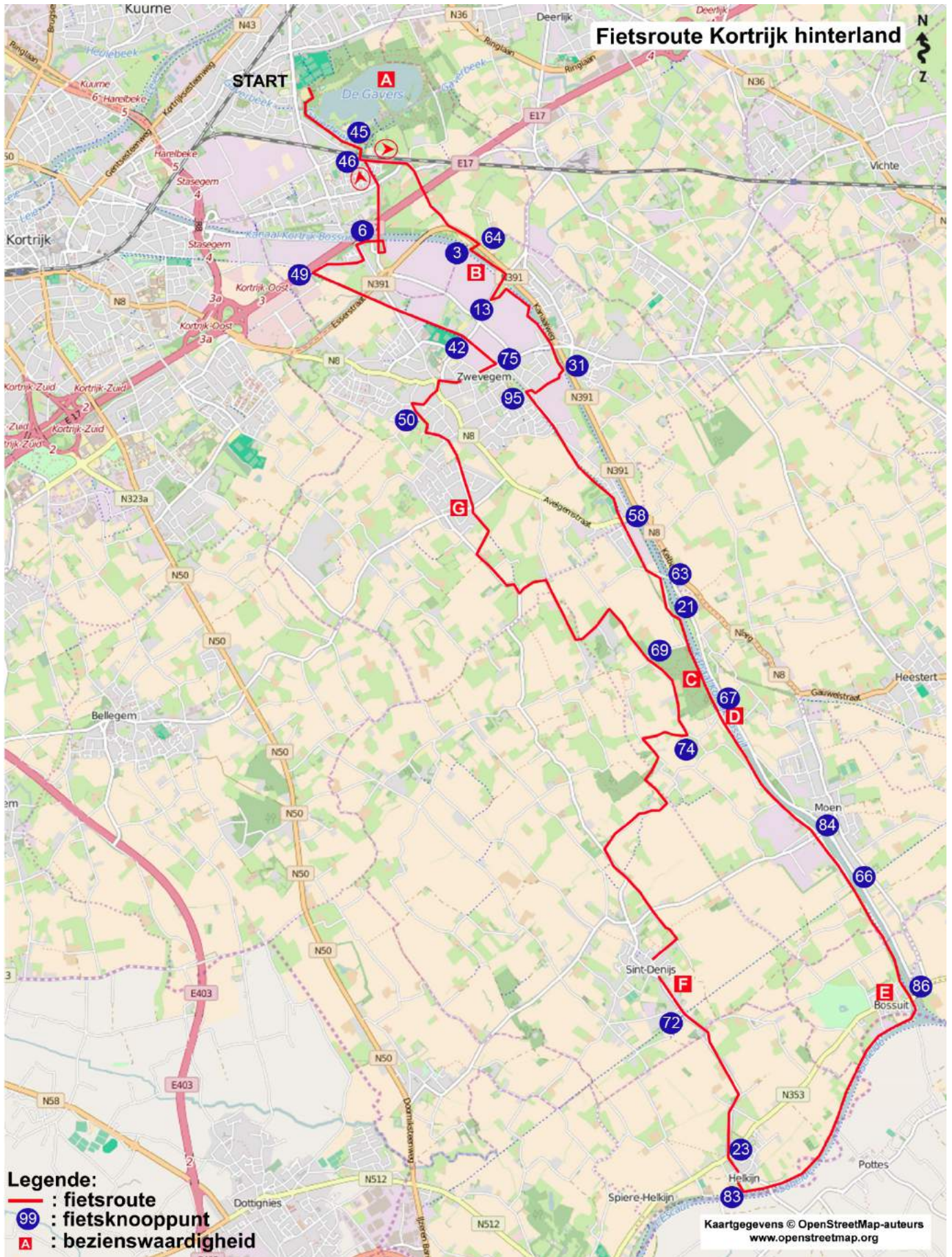
F Sint-Dionysius en Sint-Genesiuskerk in Sint-Denijs

Het is een hallenkerk in een laatromaans bouwstijl. Omdat de kerkgemeenschap te groot werd, moest de kerk steeds maar worden uitgebreid. In 1918 werd ze zwaar beschadigd door de Duitsers tijdens de Eerste Wereldoorlog. De restauratiewerken zouden duren tot 1926. Bemerkt de mooie Doornikse steen en blauwsteen.

G Kapel Milanen

De kapel is geopend van 1 mei tot 1 november, dagelijks van 9.00 tot 20.00 u. De eerste bouw dateert uit de 12de eeuw. Toen stond ze evenwel ergens in het Milane-bos. De huidige kapel in een neogotische stijl is de derde in rij. Wat je nu ziet dateert uit 1847. Over de naam Milanen heerst wat twijfel. Men vermoedt dat wordt verwezen naar 'in het midden van de lanen'. Een andere bewering houdt het bij een beeldje van O-L-Vrouw die twee pelgrims meebrachten uit Milaan toen ze op bedevaart gingen naar Rome. In de traditionele bedevaartmaand mei wordt de kapel nog druk bezocht. De glasramen tonen de patroonheiligen van de familie de Bethune voor die de kapel in hun bezit hadden.

Fietsen in het Brugse Ommeland

We maken kennis met het hinterland van Brugge. Daar horen bos, water, natuurgebieden, kastelen en zonder de horecamogelijkheden te vergeten natuurlijk. We kiezen een heel rustige en makkelijk te bereiken startplaats uit, het kasteel van Loppem. Indien je kiest voor een ommetje, fiets je door het Tillegembos. De anderen rijden meteen naar het domein Baesveld maar missen dan een wonderlijke Lourdesgrot, Rotse Emmaüs. Er liggen nog wel enkele verrassingen te wachten. Het domein Beisbroeck en Baesveld, de groene stiltegebieden Kampveld en Papenvijvers zullen misschien ook totaal onbekend zijn ... tot je vandaag dus dankzij onze fietsroute de kans krijgt die te ontdekken. Langs het kanaal Gent-Oostende resten er nog makkelijke kilometers om via Steenbrugge terug richting Loppem te fietsen.

- Afstand: 37 of 47 km
- Vertrekplaats: Loppem kasteel, Steenbrugsestraat 26, 8210 Zedelgem Loppem
- Gps-coördinaten: N 051°09'32.94" E 003°12'13.13"
- Aard: fietsroute via knooppunten
- Wegdek: verhard, enkele stroken onverhard door het bos

Volgorde fietsknooppunten

Zónder Tillegembos: vanaf parking richting 97 > 67 > 10 > 74 > 95 > 92 > 52 > 85 > 68 > 64 > 53 > 76 > 56 > 71 > 82 > 93 > 25 > 99 > 97 > richting 13
totaal 37 km

Mét Tillegembos: vanaf parking richting 97 > 99 > 59 > 70 > 94 > 61 > 73 > 67 > 10 > 74 > 95 > 92 > 52 > 85 > 68 > 64 > 53 > 76 > 56 > 71 > 82 > 93 > 25 > 99 > 97 > richting 13
totaal 47 km

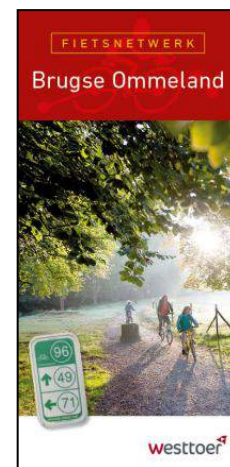
Routebeschrijving

Bij het kasteel is er een openbaar toilet. Fiets vanaf de parking met het kasteel in de rug weg. Doorheen enkele wijken van Loppem, kom je tot bij knooppunt 97. Belangrijk voor zij die NIET door het Tillegembos willen fietsen. Dan doe je ongeveer 10 kilometer minder. Zij fietsen op dit punt rechtdoor naar knooppunt 67.

De anderen slaan aan knooppunt 97 rechtsaf naar knooppunt 99. Dan neem je dus wél de passage in het Tillegembos en het gelijknamige kasteel mee. Een betonweg wordt een kasseiweg en tenslotte een aardeweg. Zo kom je aan het kasteel van Tillegem.

Eventjes volgt een kort minder aangenaam stukje met verkeersgeluid maar dat wordt ruimschoots goedge maakt tussen de knooppunten 67 en 10, met een bijna wonderbaarlijke ontdekking van een Lourdesgrot via een bospaadje. Onder de letter E lees je hoe je er kan geraken.

Via prachtige stukjes natuur, soms eens een onverharde strook ertussen, zet je op rustige wegen de route verder. Als ideaal picknickplekje kunnen we Pierlapont aanbevelen, gewoonweg fantastisch aangenaam, je raakt er via het St-Elooispad. Dan is het richting domein Baesveld op weg naar knooppunt 95 over pure boswegen.

Aan knooppunt 76 komen we uit bij het kanaal Gent-Oostende. We blijven op de Westdijk. Mooi afgezonderd van alle andere verkeer rijden we in de richting van knooppunten 56 en 71. Bij een brug steken we rechtdoor over, dus niet naar de kerk van Moerbrugge. Je vindt aan het rondpunt een opvallend kunstwerk met een toepasselijk bijschrift 'smeed oorlog om tot eeuwige vrede'. We blijven dus op de linkeroever verder fietsen naar Steenbrugge toe.

De N31 kan je veilig over via een fraaie fietsbrug, maar verderop is het uitkijken bij het dwarsen van de Koning Albertlaan. Je slaat dan linksaf in de Pitsenbosdreef maar let op dat je niet tot het einde fietst. Je moet immers de Sneppendreef in aan je rechterhand. Zo kom je uit op het kruispunt bij knooppunt 99 dat je wel zal herkennen want je kwam er al. Tenminste zij die het Tillegembos erbij namen. Nu rij je in de omgekeerde richting naar knooppunt 97 en vanaf daar richting knooppunt 13 naar de parking van het Loppem kasteel.

Bezienswaardigheden

A Kasteel Loppem

Het kasteel van Loppem en het omgevende romantische park zijn toegankelijk voor het publiek. Een bezoek is zeker en vast de moeite waard. Het zowat honderdvijftig jaar oude kasteel werd gebouwd in opdracht van enkele leden van de lokale adel. In de herfst van 1918 verbleef de toenmalige Belgische regering hier tijdelijk, samen met de legerleiding en de koning. Het was "de regering van Loppem" die hier het algemene kiesrecht voor mannen goedkeurde.

Het park is gratis toegankelijk en heeft een doolhof van rode en groene haagbeuk. Het doolhof werd in 1873 getekend, je kunt er bijna twee kilometer in rondlopen zonder op dezelfde plaats terug te keren. Aanpalend bij het kasteel zijn er openbare toiletten.

Meer info kan je vinden op de website van het kasteel: www.kasteelvanloppem.be

B Kasteel Tillegem

Hier stond eerst een middeleeuwse waterburcht. Nu resten nog de westvleugel en een neogotische aanbouw en twee zijvleugels. Het omwalde kasteel biedt nu onderdak aan het Streekhuis voor de regio Noord-West-Vlaanderen en enkele groeperingen. Het provinciebestuur West-Vlaanderen kocht het kasteel aan en liet het grondig restaureren (1985-1987). De kelders en gewelven uit de 14de eeuw zijn nog origineel. De ruimtes in het kasteel worden gebruikt als vergaderzalen.

Het kasteel ligt in het provinciaal domein Tillegembos.

C Stadsdomein Beisbroek

Dit kasteeldomein ligt ten zuiden van Brugge. Het maakt met de bossen van het domein Tudor, het Chartreuzinnengoed en domein Foreest een groengebied van ruim 200 hectaren groot. Eerst was er een woest heidegebied 'het veld van Sint-Adries' genoemd dat eeuwenlang tot de eigendom behoorde van de abdij van Sint-Andries. Na de Franse revolutie werden de kerkelijke gronden openbaar verkocht. De eigenaars hadden het goede idee om voor een bebossing te zorgen en er enkele kastelen in neer te poten. Een uiting van de rijke leefwereld van de Brugse elite uit die tijd. Zo ontstond dus ook het kasteeldomein Beisbroek. Het kasteel zelf is ingericht als een natuureducatief centrum en er is een volkssterrenwacht.

D Priorij Onze-Lieve-Vrouw van Bethanië

In de achtergrond zie je de priorij Bethanië liggen. Naar het voorbeeld van de H. Benedictus leven, werken en bidden vooral hier nog enkele Benedictinessen. De naam Bethanië verwijst naar klein Bethanië, een pand in de omgeving van de abdij. De kerk is opgetrokken in een neoromaanse stijl. Meer info op www.priorijbethanie.be

E 'De Rotse' of Lourdesgrot in het kasteelpark Emmaüs

De Rotse is een grot met daarbij een idyllisch beekje. De grot is niet te zien vanop de rijweg (Rolleweg). Goed 100 meter **voorbij** knooppunt 67 kan je aan je rechterhand een smalle boswegel in. Bij het begin staat een stenen kapelletje met Mariabeeldje. Er hangt ook een bordje met het opschrift 'Rotse Emmaüs'. Ga deze wegel in. Verderop zal je verrast staan kijken naar een heuse Lourdesgrot. In 1874 wordt op de kasteelgronden een Lourdesgrot opgetrokken in veldsteen, in opdracht van de familie van Ockerhout van de Woestijne als dank voor een genezing na een bedevaart naar Lourdes. Tijdens de eerste maanden van de Eerste Wereldoorlog werd hier dagelijks een bedevaart gehouden.

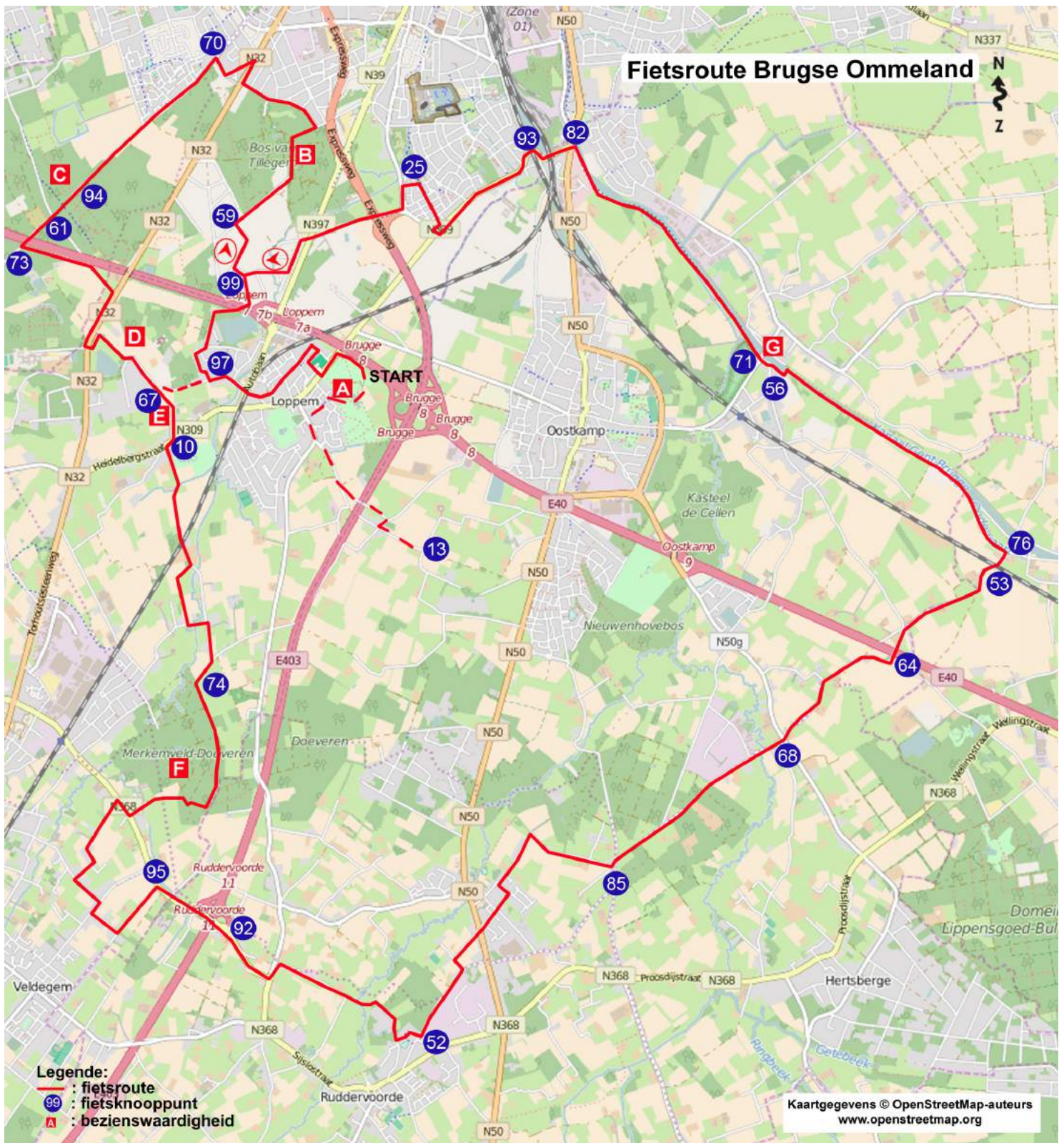

F Domein Baesveld

Kasteelheer Gaston de Kerchove d'Ousselghem moest zijn kasteel als logement laten opvorderen door Duitse officieren in de beginfase van de Eerste Wereldoorlog. Zelfs de keizer Wilhelm II kwam op 'bezoek'. Op een infobord bij de toegang tot het domein kan je een foto zien tijdens een troepenschouw. Opmerkelijk is dat vrijwel de volledige inboedel ongeschonden de oorlog doorkwam. Als dank omdat zijn familie gespaard bleef van ernstige ellende, liet de kasteelheer een kapel oprichten. Deze zie je staan bij de toegangsreef.

G Oorlogsmonument 'Smeed oorlog om tot eeuwige vrede'

Een opmerkelijk monument en een gedenkplaat ter ere van Canadese militairen en burgerlijke slachtoffers uit de Tweede Wereldoorlog. Het werd onthuld in 1994 bij de herdenking van 50 jaar Slag om Moerbrugge. Als materialen werden onderdelen gebruikt van een Sherman tank (kunstenaar Ben Snauwaert).

Fietsen door het Molenland (6 molens)

De autoroute Molenland kan je ook fietsend afleggen. De volgorde van de bezienswaardigheden is niet dezelfde maar met de letters op de kaart weet je de juiste informatie te vinden. We volgen de fietsknooppunten. Om de afstand een beetje redelijk te houden, fiets je een paar kilometer op eenzelfde traject. Een rode draad op deze fietsroute is de aanwezigheid van molens en de omgeving. Je komt langs (of zo goed als) **zes molens** waarvan twee zonder wieken weliswaar. Op een paar uitzonderingen na fiets je voortdurend op landelijke wegen waar er amper autoverkeer is. Je kruist wel een paar keer een drukke weg om dan onmiddellijk opnieuw tussen de akkers en de weilanden te belanden. Er zijn geen onverharde stroken. Om de inwendige mens te versterken, is er voldoende gelegenheid op de route.

- Afstand: 44 km
- Start en einde: Martelarenplein, 9800 Deinze (Vinkt)
GPS-coördinaten: N 51°00'29" E 003°28'49"
Indien parking volzet neem dan richting 'Aarsele', 200 meter verder is er links, net over het verkeersplateau, een parking aan een sporthal: Aarseleweg thv huisnummer 35. GPS: N 51°00'30" E 003°28'32"
- Wegdek: overal verharde wegen
- Bewegwijzering: knooppunten
- Aard: zeer landelijke fietsroute

E-bike nodig?

Eigenlijk niet als je een beetje conditie hebt. Er is maar één heuvel te verwerken, de Poelberg, en die klim is vrij kort. Maar beweren dat de rest van het traject plat is zou een leugen zijn. Het is een zeer licht glooiend landschap met veel open ruimtes. Een weg die dan een paar procenten met een felle tegenwind kan dan plots wel vervelend zijn. De afstand bedraagt ca. 45 km en dat maakt dat een e-bike je nog meer doet genieten.

Hapje en drankje

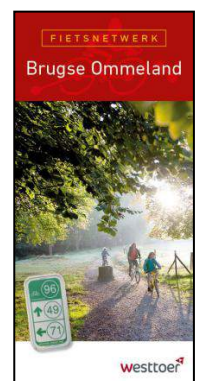
Er zijn twee locaties waar je iets kan drinken en eten. Op km. 13, net voorbij knooppunt 69 onderweg naar Kanegem, heb je links het **restaurant - tea-room De Naelde** met een ruim terras en zeer populair bij fietsers. Gesloten op dinsdag, woensdag en donderdag (juli – aug, wel open op donderdag), meer info op hun website: www.denaelde.be
Tussen knooppunt 52 en 32, **op de Poelberg**, is er een brasserie: www.poelbergsite.be
Op km. 28 (bij knooppunt 48) kom je op de **Markt van Tielt**, daar zijn heel wat gelegenheden met terras. Daarna kom je nog door Ruiselede gefietst (knooppunt 70) met een paar horecazaken.

Volgorde fietsknooppunten

18 > 17 > 15 > 9 > 8 > 10 > 49 > 69 > 67 > 53 > 55 > 50 > 9 > 52 > 32 > 48 > 45
> 77 > 64 > 44 > 70 > 30 > 49 > 10 > 16 > 18

Wegenwerken, omleidingen ...

We raden steeds aan om onze beschrijving én de kaart uit te printen. Soms zijn er wegenwerken of **omleidingen** waarvan wij niet op de hoogte zijn. Met de kaart kan je dan opnieuw naar het juiste traject navigeren.

Fietsroute uitbreiden of wijzigen?

Deze fietsroute doorkruist verschillende regio's. Je fietst het meest in het Brugse Ommeland maar ook in de regio Meetjesland en Leiestreek. Ze zijn te koop bij het Toerisme West-Vlaanderen en de plaatselijke toeristische diensten. Ze kan ook online besteld worden op www.westtoer.be. Voor verbeteringen en suggesties op de fietsknooppuntroutes en de bewegwijzering, ga naar de 'Routechirurg', te vinden op pagina 'contact' op www.westtoer.be

A Vinkt

Het dorpsplein is gedomineerd door de St-Bartholomeuskerk die dateert van de 17de eeuw. Na talloze uitbreidingen en verbouwingen kreeg het zijn huidige vorm in de 19de eeuw. Op het einde van de Eerste Wereldoorlog werd de toren vernietigd en slechts heropgebouwd tot 32 meter, voorheen was die 50 meter hoog. De kerk is meestal open, behalve tijdens erediensten en evenementen in het dorp. Het bezit een zeer waardevolle communiebank (1712), preekstoel (1708) en toegangsdeur van de voormalige doopkapel (1625). Meer over de geschiedenis van de kerk lees je in de kerk zelf op infopanelen.

In Vinkt en de aangrenzende gemeente Meigem werd er hevig gevochten tijdens de meidagen van 1940. De Duitsers stuitten op hevig verzet en hun troepen werden hier drie dagen tegengehouden. Hun verliezen zouden hoog oplopen door het verzet van de Belgische troepen. Na drie dagen gaven de Belgen hun verzet op, de Duitsers waren net tot halfweg de gemeente geraakt en ze beweerden dat burgers op hen hadden geschoten. Uit wraak hebben ze hun woede gekoeld op weerloze inwoners. Niet minder dan 140 burgers werden er koelbloedig geëxecuteerd of kwamen om het leven door artillerievuur of in de kerk van Meigem. In die kerk sloeg een bom in nadat de Duitsers tientallen burgers erin hadden opgesloten.

Dit oorlogsdrama is vereeuwigd in een zeer groot monument achter de kerk en in een nieuwe reflectieruimte op 150 meter van de kerk.

Het oorlogsmonument

Achter de kerk werd in 1968 dit groot monument opgericht om de gruwel uit de meidagen van 1940 blijvend te herinneren. Het ontwerp is van Jozef De Vlieger die als tienjarige het drama meemaakte en in de kerk van Meigem zijn vader verloor. De bronzen Piëta, centraal op het monument geplaatst, is van kunstenaar Denijs Goossens.

Rechts, op de hoek van dit monument, is er een gedenkplaat voor de gesneuvelde Ardense Jagers en een oriëntatietafel toont het strijdtoneel en de executieplaatsen.

Links van het dodenmonument: de "muur der getuigenissen" (1990) met de namen van dorpen en steden waar gruweldaden tegen burgers werden gepleegd tijdens de Tweede Wereldoorlog. Zo werden in 1944 in Putten (Nederland) 110 huizen in brand gestoken en meer dan 600 mannen weggevoerd waarvan slechts 48 levend zijn teruggekeerd. Het Franse Oradour-sur-Glane werd door de Duitsers volledig omsingeld en verwoest. Vrouwen, mannen en kinderen werden samengedreven in gebouwen en vermoord. En zo zijn er nog voorbeelden ...

Aan de overkant van de straat zie je een heel oude muur. Daar werden een groep burgers geëxecuteerd, zomaar, zonder reden. Je kan er nog de kogelgaten in zien. Deze muur zal binnenkort worden beschermd.

Jaarlijks, de laatste zondag van mei is er te Vinkt een herdenkingsplechtigheid.

Reflectieruimte: "Vinkt mei 1940: waartoe de mens in staat is"

Als je van het monument naar de rijbaan stapt, ga je naar rechts. Zowat 150 meter verder op je rechterhand zie je een nieuw gebouw, het woonzorgcentrum Sint-Franciscus. Op de hoek is de ingang van de reflectieruimte 'Vinkt 1940'. Ze is dagelijks geopend van 10 tot 17 uur, behalve op maandag en is gratis toegankelijk.

De vereniging 'Vinkt mei 1940: waartoe de mens in staat is?' streefde ernaar om de herinnering aan dit drama nog tastbaarder te maken. Dit resulteerde in een hedendaagse reflectieruimte. Als je de ruimte binnenkomt is er links een infozaal en rechts achter het gordijn een projectiezaal. De film start automatisch wanneer je de projectiezaal binnengaat. Het geeft je een indruk welk drama er zich heeft afgespeeld zonder daarom gruwelijke beelden te tonen. De stilte, de muziek, de getuigenissen zijn voldoende ... In de infozaal krijg je nog extra informatie. Op de computerschermen kun je het archief raadplegen en moet je zeker eens de rubrieken 'kaart' en 'tijdslijn' aanklikken om een kort verloop te krijgen van de meidagen in Vinkt en Meigem. Wil je nog meer weten over Vinkt in de meidagen van 1940 ga dan naar de website: www.vinkt.be

Routebeschrijving

18 > 17 > 15 > 9 > 8

Het knooppunt 18 ligt op de parking aan de kerk van Vinkt.

Lees meer informatie over de kerk, het oorlogsmonument en de reflectieruimte op de voorgaande pagina.

Voor de reflectieruimte moet je even weg (150 meter) van het traject, zie beschrijving onder de letter A.

Via een smal straatje vertrek je dan naar knooppunt 17 en je bent meteen weg voor een lange rit door een zeer landelijke regio. Knooppunt 17 ligt op de hoek Vaarzeelstraat en Kleitestraat. Tussen knooppunt 15 en 9 moet je een drukke weg kruisen. Bij knooppunt 8 ben je bij het kasteel van Poeke. Fietsen in het domein is verboden. Voorbij het hekken is er een mogelijkheid om je fiets op slot te zetten. Je kan in het kasteelpark vrij rondwandelen. Lees meer over het Kasteel van Poeke bij de **letter E**.

8 > 10 > 49 > 69 > 67

Van knooppunt 8, tegenover het kasteel, gaat het naar 10, via de rode lijn op de kaart hiernaast. Het kan evenwel zijn dat deze weg is afgesloten door een vinkenzetting. Volg dan de blauwe lijn op de kaart om dan terug op het traject terecht te komen.

Bij knooppunt 10, je hebt zowat 11 kilometer gereden, ben je bij de **Artemeersmolen**. Lees meer over deze molen bij de **letter D**.

Bij knooppunt 49 zie je in de achtergrond de **Mevrouwsmolen** die momenteel nog in restauratie is. Op het einde van de route fiets je er langs. Lees meer over deze molen bij de **letter C**.

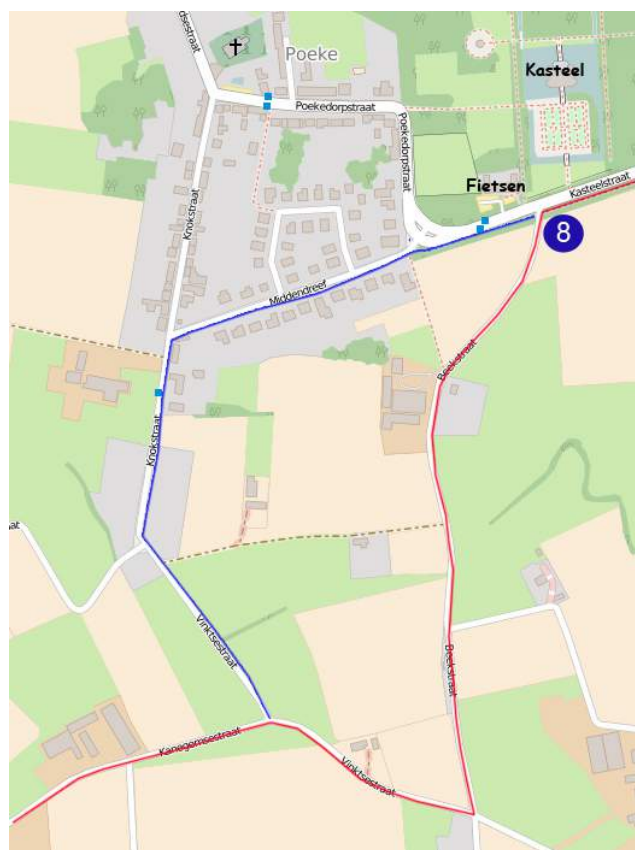
Van knooppunt 69 in de richting van 67 fiets je eerst langs een tea-room en restaurant (De Naelde) om vervolgens het bloemendorp Kanegem te bereiken. Bij de bijzondere kerk gaat het traject naar links en kom je langs het monument ter ere van Flandrien Briek Schotte. Meer info over Kanegem: **letter B**.

Als je Kanegem uit fietst, neem je bij knooppunt 67 op de hoofdweg een bocht van 90° naar links.

67 > 53 > 55 > 50 > 9 > 52 > 32

Aangekomen in Aarsele volgt onderweg naar knooppunt 55 een korte omleiding (nochtans zijn de wegenwerken voltooid – situatie mei 2018). De bordjes zijn daarom tijdelijk oranje gekleurd en staan op de juiste plaatsen. Bij het kerkhof moet je een smal paadje nemen, om het voetbalplein heen. Verderop eind Transvaalstraat is het naar rechts wat je op de Sterrestraat brengt. Kijk eens links bij het eerste kruispunt. Wat zie je? Een molen zonder wieken. De **Delmeremolen** (1857) heeft zo te zien al betere tijden gekend. Hij is overwoekerd maar is toch nog bewoond ... door duiven. Zo kom je aan de drukke steenweg Deinze – Tielt. Je moet deze rijbaan oversteken. Opletten want dit is een kilometerslange kaarsrechte weg en men durft hier nogal snel rijden.

Wanneer je de spoorweg over bent, krijgt je de volgende molen al in het zicht. Je bent nu op weg naar de **Poelberg**. Dit is de steilste klim van deze fietsroute. Wie er dorst van gekregen heeft kan terecht in het voormalige klooster waar nu een brasserie is gevestigd. De molen kan niet bezocht worden. Lees meer over de molen bij de **letter I**.

B Kanegem

Kanegem is het geboortedorp van Kardinaal Danneels en van de voormalige wielrenner Briek Schotte, waarvan een monument ter ere van de Flandrien langs de kerk staat. Het is een prachtig bloemendorp waarvan de inwoners elke lente en zomer hun uiterste best doen om Kanegem heel kleurrijk te maken. Het loont echt de moeite om hier even halt te houden en te genieten van de bebloemde gevels en tuintjes.

Tienduizend rozenstruiken

Het is reeds sinds 1956 dat Kanegem zich op de kaart heeft geplaatst als bloemendorp. Er zijn hier meer dan 75 bloemenvariëteiten te zien. In groep kan je zelfs een geurenwandeling maken (info: toerisme@tielt.be). Tienduizend rozenstruiken en geraniums kleuren het dorp. Dit alles is mogelijk dankzij de goede samenwerking en coördinatie tussen het stadsbestuur Tielt en de lokale inwoners (300 gezinnen). Het hoeft geen uitleg dat het dorp al vele prijzen gewonnen heeft.

Kathedraal van te lande

Nog opvallend is de grote kerk in neo-barok. Spijtig genoeg is ze niet open voor een bezoek. De kerk noemen ze hier ook wel eens de 'kathedraal van te lande'. Ze dateert van eind de 19de eeuw en was toen ook al een megalomaan project opgezet door de pastoor. Hij kon alleen het gemeentebestuur overtuigen door zijn eigen bezittingen als borg te stellen. En zoals bij alle bouwwerken kost het wel meer dan eerst ingeschat en was de pastoor al zijn bezittingen kwijt, maar hij had dan wel een pracht van een kerk.

Beroemde figuren

Kardinaal Danneels is geboren in het huis recht tegenover de kerk (Kanegemstraat 4) en werd in deze kerk tot priester gewijd in 1957. Een ander beroemd figuur is de wielrenner Briek Schotte. Hij werd 2x wereldkampioen (1948 en '50) en staat symbool voor de échte Flandrien. Kunstenaar Jef Claerhout heeft in 1996 een monument gemaakt 'De Flandrien' ter ere van die beroemde Kanegenaar. Dat kan je zien naast de kerk.

Met de kerk van Kanegem en Briek in de rug rijden we de straat in van waar je kwam (Kanegem-dorp straat) maar nu rij je rechtdoor. De naam van de straat gaat over in de Oosthoekstraat. Nadat we zo'n 1 km gereden hebben zien we aan de linkerkant de witte Mevrouwmolen. Opgelet, onze autoroute loopt er niet langs. Wil je de molen, die echter nu in restauratie is, toch van dichtbij zien, rij dan aan het kruispunt met de Oosthoekstraat links de Mevrouwmolenstraat in.

C Mevrouwmolen

Deze molen is sedert een paar jaar officieel (sinds eind 2008) in restauratie. Deze molen dateert origineel ook uit de 19de eeuw maar dat zou reeds een vervanging geweest zijn van een bestaande molen uit de 17de eeuw. Na de Tweede Wereldoorlog werd de molen echter niet meer gebruikt en raakte in verval.

D Artemeersmolen of Hardemeersmolen

Dit is wellicht de mooiste nog werkende molen van de streek. Hij werd gebouwd op een kleine heuvel, zoals trouwens de meeste in de streek. Artemeersmolen zou dateren van het begin van de 19de eeuw maar werd tijdens de Eerste Wereldoorlog zwaar beschadigd. Zoals het lot van de meeste molens kwamen ze in die periode in verval. In 1975 werd het echter volledig gerestaureerd door een particulier, Luc Goeminne.

In 2014 werd de molen gekocht door beroepsmolenaar Mike Ekelschot. Momenteel draait de molen opnieuw op professionele basis en dat is uniek! Die producten kan je er uiteraard kopen. De molen is open op dinsdag van 10 tot 16 uur en op zaterdag van 10 tot 17 uur. Alleen cash betalen is mogelijk. Meer informatie over de molen en de producten die er gemalen worden kan je lezen op www.flourpower.be

E Kasteel van Poeke

Hier kunnen we even de benen strekken in het kasteelpark.

Reeds in de 12de eeuw stond hier een burcht die eigendom was van de heren van Poeke, belangrijke edellieden. In 1452 werd de burcht ingenomen door de Gentenaars en een jaar later door de troepen van Filips de Goede vernietigd. In de 17de eeuw zou er op nieuw een kasteel opgetrokken worden. In de loop der eeuwen werd die grondig verbouwd vooral halfweg de 18de eeuw en eind de 19de eeuw. Wat je nu te zien krijgt, is ongeveer anderhalve eeuw oud. Sedert 1955 is het niet meer bewoond. Eerst heeft het nog als schoolkolonie gebruikt geweest tot de gemeente Aalter het kocht in 1977.

Het kasteel is niet toegankelijk voor de individuele bezoeker, groepen kunnen wel op reservatie een bezoek brengen. Het park en de Franse tuin zijn vrij toegankelijk. Meer info op www.poeke.net

I Poelbergsite - Panoramabeeld

De Poelberg in Tielt is niet veel meer dan een vijfenveertig meter hoge heuvel, een molen, een straat, een voormalig klooster van de 'Zusters van 't Geloof', een schooltje en een Lourdesgrot. De Poelbergmolen dankt zijn naam aan de locatie waar die zich bevindt. Zoals hij er nu bijstaat dateert van 1726. Hij verving een vroegere molen waar weinig over gekend is. In 1964 werd de Poelbergmolen stil gelegd. Hij geraakte in verval. De stad Tielt kocht in 1980 de molen op. In 1993 volgde een grondige restauratie. Datzelfde jaar werd het omliggende landschap een beschermd dorpszicht.

In het voormalige klooster is er nu een brasserie en een speelweide waar de kinderen zich volop in kunnen uitleven.

32 > 48 > 45 > 77 > 64 > 44 > 70

Je dwarst nog eens de spoorlijn waarna je snel in Tielt bent. Knooppunt 48 ligt net voor de **Markt van Tielt**. Daar komt ook onze **stadswandeling** voorbij. Op de markt is het wel even opletten, je moet de markt kruisen en rechts voor je, naast het stadhuis zie je al een bordje dat je naar 45 brengt. Enkel bij de grote baan N37 is het wat uitkijken. Na de oversteek, fiets je meteen naar links (rijrichting Pittem en Roeselare). Ga het fietspad op en zowat 20 meter sla je rechtsaf tussen 2 paaltjes. Hierna zit je opnieuw tussen de weilanden en akkers. Onderweg naar 70 passeer je aan je linkerhand de tweede wiekenloze molen op deze route, de **Brander's molen**. In de achtergrond staat de **Knokmolen** die we evenwel niet zullen voorbijrijden. Meer info over de molen bij de **letter G**. Maar net voor het binnenrijden van het centrum van Ruiselede kan je wél naderbij kennismaken met de **Hostensmolen**. Lees meer bij de **letter F**.

70 > 30 > 49 > 10 > 16 > 18

In Ruiselede is het even opletten geblazen ter hoogte van kerk en gemeentehuis. Fiets langs de kerk (hou ze aan je rechterzijde) naar het standbeeld met de Christusfiguur. Neem het doorsteekje met kasseitjes. Je komt in de A.Rodenbachstraat. Verderop na de oversteek van de N37 vervolgt de route áchter de betonblokken. Vanaf dat punt is het onbekommerd trappen tussen de velden. Bij knooppunt 49 zal je je wel herkennen. Tijdelijk doe je hetzelfde traject, maar bij knooppunt 10 aan de Artemeersmolen mag je niet vergeten dit keer de andere kant uit te fietsen.

F **Hostensmolen**

Deze prachtig gerestaureerde molen ligt pal in het centrum. De molen is eigendom van de gemeente en heeft er een zaaltje met sanitair blok aan gebouwd. Deze stenen molen uit 1865 heeft zoals bij vele andere molens een houten molen vervangen die honderd jaar eerder werd gebouwd. De eerste molenaar van deze stenen molen was een zekere Hoste, vandaar ook de naam. Soms is de molen in werking, wel steeds de eerste zondag van de maand tussen 10.00 en 12.00 u.

Ruiselede bezit nog een actieve molen, met name de Knokmolen.

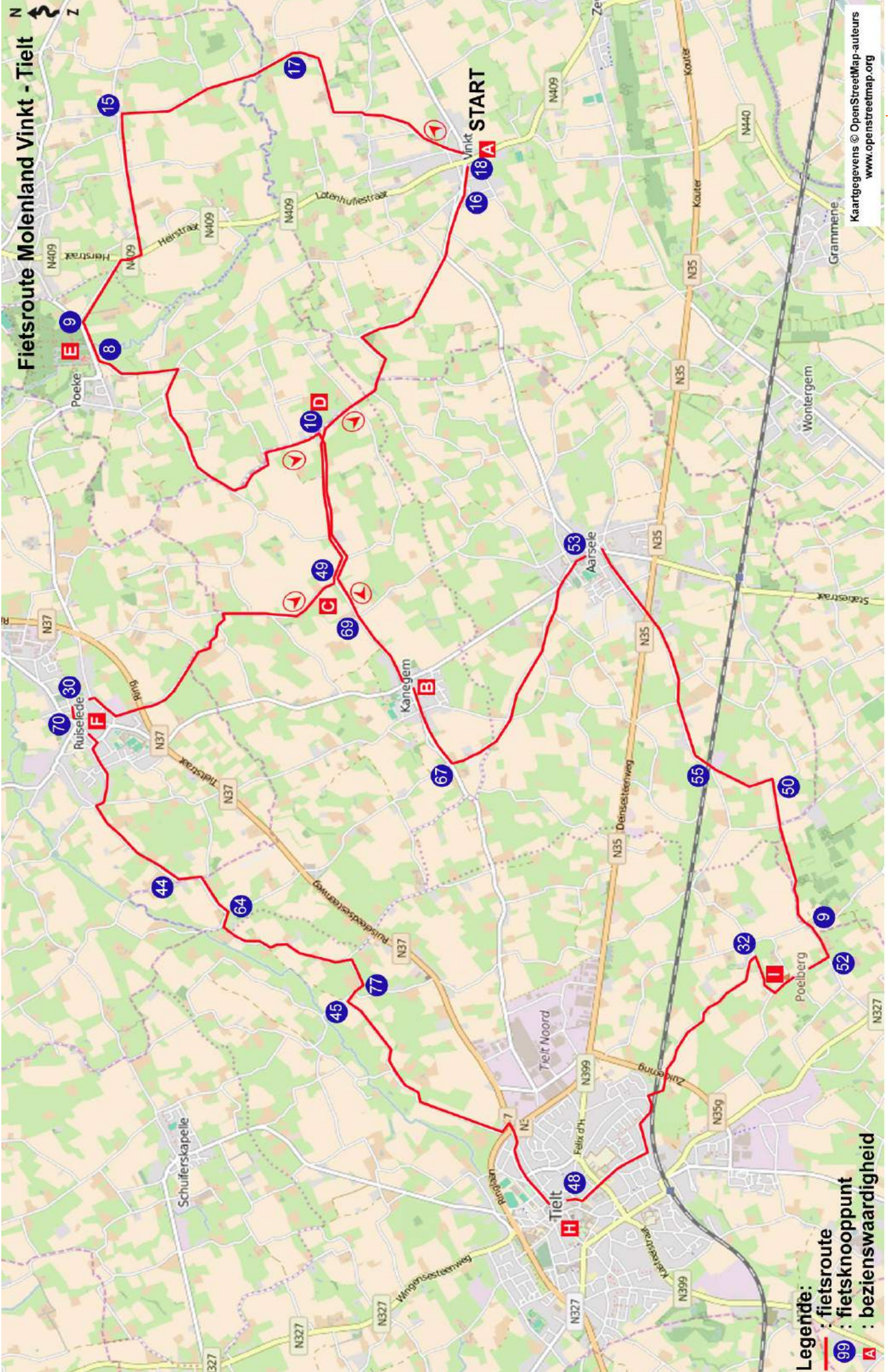
G **Knokmolen**

Niets voor niets kreeg Ruiselede de naam van Molendorp want op een paar honderd meter van de Hostensmolen ligt er opnieuw een prachtige molen, de Knokmolen (ligt in de Knokstraat). Deze molen werd gebouwd in 1840 en is eigenlijk nooit buiten gebruik geweest. De laatste molenaar stierf in 1988

en hij had de molen nog laten restaureren in 1968. De huidige eigenaar en grootste molenkenner van ons land, Wieme Roland, laat de molen soms draaien op zaterdagmiddag.

Fietsroute Molenland Vinkt - Tielt

Legende:

- : fietsroute
- : fietsknooppunt
- : bezienswaardigheid

Houthulst, eerbetoon aan natuur en soldaten

Wie een erg mooie en rustgevende fietsroute wil rijden met een groen begin en einde, met als rode draad uitgestrekte velden en een eerbetoon aan de vele slachtoffers die de wreedheid van de Grote Oorlog naliët, die zit goed met deze fietsroute. Je verkent de regio tussen Houthulst en Langemark-Poelkapelle. Je fietst door open landschappen, langs militaire begraafplaatsen die tot bezinning leiden. Je komt ook even op bezoek bij Madonna en op het eind kan je een toren bestijgen om er te genieten van een fantastisch panorama van de streek waar je enkele uren hebt gefietst. We willen je erop attent maken. Je vertoeft veel tussen de dorpen en gemeenten. Neem dus best wat proviand en drinken mee. Maar het is telkens niet ver afwijken om tot in de dorpscentra te komen en je daar te bevoorraden. Maar alle aandacht gaat naar de 'open' natuur en het eerbetoon aan de gevallen soldaten uit de Eerste Wereldoorlog.

- Afstand: 45,5 km
- Vertrek en einde: Vrijbos, 8650 Houthulst
- Parkeren:
Adres: Eugène de Grootelaan, 8650 Houthulst, kleine parking in het Vrijbos (wegwijzers volgen)
GPS-coördinaten: N 50°58'27,91" E 002°57'17,24"
- Aard van de fietswegen: behalve enkele betonstroken goed berijdbaar. Het lijkt zo niet, maar je zal toch af en toe voelen dat het geniepig licht omhoog loopt. Onverharde stukjes bij begin en einde in het bos, onverhard fijne kiezel t.h.v. Langemark.
- Bewegwijzering via de fietsknooppunten

Volgorde van fietsknooppunten

Start > 60 > 50 > 83 > 95 > 99 > 29 > 36 > 84 > 57 > 58 > 77 > 67 > 96 > 23 > 22 > 42 > 20 > 54 > 53 > 17 > 10 > 13 > 60 >

Fietsroute uitbreiden of wijzigen?

Met deze fietsroute kom je geregeld langs een fietsknooppunt. Je kan deze route dan ook naar hartenlust aanpassen met de fietskaart van het Fietsnetwerk **Westhoek**. Ze is te koop bij de plaatselijke diensten voor toerisme en bij Toerisme Oost-Vlaanderen. Ze kan ook online besteld worden op www.westtoer.be
Voor verbeteringen en suggesties op de fietsknooppuntroutes en de bewegwijzering, ga naar de 'Routedokter', te vinden op pagina 'contact' op www.westtoer.be

Wegenwerken, omleidingen ...

We raden steeds aan om onze beschrijving én de kaart uit te printen. Soms zijn er wegenwerken of omleidingen waarvan wij niet op de hoogte zijn. Met de kaart kan je dan opnieuw naar het juiste traject navigeren.

Routebeschrijving

Het eerste bordje van het fietsnetwerk bevindt zich naast de parking. Het is een 'zacht' begin want je rijdt op een bosweg. Bij het buitenrijden van het bos slaan we **linksaf**. De bosweg ruilen we voor een oerdegelijke Vlaamse betonbaan. Wie dat nu al wil, kan de tweede grootste Belgische militaire begraafplaats gaan opzoeken. Hiervoor sla je rechtsaf. Op het einde van de fietsroute is er nog een mogelijkheid om erbij te komen. Maar de route verloopt dus eerst links.

Aan knooppunt 50 beland je onderweg naar 83 op een oude spoorlijn, de **Vrijbosroute**. Dit is een fietsas tussen Staden en Torhout. Onderweg kom je door gehuchten met leuke namen, Stadenreke en Vijfwegen. Aangekomen bij het knooppunt 83 moet je de fietsas verlaten. Het blijft heel erg mooi fietsen tussen de akkers en weilanden. Soms zal je iets steviger op de trappers moeten duwen. Vanaf knooppunt 29 gaan we **Tyne Cot** opzoeken.

Daarna kan je een eresaluut brengen aan de Brooding Soldier, de **Canadien** op Sint-Juliaan. Je komt er niet echt langs maar ziet hem zeker in de achtergrond staan bij een infobaken. Deze luisterzuil maakt deel uit van een themafietsroute 'Gifgasroute'. In totaal staan acht van deze infobakens opgesteld waar in het Nederlands, Frans, Engels en Duits kan geluisterd worden naar getuigenissen van slachtoffers, soldaten, burgers, ... en duidingen in verband met de gifgasaanval op 22 april 1915.

Een onverhard fietspad (fijne kiezel) voert ons langs een gekend zuivelbedrijf. Op dit fietspad kan je bij een gedenkplaat even stilstaan bij wat een moed de Brit Thomas Witham moet gehad hebben bij een erg gedurfd manoeuvre op 31 juli 1917. Op het eind van de onverharde fietsstrook moeten we op een kruispunt naar links afslaan. We komen dus niet in het centrum van Langemark, maar wie toe is aan een rustpauze met drank en spijs, kan op dit punt de kasseiweg op naar rechts tot bij de kerk. Daar bevinden zich enkele horecazaken.

Onderweg naar knooppunt 42 kom je langs de **Duitse militaire begraafplaats** in Langemark. Je bent amper enkele meters verder of je komt bij een andere gedenkzuil die niet alleen opvalt door de witte natuursteen maar ook omdat er achter het monument een bunker staat. Hier vocht de 34ste Britse divisie tijdens de Derde Slag bij Ieper. De bunker was in Duitse handen. Het duurde maandenlang en vergde diverse aanvallen om de bunker op de Duitsers te veroveren. Vanaf september 1918 werd er een medische post ingericht.

Wanneer je Jonkershove bent uitgefietst, is het **even opletten!** Bij het eerste kruispunt ben je bij knooppunt 17, al zou de markering hier wat duidelijker kunnen zijn. Een bordje voor de richting naar knooppunt 10 ontbreekt, maar sla gerust rechtsaf. Een eindje verder krijgt je bevestiging dat je op weg bent naar 10. Opgelet bij het dwarsen van de N301. Daarna volgt een korte klim in de Torhoutstraat. Op het eerstvolgende kruispunt mag je **kiezen**.

Of je wil direct terug naar Houthulst, sla dan rechtsaf naar knooppunt 13 toe. De weg gaat in langzaam dalende lijn. Een beloning voor al het geniepigste stijgen in de voorbije kilometers. Vanaf 13 is het dan nog wat draaien en keren om in Houthulst te belanden waar je nog kort de richting naar knooppunt 60 dient te volgen om tot bij de parking te komen. Wie wil kan nog een bezoekje brengen aan het infokantoor Toerisme voorbij de kerk.

Met de Vredesmolen erbij

Zij die nog een bezienswaardigheid erbij willen, sturen **volgens de stippellijn** op de kaart naar links. 500 meter verder kom je bij de **Vredesmolen** die op het grondgebied van Klerken ligt. Wie wil zien waar er gefietst is de voorbije uren, moet zeker via een wenteltrap naar het platform van de molen. Daarna terugkeren naar het kruispunt en de richting naar 13 volgen.

Houthulst

Vrijbos

groene natuur. Ooit was dit bos véél groter, in de middeleeuwen tot zelfs 4000 ha. Het lag tussen Roeselare, Diksmuide, Ieper en Wijnendale. Door de verwoesting tijdens de Eerste Wereldoorlog, het bos was al ingekrompen tot goed 1000 ha, bleef zo goed als niets meer over. Er volgde een heraanplanting voornamelijk met loofhout.

Naast het bos ligt het militair domein van Houthulst. Dit kwam er na de Eerste Wereldoorlog en diende als munitiedepot en ontmijningscentrum. Vandaag huist hier DOVO (Dienst voor Opruiming en Vernietiging van Ontploffingstuigen). Mogelijks hoor je licht geplof tijdens je eerste kilometers. Voel je niet meteen onveilig. Dit zijn projectielen die tot ontploffing worden gebracht op het militair domein. Jaarlijks haalt DOVO nog steeds omtrent 250 ton niet ontplofte munitie op in België uit beide wereldoorlogen. In de Westhoek wordt ongeveer elk jaar nog 10 ton munitie bovengedaald bij het ploegen van de akkers.

Door het bos loopt het fietsknooppuntenwerk Westhoek en de Bakelandt fietsroute. Er is ook een kleine speelzone naast de parking. In een uithoek van het bos ligt een Belgische militaire begraafplaats.

Lourdesgrot

De grot is in 1860 opgericht vanuit een privé-initiatief. Nog steeds komen heel wat bedevaarders afgezakt naar deze Lourdesgrot, zeker in de maand mei. Je vindt de Lourdesgrot in een bosje schuin over de parking van het Vrijbos (Eugene de Grootelaan). Er staat een wegwijzer.

Militaire begraafplaats

De tweede grootste Belgische militaire begraafplaats. 1804 soldaten liggen er begraven waaronder 1723 Belgen en 81 Italianen. Bijna alle slachtoffers vielen tijdens het Eindoffensief eind september 1918. Vanop de begane grond is het moeilijk te zien, maar de begraafplaats is in een stervorm aangelegd. (Poelkappellestraat)

Op de markt (enkele honderden meters van de parking) bevindt zich het **Infokantoor van Toerisme**. Hun website www.houthulst.be

B Vrijbosroute

Een fietsweg tussen Kortemark (Handzamevaart) bij Torhout en Boezinge (Ieperleekanaal) bij Ieper. Samen met de Groene 62, de fietsas die Torhout met Oostende verbindt, is dit de vroegere spoorlijn tussen Oostende en Armentiers. De spoorlijn Torhout-Ieper was belangrijk ondermeer voor de seizoenarbeiders die in loondienst gingen werken op de velden en in fabrieken in het noorden van Frankrijk.

C Tyne Cot Cemetery

Tyne Cot Cemetery in Passendale is de grootste Britse begraafplaats op het vasteland. Het werd opgericht in 1927. Bijna 12.000 soldaten krijgen hier hun laatste rustplaats. Ze werden vanuit de omliggende velden naar hier gebracht tussen 1919 en 1921. Minder dan 4000 zijn bij naam bekend. Alle grafstenen in witte Portlandsteen zijn uniform. Er is eveneens een herdenkingshoek gemaakt voor de vermiste soldaten waar niets van werd teruggevonden. Hun namen, niet minder dan 35.000, staan op de witte muren gegrift achterin de begraafplaats. Deze zijn niet allemaal hier vermist geraakt maar wel na de Slag om Passendale in 1917 tot het einde van de oorlog. Nog eens 55.000 namen van vermiste Britse soldaten die sneuvelden tussen 1914 en 1917 vind je op de muren van de Menenpoort in Ieper.

De naam verwijst naar de Tyne, een riviertje in Noord-Engeland. 'Cot' is afgekort van 'cottage' (schuurtje). Er stond nabij Passendale een schuurtje ergens tussen enkele Duitse bunkers. Langs de Tyne stonden destijds 'cottages', typische huisjes, wat ook een verwijzing is voor de benaming.

Sinds 2007 is er een Bezoekerscentrum dat werd geopend door de Britse koningin Queen Elisabeth II. Een luidspreker zal je om de minuut een naam afroepen van een militair die begraven is op Tyne Cot Cemetery. Die omroepster zegt er ook nog rang en leeftijd bij. Centraal zie je herinneringen aan die soldaten. Hun brieven die ze schreven of ontvingen, de officiële brieven aan de nabestaanden met het slechte nieuws ... Plotseling lijkt het allemaal niet meer zo ver weg. In de hoek van het Bezoekerscentrum krijg je een overzicht van de gevechten die hier in Passendale plaatsvonden. Een groot raam geeft je een uitzicht over het slagveld en de frontlijn. Het Bezoekerscentrum is dagelijks open van 1 februari tot 30 november van 10.00-18.00u.

D Canadien

Bij het Canadees monument Sint-Juliaan, hebben de Canadezen op deze plaats hevig gevochten. Ze verloren in de Westhoek ongeveer een 2000 manschappen, waaronder velen het slachtoffer werden van gasaanvallen. Sommigen zijn begraven op een van de vele begraafplaatsen, anderen zijn vermist of gerepatriëerd. Dit monument van 10 meter hoog moet de bijdrage van de Canadezen in herinnering brengen. Hier is een soldaat afgebeeld, de Brooding Soldier, die een traditionele groet brengt aan een overleden strijdmakker. Met de handen op het geweer en

nederig buigend ('arms reserved') in de richting van waar de gifgaswolken kwamen aangedreven. De Canadese ontwerper van dit monument streed ook mee met deze troepen. Het werd ingehuldigd in 1923.

E Duitse begraafplaats Langemark 'Deutscher Soldatenfriedhof'

Zoals nog andere Duitse militaire begraafplaatsen oogt ook deze van Langemark heel somber. Hier geen witte kleuren maar monotoon grijs en zwart. Je fietst voorbij de toegangspoort, die wat op een bunker lijkt. In dit poortgebouw kan je in de zijruimtes de namen lezen, in eikenhout ingesneden, van 6313 Duitse gesneuvelden. Verderop naast een groot opvallend gedenkbeeld staat een zwarte tunnel. In dit gebouw kan je via beeldschermen kijken en luisteren naar het verhaal van wat de gasaanval aanrichtte. Via kijkgaten zie je de begraafplaats. Een bezoek dat tot bezinning leidt. Er staat ook een luisterzuil van de fietsroute met als thema de gifgasaanval.

Hier liggen ruim 44000 Duitse soldaten begraven, waarvan meer dan de helft in één massagraf dat met bronzen blokken is afgebakend. Op die blokken staan namen van 17342 ongeïdentificeerde slachtoffers. Ook ca. 3000 Duitse studenten die als vrijwilliger meevochten, vonden hier zijn laatste rustplaats. Daarom wordt deze begraafplaats ook wel het Studentenfriedhof genoemd.

Bij de ingang kan je lezen hoe je met behulp van een gedownloade app een rondwandeling kan maken op de begraafplaats.

Langemark

Van Langemark, vóór de oorlog een vredig dorp, bleef nagenoeg niks over na de Eerste Wereldoorlog. Langemark maakte deel uit van de Ypres Salient. Het is in deze streek dat voor het eerst chloorgas als oorlogswapen werd ingezet. Op 22 april 1915 werden 6000 gasflessen gevuld met chloorgas over een lengte van 6 kilometer gedropt. De aanval maakte vele slachtoffers onder de bevolking en de soldaten maar ook alle dieren kwamen om. Probeer het je voor te stellen welk een gruwelijk beeld dat moet geweest zijn. Het was de bedoeling om het gifgas ten zuiden van Ieper vernieling te laten brengen maar de wind besliste er toen anders over. Wie overleefde hield blijvende letsels aan de aanval over: blindheid, verbrande longen, ...

22 april 1915 wordt als startdatum gezien van de chemische oorlogsvoering wereldwijd. De ganse bevolking was op de vlucht geslagen. Zij die terugkeerden, amper 10 % van de 5500 inwoners, vonden een verwoest dorp terug. Geen huis meer stond overeind. Alleen maar een verminkt landschap met resten van oorlogstuig, prikkeldraad, granaten, loopgraven, dug-outs, ...

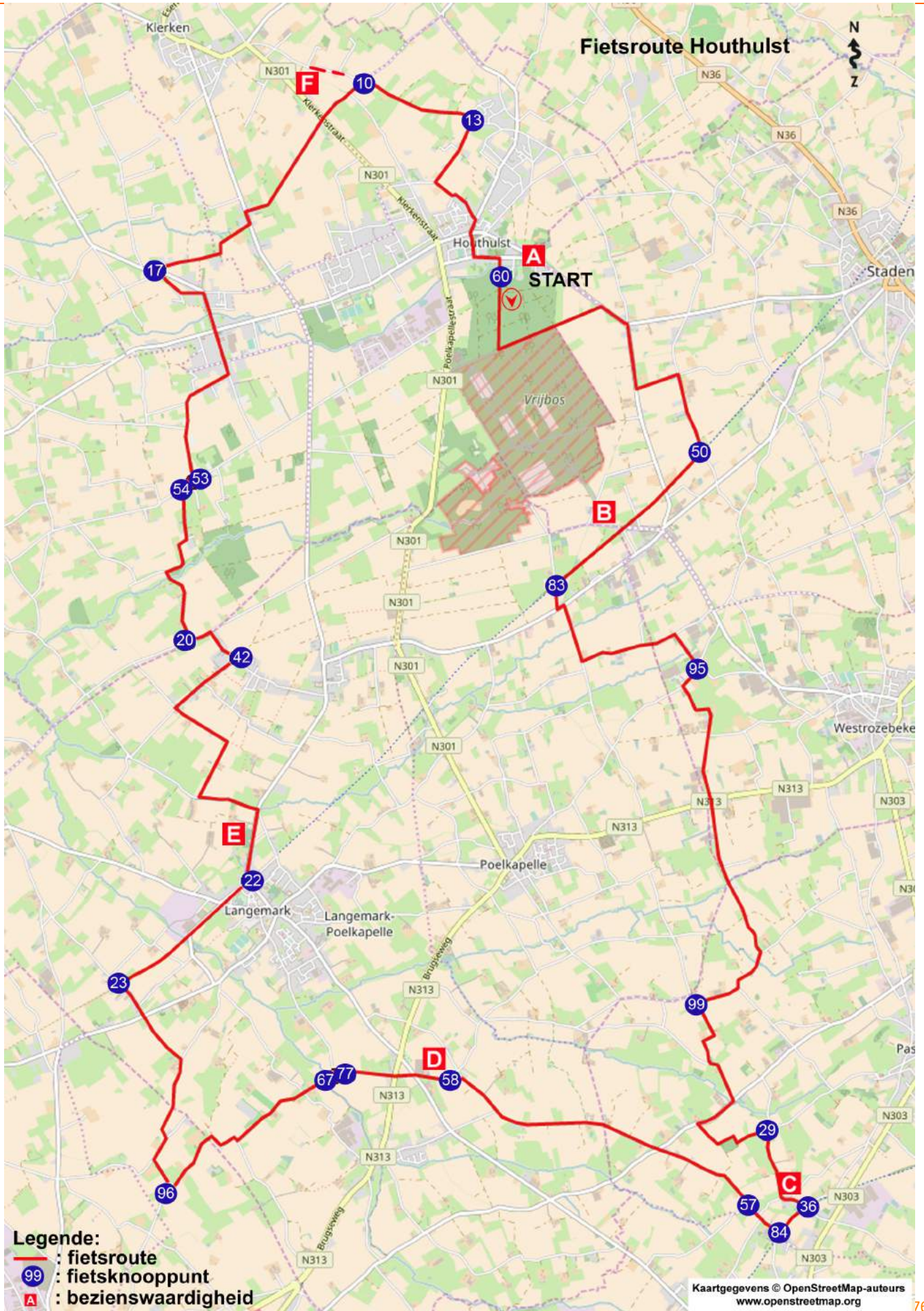
In 1977 werden Langemark en het naburige Poelkapelle administratief gefusioneerd tot Langemark-Poelkapelle.

Vanaf hier zal je meerdere gedenkmonumenten aantreffen. In Langemark alleen al bevinden zich 7 Britse begraafplaatsen. Wie er meer over wil lezen kan naar de website www.langemark-poelkapelle.be Doorklikken naar Langemark-Poelkapelle 14-18, vervolgens WO I sites, Relicten en Monumenten.

F Vredesmolen Klerken

Ooit stond er een houten windmolen. Wat je vandaag ziet is wat overblijft van de stenen molen uit eind 19de eeuw. Bij het begin van de Eerste Wereldoorlog namen de Duitsers de molen in en gebruikten die als uitkijkpost. Dit is het hoogste punt van Klerken (43 m). Het zou duren tot 29 september 1918 vooraleer de Belgische Linierementen de molen wisten te heroveren. Daarmee kwam een einde aan de Duitse bezetting van Klerken. De zwaar toegetakelde molen brokkelde nadien verder af. Een restauratie zorgde tegelijk voor een uniek oorlogsmonument. Via een stalen wenteltrap kom je op een platform waar je kan genieten van een fantastisch panorama. Zo kreeg de molen dezelfde functie die hij had tijdens de Eerste Wereldoorlog, nu gelukkig in vredestijd.

Fietsen in de regio Wervik – flirten met grenzen

We maken kennis met het hinterland van Wervik. We starten aan het Nationaal Tabaksmuseum en de Briekenmolen. Aanpalend is een gezellige taverne. Deze route is erg gevarieerd. Oorlogskerkhoven, polders, plugstreets, een gemeentekerk zo groot als 'n kathedraal, het kleinste stadje van België, de Leie, Frankrijk ... Je leest het, deze route is wel erg gevarieerd.

Dikwijls zal je de namen ook in het Frans zien aangeduid staan, het stukje 'West-Vlaamse Henegouwen' weet je wel. Comines is dus Komen, Messines is Mesen, enz

Wie dat wenst kan een uitbreiding eraan toevoegen naar Ploegsteert, niet alleen gekend omdat de oorlog er een diepe wonde sloeg maar ook door zijn te vroeg gestorven wielersoon Frank Vandenbroucke, bijgenaamd VDB. Een impressionante ontdekking is de akker waar op kerst 1914 de Britten en Duitsers een voetbalmatch speelden. Langs de Leie en de landgrens fietsen we terug richting Wervik.

- Afstand: 45 km
- Vertrekplaats: Parking Nationaal Tabaksmuseum, Koestraat 63, 8940 Wervik
Gps-coördinaten: N 050°46'32" E 003°01'57
- Aard: fietsroute via knooppunten
- Wegdek: verhard, een enkel stuk onverhard

Volgorde fietsknooppunten

Start > richting 5 > 30 (la Wallonie Picarde) > 10 > 21 > 14 > 45 > 51 > 52 > 30 (Westtoer) > 92 > 60 > 1 > 33 > 23 > 2 > 15 > 4 > 27 > 28 > 7 > 9 > 12

Routebeschrijving

Fiets vanaf de parking naar links, de Briekenmolen en het Tabaksmuseum laat je rechts liggen. Er staat een bordje dat de richting naar knooppunt 5 aangeeft. Van 5 gaat het langs een rotslecht fietspad naar knooppunt 30. Dit is een 'afwijkend van uitzicht'- bordje van het aansluitend fietsnetwerk 'La Wallonie Picarde'. Niets te vroeg komt de verlossing van het fietspad. Vanaf knooppunt 30 fiets je puur onthaastend op rustige wegen tussen de akkers. Vlak? Meestal wel maar soms is er toch een glooiend wegeltje tussen gegoid.

In Zandvoorde kan je halt houden bij het Zandvoorde British Cemetery. Blijf stevig doorfietsen tussen de polders om Mesen te bereiken. Op het pleintje staan enkele opvallende oorlogsmonumenten. Bij het Toeristisch Infopunt kan je lezen dat Mesen er prat op gaat het kleinste stadje van België te zijn (en dus niet Durbuy).

Vanaf knooppunt 30 (nu het knooppunt 30 van Westtoer) volg je naar knooppunt 92.

We fietsen op op - en neergaande wegen waar ooit wijlen Frank Vandenbroucke (wielrenner uit Ploegsteert die een grillige en veel te vroeg opgehouden carrière kende) nog moet getraind hebben.

Als je na een passage door het Bois de la Hutte op een grotere weg uitkomt, zie je aan je rechterhand een imposant oorlogsmonument, Daarachter ligt het Ploegsteert 14-18 Experience Museum. Rij je nog verder dan kom je in Ploegsteert uit waar VDB (Frank Vandenbroucke) begraven ligt.

Maar het traject gaat wel de andere kant op. Via 'plugstreets' fietsen we naar een unieke oorlogssite. 'Plugstreets' zijn half verharde wegen die nog maar sinds 2016 werden aangelegd. Tijdens de editie 2017 van de wielerklassieker Gent-Wevelgem reden de renners er over. In Waasten, let op de kerk, zoeken we de oever van de Leie op die langs het jaagpad onze metgezel blijft tot het einde.

Vergeet niet onderweg naar rechts te kijken. Je krijgt immers een blik op enkele fraaie gebouwen van het Franse Comines. Wedden dat een idee rijpt om ooit nog eens terug te keren en de brug over te steken om Comines te gaan verkennen?

Bezienswaardigheden

WERVIK

A Tabaksmuseum en Briekenmolen

Als er nog tabak gekweekt is in België dan is dit hoofdzakelijk in Wervik. Het Nationaal Tabaksmuseum is hier dan ook op zijn plaats. Het is gelegen in een nieuwbouw gekoppeld aan de oude gebouwen van de Briekenmolen (begin 19de eeuw). Een bezoek aan het museum bestaat dan ook uit twee delen: tabak en de windmolen. Op een interactieve en aangename manier kom je hier alles te weten over tabak, van plantje tot sigaret, sigaar of roltabak. Uiteraard ontbreken hierbij ook niet de oude toestellen, tabakwinkel, snuifdozen, pijpen en andere attributen. Heel leuk om te bezoeken. Alle info op www.nationaaltabaksmuseum.be Naast het museum is een oergezellige café brasserie 'In den grooten Moriaen'.

B Oud kerkhof

C MESEN

Op een plaat aan het stadhuis wordt de lezer er attent op gemaakt dat Mesen het kleinste stadje is in België. Op het einde van de Eerste Wereldoorlog was Mesen bijna volledig met de grond gelijk gemaakt. Vóór het Toeristisch Infopunt staat een opvallend monument die verwijst naar de voetbalmatch tussen de Britten en de Duitsers op kerstnacht 1914. Nochtans vond die wat verder plaats t.h.v. Ploegsteert.

Tussen Mesen en het Ploegsteert Memorial kom je voorbij enkele kleinere oorlogskerkhoven en kraters. Hier kan je niet anders dan het oorlogsverleden 'voelen'. Momenten om even de 'rush' van het jachtige leven opzij te zetten.

Je passeert het New Zealand Messines Ridge Memorial, R.E. Farm Cemetery, Saint Quentin Cabaret Military Cemetery.

PLOEGSTEERT

D Ploegsteert Memorial en museum

Ploegsteert Memorial (ook Berks Cemetery Extension genoemd) werd opgericht ter nagedachtenis van meer dan elfduizend soldaten uit het Britse Gemenebest die sneuvelden in de wijde omgeving, maar geen gekend graf hebben. Onder hen een aantal die nooit meer teruggevonden werden na gevechten om Ploegsteertbos. Ter ere van deze gesneuvelden blazen ze hier de Last Post elke eerste vrijdag van de maand om 19 uur. Ook op 11 november om 19u. Alhoewel deze ceremonie vrij kort is zijn er dikwijls delegaties van binnen- en buitenland aanwezig.

Aan de overzijde van de straat ligt Hyde Park Corner Cemetery, waar behalve Britten ook een viertal Duitsers rusten.

D Plugstreet 14-18 Experience werd geopend eind 2013 en vertelt het verhaal van de Eerste Wereldoorlog in de meest zuidelijke zone van de Ieperse frontlijn. Bij de start van je bezoek krijg je een zeer goede film te zien over het ontstaan en verloop van de Eerste Wereldoorlog over de ganse wereld. Daarna volgt een geanimeerde montage over de beroemde Slag bij Mesen. Nog meer details van vier jaar oorlog in deze regio krijg je op de touchscreenwand. Ten slotte kan je nog dieper ingaan op deze donkere bladzijde van de geschiedenis via een thematische benadering met voorwerpen en touchscreens.

Een bezoek duurt ongeveer één uur en kost 5€ per persoon (2016). Het is zijn geld waard. Alles is in het Nederlands. Tip: de eerste vrijdag van de maand is het Last Post en is het museum open tot 19 uur.

Website: www.plugstreet1418.be

E Mud Corner Cemetery (je komt er langs tussen memorial en het gedenkteken van de voetballers)

In Mud Corner Cemetery zijn vooral Australiërs en Nieuw-Zeelanders begraven. De meesten onder hen sneuvelden in 1917, in de nasleep van de gevechten in en om het nabije stadje Mesen. Ook de loopgraven in Ploegsteert werden toen versterkt.

F Voetbal tijdens WO I

Tijdens de eerste oorlogsmaanden van 1914 bevonden de Britse en Duitse linies zich aan weerszijden van de plek waar nu het houten kruis staat van "The Khaki Chums Christmas Truce". Soldaten aan weerszijden van het front dachten dat Kerstdag echt niet het geschikte moment was om mensen te doden en legden de wapens neer. Na enige aarzeling waagden de eerste dapperen zich uit de loopgraven. Naar verluidt werd er toen ook gevoetbald, vandaar dat er bij wijze van eerbetoon voetballen neergelegd worden bij het Memorial Christmas Truce 1914.

Interessant om te vermelden is dat deze plek niet gekend was als officiële oorlogssite totdat amateurarcheologen hier rond de voorbije eeuwwisseling een lichaam opgroeven. Het eenvoudige kruis dat er geplaatst werd trok steeds meer de aandacht van voorbijgangers en zo groeide ook de traditie van de voetbal als eerbetoon.

G WAASTEN

Geef toe, zo'n een grote kerk, zou je niet verwachten in deze gemeente. Het kerkgebouw is nog indrukwekkender als je het straks van opzij ziet. De Sint-Petrus-en-Pauluskerk is in 1925 heropgebouwd. Het Musée de la Brasserie is aanlokkelijk, helaas enkel groepen kunnen het bezoeken. Maar geen nood, naast het tabaksmuseum in Wervik, kan je dorst en honger in ruime mate lessen.

WERVIK

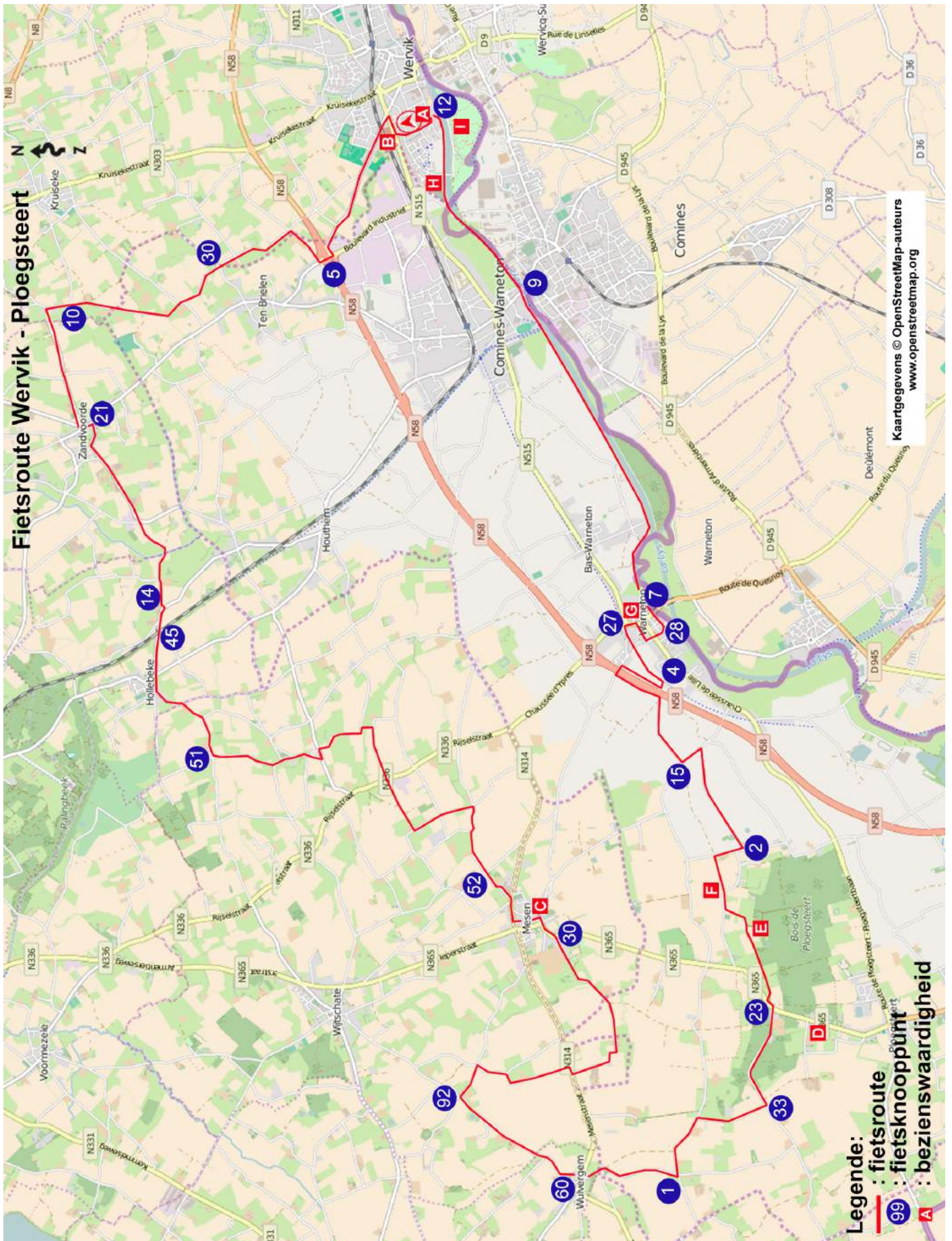
H Kerkhofpark

Het kerkhof is aangelegd als een park met waterpartijen, een centrale kapel en vele kleinere begraafplaatsen. Het loont echt de moeite om er eens door te wandelen. Vanuit de lucht zou je merken dat het de vorm heeft van een grote waaier met centraal een kanaaltje. Het ontwerp heeft in 1999 een prijs gewonnen, International Funeral Award.

I De Balokken

De Balokken zijn ontstaan door rechttrekking van de Leie. De oude Leie ligt aan de overkant en daarachter ligt Frankrijk. De Leie vormt hier dus de grens tussen België en Frankrijk. De Balokken is een recreatiedomein - wandelpark geworden van ongeveer 35 hectaren groot. Je kan er over een houten vlonderpad stappen. De jachthaven met bijhorende horeca heeft hier ook een plaatsje gekregen.

Fietsroute in het Land van Stijn Streuvels

Stijn Streuvels woonde in Ingooigem, gelegen tussen Kortrijk en Waregem. Je treft er een zacht glooiend landschap aan dat hij dikwijls heeft beschreven. Door dit landschap loopt deze fietsroute. Je krijgt veel natuur, open panorama's, soms een helling maar die zijn nooit echt lang. Starten doen we aan de Bloso gebouwen, vlakbij de Gaverbeekhippodroom van Waregem. Je vindt naast de hippodroom een groot gebouw (Hippologgia) waarin Hippo.War gehuisvest is. Hippo.War is een beklijvend bezoekerscentrum over de rol van het paard én de Amerikaanse soldaten tijdens de Eerste Wereldoorlog. Meteen na de start zoeken we de Amerikaanse begraafplaats Flanders Field op. Bij de ingang is ook een bezoekerscentrum. Klein maar uiterst interessant. Daarna zoeken we panorama's en bijzondere plekjes op in Anzegem en enkele kleine gehuchten. Je belandt daarna tot bij de Schelde. Via rustige wegen gaat het naar Ingooigem, naar het 'Land van Stijn Streuvels'. Je fietst langs bekende plekken uit boeken van de schrijver. Via de akkers van de Vlasschaard, zijn grafzerk en zijn woning het Lijsternest (te bezoeken tussen april en oktober) gaat het zoetjesaan terug naar Waregem. Daar doorkruisen we nog even het kleine gezellige centrum. Wie dat wil, kan dan nog een museaal verlengstuk breien aan deze route en bezoekt Hippo.War.

- Afstand: 48 km
- Vertrek & einde: Veldloopstraat, 8790 Waregem, Bloso-gebouwen
Gps-coördinaten: N 050°53'3" E 003°26'51"
Vanaf afrit Waregem, naar de Franklin Rooseveltlaan (N357) blijven volgen tot bij rond punt. Steek rechtdoor over in de Felix Verhaeghestraat, volg pijlen Bloso. Sla de oprijlijn in, Veldloopstraat, tot bij parking Bloso.
- Net vóór je de inrijlaan naar de parking bereikt, ligt de toegang naar **Hippo.War**. Grote gratis parking. Hippo.War bevindt zich op de tweede verdieping (lift aanwezig).
- Aard: fietsroute met zachte hellingen, enkele stroken onverhard

Volgorde fietsknooppunten

Start > richting 21 > 4 > 34 > 35 > 6 > 13 > 53 > 8 > 28 > 97 > 17 > 57 > 59 > 9 > 99 > 11 > 10 > 81 > 89 > 98 > 25 > 20 > 27 > 36 > 92 > 47 > 21 > richting parking

Lichte hellingen = e-bike?

Je hoeft geen geofefende fietser te zijn om deze hellingen aan te kunnen. Ze zijn slechts licht stijgend en nooit lang. Bovendien volgt na een helling steeds een afdaling en een panoramisch zicht! Halfweg de route fiets je een groot stuk door de Scheldemeersen waar het vlak is. Pas als je naar het eindpunt fietst heb je nog een lichte klimpartij voor de boeg.

Fietsroute uitbreiden of wijzigen?

Met deze fietsroute kom je geregeld langs een fietsknooppunt. Je kan deze route dan ook naar hartenlust aanpassen met de fietskaart van het Fietsnetwerk Leiestreek. Ze is te koop bij de plaatselijke diensten voor toerisme in West- en Oost-Vlaanderen. Ze kan ook online besteld worden op www.toerismeleiestreek.be.

Voor verbeteringen en suggesties op de fietsknooppuntroutes en de bewegwijzering, ga naar de 'Routedokter': www.westtoer.be

Routebeschrijving

Start > richting 21 > 4

Fiets vanaf de parking naar de Bloso-gebouwen rechts. Dus andere richting langs waar je naar de parking opkwam. Sla voorbij de Bloso-gebouwen naar rechts en dan kom je al vlug bij het knooppunt 21 aan. Volg nu naar knooppunt 4. Na de oversteek over de E17 brug, komen we al snel tot bij Flanders Field Cemetery.

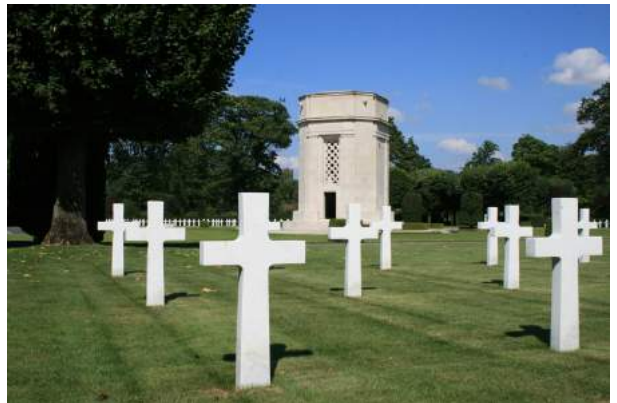
Eerst Hippo.War?

Wens je eerst Hippo.War te bezoeken, dan keer je terug tot de ingang langs waar je de parking kwam opgereden. Ga daar naar rechts. Een paar honderd meter verder vind je de toegang tot de Hippologgia. Om de hoek links kan je ook parkeren. Via trap of lift ga je naar de tweede verdieping. Daar bevindt zich het bezoekerscentrum. Je leest meer over Hippo.War onder letter J.

Amerikaanse begraafplaats Flanders Field en bezoekerscentrum

Dit is de enige Amerikaanse begraafplaats in België. Hier liggen 411 Amerikaanse soldaten begraven waarvan 21 onbekenden en 43 vermisten. Er zijn 4 blokken, elk met 92 graven, in totaal 368 kruisen. Op elke rij staan 23 kruisen. Merk dat er 8 davidsterren tussen zitten. Tussen elke blok is een afgezonderde inham met daarin een urne. Op die urne vind je insignes van de vier Amerikaanse divisies die hier in België hebben gestreden. Elk kwartier hoor je aandoenlijke doedelzakmuziek weerklinken uit luidsprekers.

Het wordt onderhouden in opdracht van de American Battle Monuments Commission, een instantie van de Amerikaanse regering dat nog 23 andere Amerikaanse begraafplaatsen wereldwijd beheert en onderhoudt. Meer kan je lezen op www.abmc.gov

Het is misschien nauwelijks te geloven, maar er gaat géén dag voorbij of er komt een Amerikaanse bezoeker naar deze begraafplaats. Je moet maar eens het gastenboek raadplegen dat in het bezoekerscentrum ligt. President Barack Obama bezocht de begraafplaats op 26 maart 2014.

Bij het Ieper-Leie Offensief kwamen de Amerikanen voor het eerst op Belgisch grondgebied de geallieerden ter hulp vanaf augustus 1918. Bij het Leie-Schelde Offensief tussen 30 oktober en 11 november 1918 (Wapenstilstand) slaagden de Amerikanen erin de Duitsers, die verscholen zaten in de Spitaelsbossen even verderop van deze plek, in twee weken tijd over de Schelde te verdrijven. Eerst was hier een tijdelijke begraafplaats van Amerikaanse gesneuvelden. Pas op 8 augustus 1937 vond de officiële inhuldiging plaats. Elke morgen wordt de Amerikaanse vlag gehesen, 's avonds gestreken.

De kapel centraal is gebouwd in 1930, ingehuldigd in 1937. Op elke zijde vind je een reliëf met een vrouwenfiguur afgebeeld telkens met een teken van rouw. Ook de woorden, in het Engels, Frans en oud-Nederlands, spreken tot de verbeelding. Je moet binnen eens kijken naar het plafond. Italianen werkten 6 maanden lang om de mozaïek te voltooien. Op de wanden staan de namen van 43 vermiste soldaten die naar België kwamen om te vechten met hun makkers maar waar nooit enig spoor van is teruggevonden. Het zwaard met de punt naar beneden wijst erop dat het mensenoffer is volbracht.

Bezoekerscentrum

Sinds april 2017 is hier een klein **bezoekerscentrum** ingericht, vroeger een conciërgewoning. Je krijgt uitgewerkt in verschillende thema's tekst, fotomateriaal en filmpjes over de deelname van de Amerikanen in België tijdens het Bevrijdingsoffensief in de Eerste Wereldoorlog. Vier eenheden vochten toen mee. Aan enkele soldaten wordt specifiek hulde gebracht. De kleine 'woonkamer' is bijzonder omdat hier familieleden, nabestaanden en hoogwaardigheidsbekleders werden ontvangen, onder meer ook de Goldstar Mothers & Widows. In deze ruimte ligt het bezoekersregister. Ook over Memorial Day kan je lezen in het boek. Op kaarten wordt duidelijk waar en wanneer zich de oorlogsfeiten afspeelden. Een beklijvende documentaire (15') mag je ook niet missen.

Heel bijzonder is de aandacht aan de Goldstar Mothers & Widows Pilgrimages. Bedevaarten (volledig gefinancierd door de Amerikaanse overheid) die tussen 1930 en 1933 werden gehouden om moeders en weduwen naar Waregem te laten overkomen om afscheid te kunnen nemen van zoon of man. In één van de boeken vind je een foto van Charles Lindbergh die met zijn Spirit of St. Louis op 30 mei 1927 over deze begraafplaats (toen nog niet officieel ingehuldigd) vloog om zijn gestorven landgenoten te groeten. Hierbij liet hij in een zijden sjaaltje een bloemenruiker vallen. Dat authentieke sjaaltje is te zien in een vitrinekast in het museum Hippo.War in Waregem.

Er is een **verbinding** aangelegd tussen deze begraafplaats en Hippo.War aangegeven met **411 stoeptegels**. Één tegel staat symbool voor één van de 411 gesneuvelde Amerikanen: 368 begraven soldaten en 43 vermisten.

Je kan de begraafplaats en het bezoekerscentrum dagelijks bezoeken tussen 9.00 en 17.00 u.

4 > 34 > 35 > 6 > 13 > 53 > 8

Vanaf knooppunt 4 is het in gestrekte draf (we zitten in het 'paardenland') richting Anzegem. Na de passage door Anzegem gaat het naar de flank van de Tiegemberg bij knooppunt 8. Je bent nu aan het Arnolduspark. Je rijdt een deel van de Tiegemberg naar beneden. Je komt bij de kerk uit. Daar ga je links en meteen rechts, naast de kerk.

B Sint-Arnolduspark

Het St.-Arnolduspark is gewijd aan de H.-Arnoldus die geboren werd in Tiegem in 1030. Zijn afstamming van de Heren van Oudenaarde en Pamel gaf hem de naam Arnulf van Pamel. Hij werd later Bisschop van Soissons. Nog later werd hij kluizenaar, vandaar de grotten en de speciale preekstoel, aan de kerk en in het park. Hij wordt vereerd als patroon van de bierbrouwers en de molenaars.

8 > 28 > 97 > 17 > 57 > 59

Vervolgens fietsen we naar de Schelde toe. Aan knooppunt 17 ga je rechts het jaagpad op. Aan de overzijde van het water stond tot 2016 de reusachtige toren van de elektriciteitscentrale van Ruien. Fiets naar 57, daarna naar 59. Je komt langs een zwaairom waar de binnenschepen zich kunnen keren. Voorbij de brug zie je rechts de oude Schelde dat nu viswater is voor werknemers van het bedrijf Bekaert. Je verlaat pas dit jaagpad langs de Schelde aan knooppunt 59.

C Elektriciteitscentrale Ruien exit

Hier stond tot 2016 de elektriciteitscentrale van Ruien. Het was ooit de grootste klassieke centrale van België en draaide het laatste decennium voornamelijk op steenkool en gas, doch gebruikte ook alternatieve bronnen zoals houtafval. Als je in de Vlaamse Ardennen vertoefde, was de toren een ankerpunt in het landschap. Na de volledige afbraak en sanering van het terrein komt er een bedrijventerrein.

59 > 9 > 99 > 11 > 10 > 81 > 89 > 98 > 25

Onderweg naar knooppunt 9 dien je een onverharde strook te verwerken over goed 1,5 km (aangestampte aarde). Op het eind kom je op de weg uit. Je denkt, waar staat het bordje. Je moet even naar rechts kijken. Vanaf knooppunt 10 fiets je door de wijk Rugge in de richting van 81. Kijk daar goed uit je doppen bij de oversteek. Via rustige wegen gaat het daarna naar knooppunt 25.

D De teloorgang van de Waterhoek

Over de wijk Rugge heeft Stijn Streuvels een boek geschreven. Daar speelde zich immers het verhaal af van 'De teloorgang van de Waterhoek'. Zijn vrouw Alida is afkomstig van de wijk "Rugge". Haar vader was er landbouwer vandaar kende hij er de situatie zo goed dat hij het boek "De teleurgang van de Waterhoek" schreef. Die later verfilmd werd als MIRA (1971 door Fons Raedemaekers). Deze film heeft voor nogal wat ophef gezorgd omdat er voor het eerst naaktsènes werden getoond in een Vlaamse productie. Weetje: de politiezone waar je nu bent draagt eveneens de naam 'Mira'.

Op de wijk 'Rugge' leefden mensen die hun brood verdienden door seizoenarbeid, wegenwerken en landbouw. Deze afgesloten wijk kende veel "Kortweunders" (meerdere huizen naast elkaar met een gezamenlijke pomp en toilet). De meersen (weilanden) aan de oude Schelde overstroomden regelmatig. Kortom een vrij armoedige wijk.

Stijn Streuvels werd uitgenodigd op de openingsplechtigheid van de nieuwe brug, die voor een verbinding moest zorgen tussen de beide oevers, eveneens een verbinding van Oost- en West-Vlaanderen. Bij deze plechtigheid zag hij de inwoners van deze wijk daar zo onverschillig en moedeloos de plechtigheden aanzien.

De nieuwe brug zorgde voor een grote steenweg en druk verkeer. Hierdoor viel de rust en het afgeslotene van de wijk weg. Ook de overzet viel weg, en er waren veel onteigeningen voor de brug en de nieuwe steenweg. Dit maakte zo een indruk op Stijn Streuvels dat hij hierover een verhaal wilde schrijven. Maar het heeft bijna twintig jaar geduurd vooraleer dit boek verscheen.

Het verhaal "De Teloorgang van de Waterhoek" is niet echt gebeurd. Maar zou wel kunnen gebeurd zijn. De inspiratie voor dit verhaal komt door de uitdrukking van de inwoners tijdens de openingsplechtigheid van de brug. Ondertussen ligt er een nieuwe brug over de Schelde, sinds de kanalisatie van de Schelde in de jaren zestig.

25 > afwijking voor Schellebelle en akkers Vlasschaard > 20

Aan knooppunt 25 fiets je naar rechts en volg die weg tot aan een grote rijbaan (N36). Hier moet je naar rechts in de richting naar knooppunt 20. Maar vooraleer je naar het Lijsternest van Stijn Streuvels fietst, verkennen we eerst nog enkele bezienswaardigheden rond Stijn Streuvels. Hiervoor verlaat je even het fietsnetwerk.

naar Schellebelle

Sla daarom aan het café 'In d'Halve Maan' linksaf (Sint-Antoniussstraat). Volg de bocht mee weg en neem dan de eerste links, Hoogveld. In deze wijk zie je in een parkje het standbeeld van Schellebelle. Keer daarna terug naar het café 'In d'Halve Maan'. Vanaf daar vervolg je naar 20.

E Schellebelle

De herberg 'In d'Halve Maan' was de stamkroeg van Stijn Streuvels. Een beetje verder zijn de akkers van de "Vlasschaard" gelegen. In de woonwijk staat het standbeeld van Schellebelle, gemaakt uit brons door de beeldhouwer Dornez. Schellebelle was de meid uit de roman "De Vlasschaard" waarop Louis, de zoon van boer Vermeulen, verliefd werd. Ze staat hier uitgebeeld zoals ze was, stoer, rechtop, fier op het werk van haar handen.

F De Vlasschaard

Het was op deze akkers dat het verhaal van de Vlasschaard zich heeft afgespeeld (fictief). Zoon Louis had de laaggelegen velden gedraineerd, boer Vermeulen wilde toch op deze akkers terug zijn vlas zaaien. Niettegenstaande het risico dat de gronden hier zeer droog zijn, bij een droog voorjaar zou dit een ramp betekenen. De laaggelegen velden daarentegen waren nu niet meer sompig en hadden voldoende voedsel, wat met de Hoogkouter niet het geval was. Doch boer Vermeulen wilde niet luisteren naar zoon Louis en hij zaaide hier.

Boer Vermeulen had dat jaar het slechtste vlas van uren in de omstreken, omwille van de aanhoudende droogte in het voorjaar. Boer Vermeulen wilde dan nog oogsten op een slecht ogenblik, vandaar profiteerde zoon Louis van de afwezigheid van zijn vader om te oogsten. Boer Vermeulen kon niet verdragen dat zijn gezag ondermijnd werd en hij gaf zijn zoon een dodelijk klap.

Vervolg route

Na je bezoek aan Schellebelle en de akkers, keer je terug naar de herberg 'In d'Halve Maan'. Fiets nu in de richting van de kerk van Ingooigem die je ziet staan. Tegen de gevel vind je het grafmonument van Stijn Streuvels. Wat verder zie je aan je linkerhand het Lijsternest. Sla daar het onverharde pad in op weg naar knooppunt 20.

We willen waarschuwen. Bij het Lijsternest vervolgt de rijrichting naar het knooppunt 20 over een **onverharde strook** (stippellijn op de kaart). Die lag er bij onze verkenning moeilijk berijdbaar bij (zeer grove steenslag). Maar je kan dit stukje vermijden. **Alternatief:** Het ommetje gaat over goede asfalt. Rij hiervoor **na** het bezoek aan het Lijsternest terug naar het T-kruispunt bij de kerk. Sla nu rechts in de Pastoor Verrieststraat in (hou de kerk rechts van je). Fiets nu op deze baan tot je aan de Tjampensstraat komt. Sla hier rechtsaf, richting Tiegem. Volg nu tot bij een kapelletje (O-L-Vrouw ter Nood). Hier sluit je opnieuw aan bij het knooppuntennetwerk. Het is een ommetje van 2,6 km. Je zal nog even flink op de trappers moeten want je klimt langs een andere flank (Meuleberg) naar de Tiegemberg. Op de top bereik je knooppunt 20.

G Grafzerk Stijn Streuvels

Stijn Streuvels wilde begraven worden naast Pastoor Verriest, zijn beste vriend, aan de kerkmuur. Zijn zerk zou een eenvoudig kruisje zijn, volgens zijn wilsbeschikking, doch hij had een beeldhouwer in de familie die een mooie monumentale zerk heeft gemaakt. Hij ligt er tesamen met zijn vrouw Alida Staelens. Zijn grafzerk is nu geïntegreerd in de nieuwe parking. Pastoor Verriest ligt ernaast en was een priester-dichter. Hij was pastoor te Ingoogem van 1885 tot 1912.

H Het Lijsternest

Dit is de woning van Stijn Streuvels waar hij 64 jaar zou leven en werken. De bekende schrijver liet dit huis in 1905 bouwen. Hij gaf het de naam 'Lijsternest'. Tijdens de beide Wereldoorlogen bleef het niet gespaard en liep het heel wat averij op. Hij moest tijdens de Groote Oorlog ook dulden dat Duitse soldaten er zaten ingekwartierd. Streuvels liet zijn Lijsternest een paar keer verbouwen, telkens als er vers geld binnenkwam van een literaire prijs. Overeenkomstig het testament heeft de familie alles integraal bewaard zoals het was. Omdat het voor hen financieel niet mogelijk was om alles te restaureren, werd het domein gekocht door de provincie West-Vlaanderen in 1977. Sinds begin 2018 is de Vlaamse Overheid (departement Cultuur, Jeugd en Media) eigenaar en neemt het Letterenhuis in Antwerpen de taak op zich van beheer en onderhoud. Het Streuvelsarchief (er is immers nog veel meer achtergebleven over leven en werk) bevindt zich immers in het Letterenhuis in Antwerpen, dat zorg draagt voor het literaire erfgoed van Vlaanderen.

Na restauratiewerken (het huis vertoonde scheuren) werd de villa in 2014 opnieuw opengesteld met behoud van de authentieke inrichting en meubels tot het behangpapier toe. Het lijkt alsof je Streuvels plots de kamer zou zien binnenkomen. Het heet een museum te zijn maar verwacht geen museale opstelling zoals je gewoon bent. Bedoeling is om via de woning kennis te maken met de gevierde auteur en daarin slaagt de aanpak (individueel met tablet of met rondleiding op aanvraag) beslist.

Unieke cultuurervaring

Je stapt door het huis, interactief met behulp van een tablet. Via een digitale app kan je in elke woonkamer naar eigen keuze voorwerpen selecteren en aanklikken en dan krijg je een bondige tekst te lezen, zie je foto's én/of filmpjes met ingesproken commentaar als toelichting. Zo kom je in de woonkamer, de keuken, de wasplaats, de hall, de bibliotheek met de ca. 6000 boeken (authentieke) ... Overall zie je kunstwerken van bevriende kunstenaars (Permeke, Georges Minne, Albert Servaes, Jozef De Coene) of uit eigen familiekring. Verder nog tal van geschenken, objecten, reissouvenirs (Streuvels reisde flink wat af tijdens zijn leven), ...

Uniek is ook de korte (10') film met origineel beeldmateriaal met o.a. beelden uit het leven van de schrijver op het Lijsternest, tijdens plechtigheden (die hij verfoeide), stukjes uit documentaires. Misschien horen vele bezoekers in dit kleine cinemazaaltje Streuvels voor het eerst hoorbaar praten.

Hoogtepunt is de werkkamer met het panoramisch venster aan zijn werktafel waar hij het grootste deel van zijn oeuvre schreef. Tuur er door het raam naar het glooiend landschap met in de verte de flank van de Tiegemberg. Probeer je de lijfspreuk te vinden van Streuvels?

Een bezoek kan zeker ook met kinderen. Kinderen krijgen ook een tablet in de handen en gaan mee met Prutske op stap met een speciaal voor hen ontwikkeld leuk, interactief parcours met leuke weetjes, een kwis, ...

Hou er rekening mee dat Het Lijsternest geopend is tussen april en eind september. Van woensdag tot zondag van 11.00 tot 12.30 u en van 13.00 – 17.00 u. Beperkte toegankelijkheid voor rolstoelgebruikers. Rondleidingen met gids kunnen op aanvraag.

Buiten deze periode zijn er literaire activiteiten en staat het Lijsternest tijdens de wintermaanden open als schrijversresidentie. Nederlandstalige schrijvers, bekend en minder bekend, dompelen zich dan, op uitnodiging, een tijdje in de sfeer van het Lijsternest. Zij trekken er zich terug, doen inspiratie op voor eigen werk en schrijven er uiteraard waardoor ze op die manier een bijdrage leveren aan het literaire wezen in de heimat van één der grootste Vlaamse auteurs. Meer info over het Lijsternest vind je hier: www.streuelshuis.be en www.letterenhuis.be of via lijsternest@vlaanderen.be

Stijn Streuvels

Frank Lateur werd geboren op 3 oktober 1871 in Heule (Kortrijk). Zijn oom (langs moeders kant) was Guido Gezelle. Zijn karaktertrekken: gesloten, eigenzinnig en opvliegend. Deze eigenschappen behoudt hij zijn leven lang. Zo weigerde hij een standbeeld bij leven. In het begin had hij eveneens een minderwaardigheidscomplex. Op aanraden van Guido Gezelle studeerde hij lager middelbaar te Avelgem in het St.Jan Berchmanscollege, als intern. Daarna trok hij voor 2 jaar naar Brugge om het beroep van bakker aan te leren. In zijn vrije tijd studeerde hij Duits, Engels, Russisch en Noors, dit om de werken van de grote buitenlandse schrijvers te kunnen lezen.

Ondertussen hadden zijn ouders de bakkerij van zijn oom te Avelgem overgenomen. Hij werkte in de bakkerij en begon boeken te verzamelen. Al zijn zakgeld besteedde hij aan boeken. Het was de grondslag van een zeer uitgebreide bibliotheek (ca. 6000 boeken).

Hij begon dan gedichten te schrijven. Zijn eerste boek was "Lenteleven", dat hij schreef onder het pseudoniem van "Stijn Streuvels". Tot 1905 bleef hij nog actief meewerken in de bakkerij, maar dan verhuisde hij naar Ingooigem, waar hij een stuk grond had gekocht in 1903. Hij liet er zijn "Lijsternest" bouwen, om er in alle rust en met een uitzicht op een prachtig landschap te kunnen schrijven. In 1904 had hij de vijfjaarlijkse prijs voor letterkunde ontvangen (hij zou die later nog een tweede keer ontvangen). In 1905 trad hij in het huwelijk met zijn geliefde Alida (Staelens). Het koppel kreeg vier kinderen. Stijn Streuvels overleed op 15 augustus 1969 op 98-jarige leeftijd te Ingooigem. Zijn uitvaartplechtigheid, op een wijtewagen, werd bijgewoond door 7000 mensen. Alida bleef in het Lijsternest wonen tot zij stierf in 1975. Het was Streuvels wens dat het Lijsternest na zijn dood intact zou bewaard blijven.

Stijn Streuvels schreef een zeer groot oeuvre bijeen met bijna telkens het Vlaamse landleven als onderwerp. Hij mag terecht tot één van de belangrijkste schrijvers gerekend worden uit de 20ste eeuw. Hij zou tot veertien keer genomineerd worden voor de Nobelprijs. Tot zijn meest bekende romans horen: De Vlaschaard, De teleurgang van den Waterhoek, Prutske, Het leven en de dood in den ast (dat hij zelf als zijn beste werk beschouwde).

20 > 27

Vanaf 20 kies je naar 27. Slechts enkele meters op de grote weg. Daarna duik je naar beneden via de Bomstraat. Opgelet, het gaat hier pijlsnel naar beneden. Hou het hier dus veilig. Aan je linkerzijde zie je een molen staan, de Landergemolen.

I Landergemmolen

Reeds in de 15de eeuw stond er hier een molen maar die werd in de 16de eeuw vernietigd tijdens de Godsdienstoorlogen. Kort daarna werd er een nieuwe molen gebouwd die in 1781 grondig werd verbouwd. Dat is de huidige graanmolen. Deze was in gebruik tot 1942 en kwam in verval. Sedert 1991 kan de molen opnieuw werken en is eigendom van een molenliefhebber uit Kruishoutem.

27 > 36 > 92 > 47 > 21 > terug naar de parking

Aan fietsknooppunt 27 volg je naar 36. Je klimt nog even de brug over de E17 over naar 92. Kort naar knooppunt 47 om van daar uit Waregem te gaan verkennen. Je komt voorbij de Markt en de kerk.

Je steekt bij het verlaten van het centrum de hoofdweg over en om in schoonheid te eindigen fiets je langs de hippodroom, bekend van Waregem Koerse.

Je komt dan in een wijk waar je bij knooppunt 21 rechts af slaat (Bessemstraat). Op de T-kruising naar rechts (Felix Verhaeghestraat). Wat verder zie je de oprijlaan aan je rechterzijde naar de parking van de Bloso-gebouwen (Veldloopstraat).

J Hippo War

Hippo.War is een bezoekerscentrum waar je vrij in en uitloopt. Geen toegangsprijs, geen ticket nodig. In de Hippologia - tribunegebouw vlak naast de renbaan - ga je naar de tweede verdieping en je kan meteen aan je bezoek beginnen. Het opende op 11 november 2017 de deuren. Bij het betreden van de grote open ruimte is in de linkerhoek plaats voor een tijdelijke expositie. Rechts vind je de twee permanente tentoonstellingen.

Het paard in de Eerste Wereldoorlog

Eerst beland je in de wereld van de paarden. Hier wordt de rol belicht van het paard tijdens de Eerste Wereldoorlog. Een origineel onderwerp dat hier wel op zijn plaats is uiteraard. Je kijkt immers letterlijk door de grote ramen uit op de bekende Gaverbeekhippodroom. Bij de infopanelen zal je merken dat sommige tekstblokjes met een gele kleur zijn ingevuld. Dan lees je daar info die gelinkt is met de stad Waregem.

Filmpjes, audiofragmenten, grote foto's, verzorgingsattributen, paardentuig, zadels, zowaar een echt paardenskelet én een nagemaakt paardenhospitaal zorgen voor wat afleiding van de teksten. Als je immers alles wil lezen, ben je wel enige tijd bezig. Je zal verrassend opkijken als je te weten komt waarvoor het paard zoal werd ingezet aan, naar en áchter het front. Er zijn voldoende invalshoeken die van deze tentoonstelling een leerrijke ontdekking maken. Voor kinderen is er speciaal een leuke interactieve quiz ontworpen die een voor hen wat moeilijk onderwerp toch boeiend maakt.

Mocht je je afvragen vanwaar de naam komt. Hippo is Oudgrieks voor paard en 'war' is uiteraard het Engelse woord voor oorlog maar vormen ook de eerste drie letters van ... Waregem.

De Amerikanen in de Eerste Wereldoorlog

In het andere deel wordt de rol van de Amerikanen tijdens de eindfase van de Grote Oorlog belicht. Zij zouden een bepalende invloed hebben bij de Bevrijding. De tentoonstelling biedt een overzicht van de fases waarin de Amerikaanse soldaten betrokken waren.

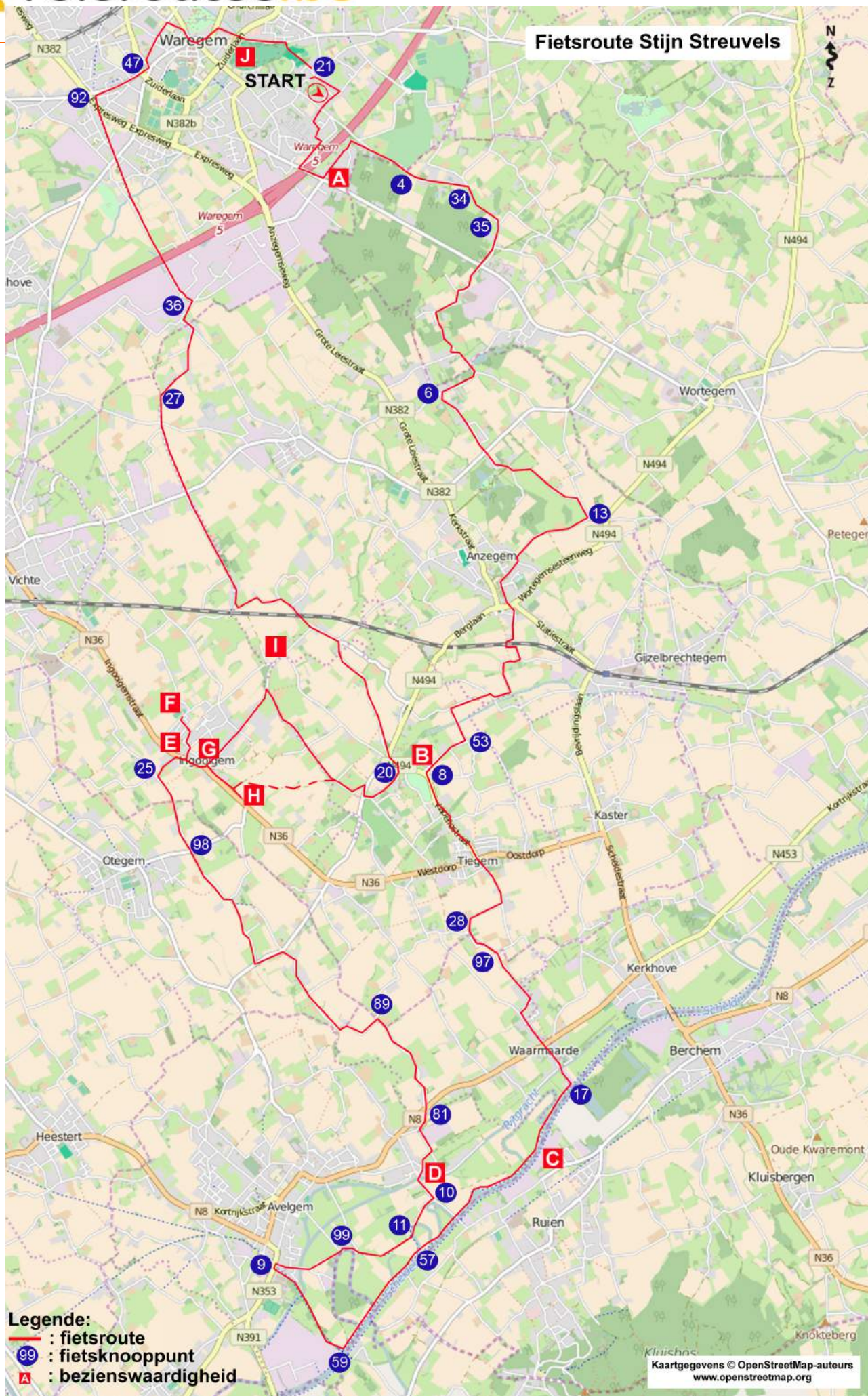
Je krijgt achtergrondverhalen, bewegende beelden, ziet soldatenuiforms, eretekens, soldij, documenten, opgegraven voorwerpen uit de Spitaelsbossen. Heel bijzonder is een zijden sjaaltje in een vitrinekastje. Hierin stak de bloso bloemen die de piloot Charles Lindbergh dropte tijdens zijn vlucht over de Amerikaanse begraafplaats in . Het werd geschonken door de vrouw die het al die had bewaard.

Locatie: Holstraat 94, 8790 Waregem. Website: www.hippowar.be Openingsuren: van woensdagnamiddag tot zondagnamiddag, tussen 14.00 en 18.00 u. Gesloten van begin augustus tot half september. Op andere tijdstippen zijn afspraken mogelijk voor een bezoek met gids. Meer inof via hippo.war@waregem.be Op de eerste verdieping vind je Improviste, een bistronomie (gastronomie op een kwalitatieve eenvoudige manier) en tealounge tegelijk.

Wandelpad tussen Hippo.War en Flanders Field Cemetery

Tussen Hippo.War en het Flanders Field Cemetery kan je een markering volgen die je naar de locatie brengt. Reken op een kwartiertje stappen. Volg de stoepnagels die zijn aangebracht. Het zijn er 411 in totaal. Elke stoepnagel staat symbolisch voor één van de 411 gesneuvelde Amerikaanse militairen die in Flanders Field begraven liggen.

Fietsen rond Ieper en Heuvelland (e-bike aanbevolen)

We maken kennis met het hinterland van Ieper. We starten in Zillebeke nabij de Zillebekevijver. Het is een erg gevarieerde fietstocht. Natuur en de 'Grote Oorlog' vormen de rode draad. En we verkennen Ieper, eerst aan de buitenrand van aan de vesten, nadien in het hart van de Vredestad (Lakenhalle, Menenpoort, kathedraal, Grote Markt, ...). Tussendoor is het heerlijk fietsen op bochtige wegen tussen de velden, langs kleinere en grote oorlogsbegraafplaatsen en oorlogssites. De Kemmelberg fietsen we niet op maar de Monteberg wél. Eindigen doen we in een pracht van een domein, de Palingbeek.

- Afstand: 46 km
- Vertrekplaats: nabij de kerk van Zillebeke is een kleine parking, Zillebeke-Dorp, 8902 Ieper.
Gps-coördinaten: N 050°50'5" E 002°55'20"
- Aard: fietsroute via knooppunten
- Wegdek: verhard, twee stukjes onverhard maar die liggen er prima bij

Opmerkingen

E-bike ten zeerste aanbevolen!

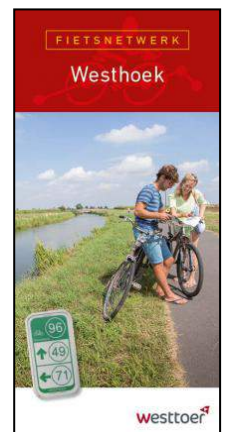
Volgorde knooppunten

Start > 40 > 38 > 69 > 89 > 39 > 35 > 66 > 17 > 98 > 48 > 53 > 49 > 61 > 13 > 16 > 3 > 54 > 36 > 76 > 57 > 6 > 9 > 7 > 62 > 92 > 50 > 51 > 59 > 46 > 47 > 33 > 65 > 63 > 40

Routebeschrijving

Fiets vanaf de parking naar de kerk. Daar ligt knooppunt 40. Sla nu links af, maar je kan eerst nog een kunstwerk bekijken dat 4 vijvers voorstelt. Plots is er die rust in een oase van water en groen. Kan je een fietstocht mooier starten?

Je ziet al de torens van Ieper. Nadat je aan de rand van het Ieperse Vredebos bent, kom je al snel tot bij de vesten. Je rijdt er met een wijde bood rond. Daarna verkennen we Ieper 'binnenin' met al zijn prachtige gebouwen. Een uitbreiding van enkele honderden meters vanaf knooppunt 89 tot bij de Menenpoort is kan je eigenlijk niet laten links liggen. Je ziet ze in de achtergrond liggen.

Als je terugkeert naar knooppunt 89 moet je naar 39 toe. Sla daarvoor op de Markt vóór de Lakenhallen rechts de Diksmuidestraat in. We komen uit bij het kanaal Ieper-IJzer. Over een houten brugje slaan we linksaf en volgen we de vaart Komen-Ieper.

Als je de stad achter je laat komen we bij knooppunt 98 op een mooi afgezonderd fietspad en zie je de heuvels van Heuvelland al opdoemen. De Kommelberg is de bekendste omdat die veel beklommen wordt tijdens wielervedstrijden.

Nog voor je het dorp Kommel bereikt, kom je langs enkele militaire begraafplaatsen: Elzenwalle Brasserie, Rich Wood, Suffolk, Godezonne Farm.

Aan het knooppunt 16 moet je rechts afslaan, maar wie dat wil kan kennismaken met het **Bezoekerscentrum 'Het Heuvelland'** dat zich áchter de kerk bevindt (Sint-Laurentiusplein 1). Op het gelijkvloers vind je het tevens het infokantoor Toerisme Heuvelland. Het bezoekerscentrum brengt op de eerste verdieping een permanente tentoonstelling 'Landschap en Oorlog' Heuvelland 14-18. Heel goed uitgewerkt met multimediale middelen en bijzonder leerrijk. Een lift is er voor minder mobiele mensen. Er wordt getoond en verteld wat er zich in het Heuvelland heeft afgespeeld. Thema's komen aan bod zoals de rol van het landschap in oorlog, loopgravenziektes, de camouflage van het landschap om de vijand te misleiden, enz. Onderwerpen die je niet zo vaak behandeld ziet in andere oorlogsmusea. Bijzonder is ook de maquette van de ondertunneling onder de Duitse stellingen ter voorbereiding van de Mijnslag op 7 juni 1917 te Mesen. Op tweede verdieping zullen jaarlijks wisselende tentoonstellingen worden opgezet, niet noodzakelijk oorlogsgebonden. De tentoonstellingen zijn gratis te bezoeken.

We maken een wijde bocht rond de Kommelberg die je altijd zal zien liggen. Misschien daagt die je uit, maar we fietsen de Kommelberg niet op, wegens te lastig. Zelfs met een kleine versnelling is het hard duwen, er is immers een stukje van 20 %. Al komen we wel aan de voet er van aan knooppunt 7. De kasseiweg die je ziet liggen is de Kommelberg. Een waardig alternatief biedt de Monteberg. Bij het begin van de beklimming kan je halt houden bij een monument ter ere van de Tjsech Karel Pavlik. Met zijn Spitfire werd hij door de vijand uit de lucht gehaald waarna hij tegen de Monteberg te pletter vloog. Op het hoogste punt van de Monteberg krijg je een verrassend uitzicht.

We fietsen weg uit Heuvelland langs smalle meanderende wegen en komen langs nog enkele oorlogsgetuigen. Hou zeker eens halt bij de Pool of Peace waar ooit de Spanbroekmolen stond. Via Wijtschate gaat het opnieuw richting Zillebeke. Links zie je de torens van Ieper opnieuw. Maar voor we Zillebeke bereiken, maken we we nog kennis met het provinciedomein De Palingbeek en is er de mogelijkheid om Hill 60 te bezoeken.

Bezienswaardigheden

A Vijver Zillebeke

Je fietst langs de Zillebekevijver helemaal van begin tot het einde. De vijver is 28 hectaren groot. Omdat tijdens de middeleeuwen de bevolking snel toenam (drinkwater) en de lakenindustrie water als grondstof nodig had, werden rond Ieper een aantal vijvers aangelegd. Zo ook de Zillebekevijver. Begin van de 13de eeuw lagen er zelfs ooit vijf vijvers in en rond Zillebeke. Drie daarvan zijn nog bewaard: naast deze ook nog de Bellewaerdevijver en de Dikkebusvijver.

B Passage in Ieper

Ieper heeft een rijk verleden. Vooral als één van dé Vlaamse lakensteden. Tijdens de Eerste Wereldoorlog kreeg Ieper het zwaar te verduren. De stad lag omzeggens compleet in puin. Maar vandaag kan je zien hoe de Ieperlingen er in slaagden hun stad haar glorieus uitzicht terug te bezorgen bij de wederopbouw.

Vesten

De Vesten is een prachtig bewaard gebleven verdedigingsgordel rond Ieper. We fietsen er lange tijd rond. De oorsprong van de Vesten gaat terug tot de 14de eeuw, toen de stad voorzien werd van een nieuwe verdedigingsgordel met 10 poorten. Het huidige uitzicht wordt vooral bepaald door de Franse versterkingen gebouwd in opdracht van Vauban in de periode 1678-1684. Een gedeelte ervan werd weliswaar gesloopt tijdens de 19de eeuw, maar toch blijft het stadscentrum voor bijna driekwart omsingeld door een prachtige groene gordel waar het heerlijk om wandelen is.

Het militair kerkhof dat je aan de overzijde van het water ziet is Ramparts Cemetery.

De **Sint-Maartenskathedraal** werd na de verwoesting tijdens de Eerste Wereldoorlog heropgebouwd, precies zoals de oorspronkelijke vroeggotische kerk. Binnen zijn diverse schilderijen en andere kunstwerken uit de periode van de 14de tot de 17de eeuw te bewonderen, naast recentere kunstwerken.

Flanders Fields Museum

Dit museum in de historische Lakenhalle van Ieper werd geopend in 1998. Thema: de Eerste Wereldoorlog in Ieper en de rest van Vlaanderen. In 2012 kreeg het een volledige restyling. Het is nu de helft groter en de invalshoek is gewijzigd. Voorheen primeerden de feiten, nu is het een belevingsmuseum met veel getuigenissen. Het is veruit het beste museum over de Eerste Wereldoorlog voor de gewone bezoeker.

Belfort

Halfweg het museum zie je de toegang tot de belforttoren. Boven krijg je een mooi zicht over Ieper en omgeving. Zo zie je de heuvels van de Catsberg, Zwarte en Rode Berg. We willen toch wel even waarschuwen dat mensen met hoogtevrees dit niet kunnen doen. Er zijn namelijk metalen doorzichtige trappen. Er zijn ook veel trappen te doen, maar tussenverdiepingen met een kleine expositie laten je even op adem komen.

De bouwwerken aan de oorspronkelijke **Lakenhallen** begonnen in 1260 en waren voltooid in 1304. Eeuwenlang weerstond het gebouw met zijn 125 m lange voorgevel oorlogen en ontij, maar tijdens de Eerste Wereldoorlog kwam de volledige vernieling op een paar fragmenten na. Ook dit bijzondere gebouw werd opnieuw in oorspronkelijke stijl heropgebouwd, ook nu weer met het belfort in het midden ervan.

de volledige vernieling op een paar fragmenten na. Ook dit bijzondere gebouw werd opnieuw in oorspronkelijke stijl heropgebouwd, ook nu weer met het belfort in het midden ervan.

C Menenpoort

De oorspronkelijke poort op de plaats van de huidige Menenpoort werd gebouwd in de 18de eeuw, maar werd gesloopt in 1853. In 1927 werd de Menenpoort opgericht op de plaats van waar de Britse troepen tijdens de Eerste Wereldoorlog naar het front trokken om elkaar af te lossen. De muren van dit bijzonder indrukwekkende monument, in de vorm van een Romeinse triomfboog, bevatten de namen van bijna vijfenvijftigduizend militairen uit het voormalige Britse Imperium, gesneuveld voor 15 augustus 1917. Iedere avond opnieuw, jaar in jaar uit sinds 1929, wordt hier om 20 u in alle weersomstandigheden de Last Post geblazen, als nagedachtenis aan de duizenden soldaten die sneuvelden in die vreselijke periode. Of er slechts enkele tientallen mensen of meerdere duizenden deze korte, sobere plechtigheid bijwonen, ze blijft altijd even indrukwekkend en ontroerend.

D Pool of Peace, Spanbroek molenkraker

Er stond hier op deze heuvelkam een molen. Die overleefde echter de Grote Oorlog niet. De Britten hadden tussen januari en juni 1916 een tunnel van 522 meter gegraven die onder de Duitse stellingen liep. De tunnel zat volgestouwd met springstof. Op 7 juni 1917 ontploften 19 dieptemijnen op een oppervlakte vanaf Hill 60 tot aan Ploegsteertbos. Op de plek waar je nu staat werd een krater geslagen van 76 meter breed en 12 meter diep. Via een poortje kan je tot bij de krater komen. Die wordt ook de 'Pool of Peace', Vredesvijver, genoemd. Er zouden in deze omgeving naar verluidt nog enkele niet ontplofte mijnen bevinden.

E Palingbeek

Het is een groot provinciedomein (240 hectaren). Eerst kom je langs de milieuboerderij. Er is een bezoekerscentrum met uitleg over hoe dit domein ontstond. De Palingbeek ligt bezaaid met enkele heerlijk mooie natuurstukjes, een veelheid aan rijke biotopen. Tussen de bewegwijzerde wandelpaden liggen talloze poelen, moerasgebiedjes, graslanden. Er is een speeltuin, een cafetaria. Op een onverharde strook rijden we door het groengebied.

In het 'Instappunt Zuid' worden twee thema's over de Grote Oorlog behandeld: de ondergrondse mijnenoorlog en de vorming van de zuidelijke Ieperboog. Wie wil kan even naar Hill 60 en de Caterpillar Krater.

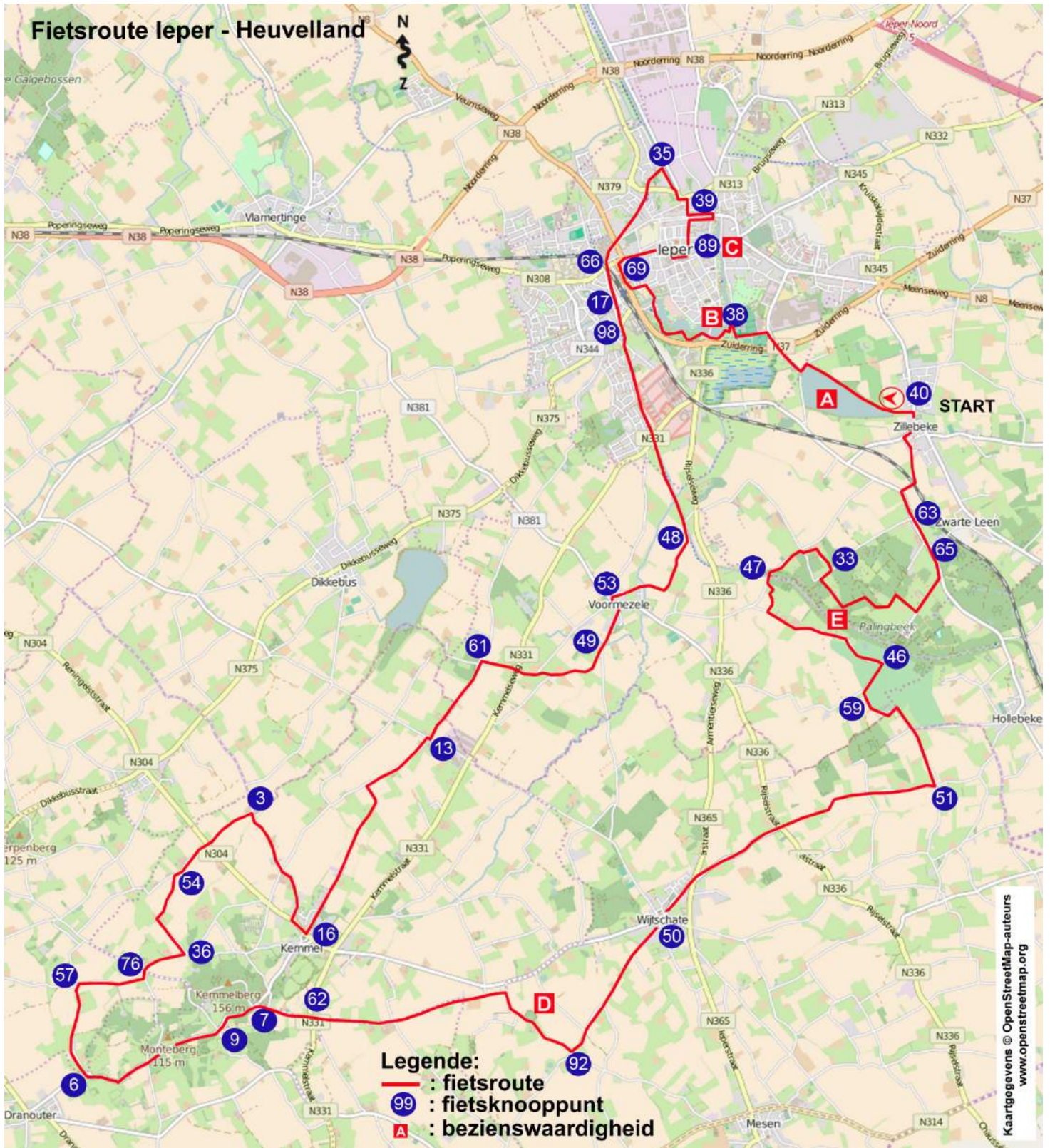
Britse begraafplaatsen

Er zijn in totaal 918 Britse militaire kerkhoven in Noord-Frankrijk en Vlaanderen. De grond werd geschonken aan de Britten en het is The Commonwealth War Graves Commission die instaat voor het onderhoud. Britten werden steeds begraven waar ze gesneuveld zijn, dit in tegenstelling tot andere nationaliteiten die hun doden verzamelden op grote kerkhoven. Bij de Britten werd rijk en arm ter plaatse begraven, wat niet het geval was bij de anderen.

Blikvanger van elk Brits kerkhof is 'The Cross of Sacrifice', een witstenen kruis dat hoog boven de omheining uitsteekt. Bij de ingang zal je steeds een klein deurtje zien waarin het dodenregister terug te vinden is. Op iedere zerk staat het embleem van de legereenheid, de naam en stamnummer van de gesneuvelde en een spreuk. Een onbekende soldaat krijgt de vermelding 'A soldier of the Great War' of 'Only known by God'.

Soms werden er ook Duitsers op hun kerkhoven begraven als ze achtergelaten waren door de vijand. Voor de Britten was die soldaat ook immers iemand die zijn plicht deed en evenzeer recht op eerbied had.

Fietsen in en rond Poperinge (e-bike aanbevolen)

We maken kennis met het hinterland van Poperinge. We starten in Krombeke aan de kerk. Je vindt er een kleine parking. Van bij de start zoeken we de wegen op dwars door het polderlandschap. We komen door minigehuchten met de wat speciale namen als Canada en De Grooten Onzen Here. Plukjes bos fietsen we langs met het Canadabos en het Helleketelbos. Zowaar komen we door een klein stukje Frankrijk ter hoogte van Abele. Een museum en een begraafplaats bezoeken kan in de Lyssenthoek. We verkennen de stad Poperinge op twee wielen waar je uiteraard een groot aanbod aan bezoekmogelijkheden vindt. We fietsen daarna naar een vredige plek bij de St-Sixtusabdij. Daar waar de Westvleteren trappist wordt gebrouwen. Een bezoek aan de abdij is helaas niet mogelijk ... maar troost je met een bezoek aan de Vrede, waar je de Westvleteren trappist kan nuttigen.

- Afstand: 38 km
- Vertrekplaats: kerk aan Krombekeplein, 8972 Krombeke. Plaats voor 25-tal wagens.
Gps-coördinaten: N 050°54'54" E 002°41'18
- Aard: fietsroute via knooppunten
- Wegdek: verhard
- Deze route heeft wel wat hellingen en is daarom **aanbevolen voor een e-bike**.

Volgorde knooppunten

Start richting 84 > 2 > 66 > 26 > 79 > 49 > 33 > 86 > 85 > 39 > 32 > 21 > 87 > 88 > 38 > 28 > 40 > 46 > 42 > 67 > 68 > 98 > 92 > 96 > 6 > 12 > richting 84

Routebeschrijving

Fiets met de hoofdingang van de kerk aan je rechterhand rechtuit, je bent op weg naar knooppunt 84. Geniet van de polders, de vlakke wegen. Je zal wellicht verbaasd opkijken maar je komt een plaatsnaambordje tegen van Canada.

Een tweede keer dat je verbaasd zal zijn, is bij het zien van Franse wegwijzers. De passage op Frans grondgebied duurt niet lang maar geeft toch een leuk intermezzo.

Halfweg tussen knooppunt 87 en 88 ligt Lyssenthoek, een bekende oorlogsite. Daarna kom je in Poperinge.

Na de St-Sixtusabdij komen maar een paar knooppunten meer. Niet eens spijtig denk je misschien want de aandacht er scherp bijhouden lukt na het consumeren van een Westvleteren al mogelijks wat minder goed.

Bezienswaardigheden

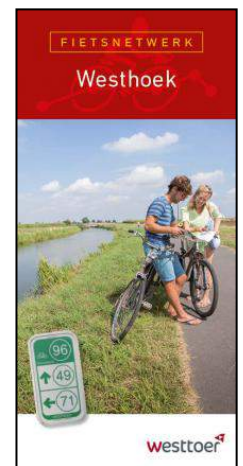
St. Blasiuskerk

De H. Blasius is de beschermheilige van Krombeke en voor zij die lijden aan keelaandoeningen.

Gehucht 'Canada'

Als je het Canadabos bereikt, zie je een plaatsnaambordje die je hier niet zou verwachten, Canada. Hier wouden de Duitsers tijdens de Tweede Wereldoorlog een lanceerbasis oprichten voor de lancering van V1 bommen. Twee stukken nu overgroeide betonwegen wijzen daarop. Maar er is nooit een V1 bom afgevuurd. Deze lanceerplaats is wel nog de enige best bewaarde in West-Vlaanderen.

B Lijssenthoek Cemetery

Dit is een Brits oorlogskerkhof van de Eerste Wereldoorlog. Er liggen 10.784 soldaten begraven van veel nationaliteiten, zelfs Duitsers. Tijdens de Eerste Wereldoorlog lag Poperinge niet in oorlogsgebied maar wel op een veilige afstand. Daarom werden hier veel militaire veldhospitaal opgetrokken, waaronder dit in het gehucht de Lijssenthoek die tot 4000 bedden telde. Soldaten die het niet overleefden werden begraven op een van de vele oorlogskerkhoven waarvan Lijssenthoek de grootste hospitaalbegraafplaats is.

Bezoekerscentrum Lijssenthoek Military Cemetery

Hier krijg je meer informatie over de begraafplaats, de begraven soldaten, het hospitaallevens, de strijd en het verhaal van de ellende. Dat laatste kan je zelfs horen aan de luisterwand, alleen te herkennen door de oortjes die erop geschilderd zijn. De begraafplaats en het Bezoekerscentrum zijn geopend van 9 tot 18 uur. Meer info op www.lijsenthoek.be

C Poperinghe New Military Cemetery

Omdat niet langer meer slachtoffers werden begraven op de Poperinghe Old Military Cemetery in 1915 moest men uitwijken naar een andere plek. Vanaf juli zouden de Britten hun gesneuvelde landgenoten komen begraven op deze plaats. Er liggen hier 677 gesneuvelden uit de Commonwealth landen en 273 Franse soldaten.

D POPERINGE

Poperinge is de geboortestad van Dirk Frimout en vooral bekend voor zijn hoppeteelt. Hier is ook het enige hoppemuseum van Vlaanderen gelegen. Er wordt zelfs hoppebier gebrouwen. Poperinge lag ook achter de vijandelijke linies in de Eerste Wereldoorlog. Nu nog kan je hiervan herinneringen bezoeken. Op bijgaand kaartje geven we je de belangrijkste bezienswaardigheden weer.

Dodencellen

De ingang bevindt zich op de zijkant van het stadhuis, gebouw toeristische dienst. Neem het kleine deurtje naast de poort. Het is alle dagen open van 6 tot 22 uur. Als de toeristische dienst open is kan je ook via hun kantoor naar de Dodencellen.

In die twee cellen moesten de deserteurs uit het Britse leger tijdens de Eerste Wereldoorlog wachten op hun executie. Een informatiepaneel roepen de gruwels op van deze bloedige periode aan de hand van voorbeelden. In de ene cel zie je nog krabbels die deze mensen in de muur krabden. In de andere cel zie je via beeldanimatie een wachtende soldaat, binnenkort zal ook hij vastgebonden worden aan de executiepaal op de binnenplaats. Die paal is er nu nog steeds, hij is wel een paar meters verplaatst.

Hoeveel ter dood veroordeelden hier gewacht hebben op hun executie is niet bekend. Wellicht zijn het er minder dan 25. Meer info: www.toerismepoperinge.be

Stadhuis

Het stadhuis waar ook de toeristische dienst gevestigd is dateert van 1911 en is gebouwd in neogotische stijl.

St-Bertinuskerk

De Sint-Bertinuskerk dateert uit de 15de eeuw en moet je zeker bezocht hebben. Opvallend is het vele houtsnijwerk. Dit rijk interieur stamt voornamelijk uit de 17de en 18de eeuw en werd tijdens de beide Wereldoorlogen gespaard. Daardoor kan je nu nog de prachtige preekstoel zien uit de 17de eeuw. Het doksaal met orgel is van 1630 en heeft beelden in zijn nissen staan van de twaalf apostelen en nog een paar andere heiligen. In de kerk hangen veel infobordjes waar je nog meer informatie kan bekomen van de individuele stukken.

Sint-Bertinus was de abt van de abdij van Saint-Omer en hing af van Poperinge. Deze Franse stad ligt hier op iets meer dan 30 km vandaan.

Talbot House

In het Talbot House, genoemd naar een gesneuveld Brits officier, kwamen de Britse soldaten tijdens de Eerste Wereldoorlog even op adem. Soldaat of officier, het maakte niet uit, iedereen was hier gelijk. Daarna moesten ze immers terug in de loopgraven zij aan zij gaan strijden. Het is ingericht als museum en B&B. De Engelsen zijn er perfect in geslaagd om de sfeer van toen op te roepen.

De ingang van het museum bevindt zich in de zijstraat (Pottestraat), de hopschuur van het Talbot House. Daar is er een hedendaags museum ingericht over de Eerste Wereldoorlog in Poperinge. Vooral de vraag hoe de inwoners van Poperinge om gingen met die plotse aandacht en die voortdurend bewegende mensenmassa's.

Daarna breng je een bezoek aan het Talbot House zelf, ingang via de tuin. Met de tablet in de hand krijg je afbeeldingen te zien en spreekt je gids over hoe honderden soldaten per dag hier wat ontspanning kwamen zoeken. De beroemde piano is er nog steeds. In diezelfde ruimte kan je een Engelse thee krijgen. Deze ruimte was ook tijdens de Grote Oorlog alcoholvrij. Je verkenning eindigt boven op de derde verdieping waar de kapel van toen nog steeds integraal bewaard is gebleven (zeer steile trap).

De tuin is eveneens zo goed als mogelijk in zijn originele vorm gerestaureerd. Het grootste gebouw, nu een expositieruimte, was de vroegere wasplaats. Voor je binnegaat in de eerste zaal zie je nog een foto. Meer info: www.talbothouse.be

Nationaal Hopmuseum

Het museum is ondergebracht in de vroegere Stadsschaal waar hop gewogen, gekeurd en verkocht werd. Om veiligheidsredenen werd het volledig verbouwd maar de versterkingen zijn zeer goed verstoppt. Het achterste deel waar de balie ligt is nieuw aangebouwd. Van daaruit verken je via een audiotour de drie verdiepingen. Startend op het derde verdiep (lift) met de geschiedenis van de hop om dan af te zakken naar de lagere verdiepingen: verbouwen en oogsten. Het is een multimediaal museum waar virtuele hoppers je begeleiden. Er is zelfs een heuse quiz in drie delen.

Meer info: www.hopmuseum.be (voordeelticket in combinatie met het Talbot House)

Bij het museum, op de binnenplaats, heb je de gelegenheid om een hobbier te drinken aan lage prijzen. Kies voor het Poperingse Keikoppenbier. Dat is een amberkleurig hobbier met een alcoholpercentage van 6,1%. Gebrouwen in Poperinge met hop uit Poperinge. Origineler kan dus niet. Vanwaar komt nu die naam? De inwoners van Poperinge dragen als bijnaam 'keikoppen'. Deze bijnaam kregen ze door de onderlinge twisten tussen Ieper en Poperinge over de lakennijverheid (15de eeuw).

E Sint-Sixtus abdij en de Trappist van Westvleteren

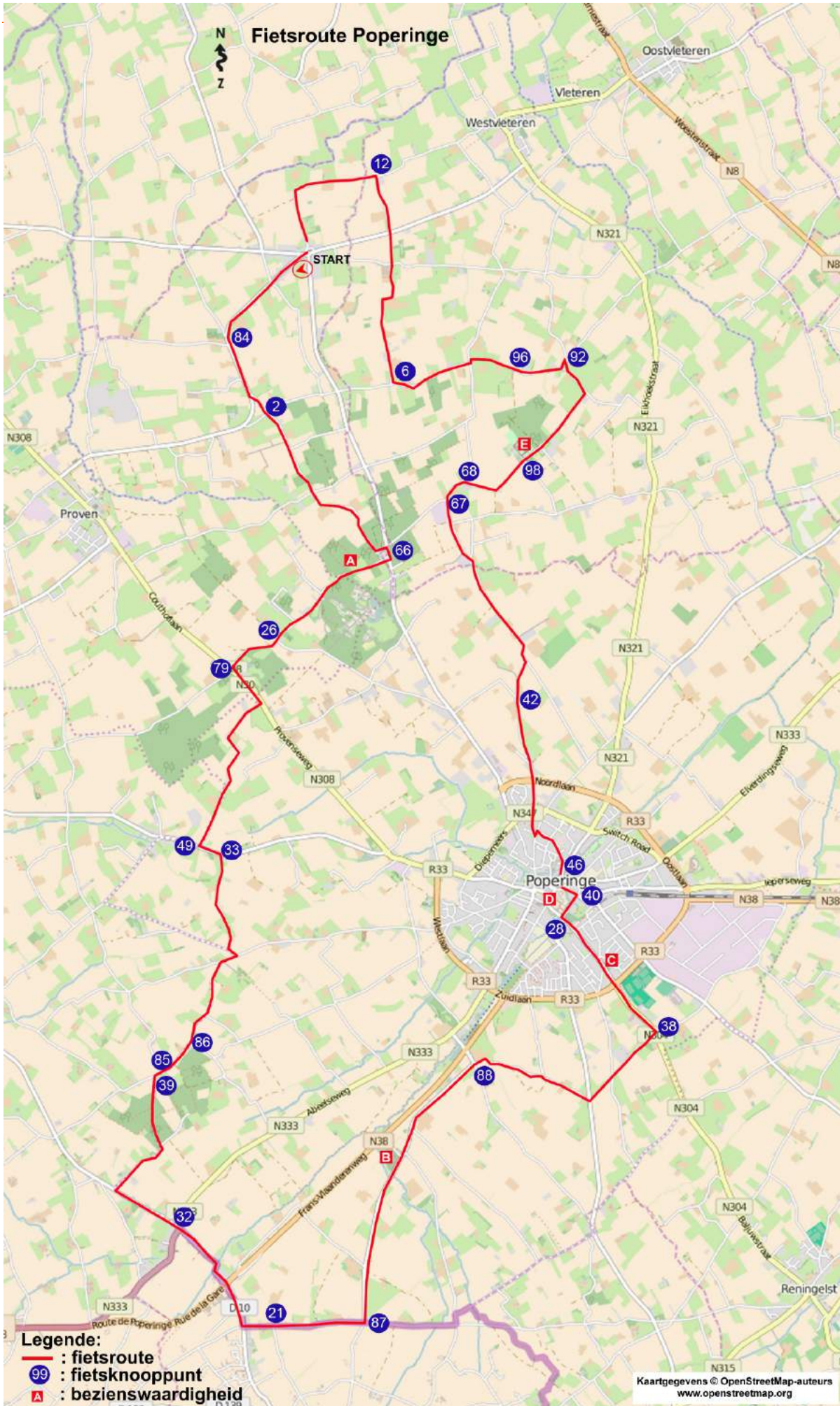
Het is een jonge abdij die dateert van de 19de eeuw. De meeste gebouwen die je ziet zijn echter nog geen honderd jaar oud maar beantwoorden niet meer aan de huidige noden. De abdij van Westvleteren heeft er een nieuwe vleugel bij die het nieuwe onderkomen moet worden van de monniken. Wellicht zullen we ook niet mogen bezoeken want bezoekers worden buiten de abdij gehouden. Je kan wel alle informatie bekomen over de abdij in het Claustrium, een tentoonstellingsruimte in het Ontmoetingscentrum De aan de grote parking. De abdij is wereldbekend voor zijn brouwerij waar uitsluitend de monniken werken. Meer info op www.sintsixtus.be

De Trappist van Westvleteren (6° - 8° - 12°) geniet van een grote bekendheid toen het werd uitgeroepen als beste bier van de wereld. Vooral de bruine met 12° (alcoholgehalte van wijn) is heerlijk door zijn zoete smaak. Mede door zijn zeldzaamheid kent de verkoop een groot succes. Normaal moet je telefoneren om een bak trappist te kunnen afhalen maar wil je gewoon een glas drinken en eventueel een paar flessen meenemen, dan kan dit in het Ontmoetingscentrum De Vrede, www.indevrede.be. Wil je toch een bak reserveren kijk dan even naar hun website: www.sintsixtus.be

In De Vrede is er ook nog een winkel met paterskaas en andere producten van de abdij. Opgepast: één fles trappist van 12° drinken is voldoende om positief te blazen bij een alcoholcontrole en de wegen die nog volgen op onze route zijn smal en bochtig!

die
Vrede

Stadswandelroutes

Groene luswandelingen

Autoroutes en rondreizen

Fietsroutes

Gratis
downloaden
van
[reisroutes.be](https://www.reisroutes.be)

@EUROPE
AT-EUROPE MEER DAN ALLEEN REZZEN

Reisroutes.be is een website van
AT-Europe.be, Internetuitgeverij
Aarselewegg 33, B-9800 Deinze

